

-Lebhcc'h 'li'a "DUKUYRILIZADı

Wludie po'a nyu "bɔgɔ -nɛɛ'ɛ -naagi 'li.

'Le "bɔgu -nɛɛ 'li, -lebhcc'h 'li'a lı Zezii Kliisi -tɔ'c 'Zaan "yi, 'nnı ɔ-ɔ zıza'a gbɔ. Zezii'a -glıgbı -mɛɛsɔn ɔ "si'a 'nymı 'le 'ɛ "yri'a -klıgbı 'son -ke tan "yi, 'ya nyu ɔ po'o "bɔgu -nɛɛ -jeyi. -Nɔɔ -ke ti ɔ po 'ɛ u -jeyi, 'Wlomɛɛ'ɛ 'bhlukpayowlılagbagba-a 'kla-a Zezii'a nyu nyani 'mu tenyi. 'ɛ dı 'Zaan po ε 'u -jeyi 'le ɔ 'ke u 'kpa "yi po 'le vñ 'ke 'kpa "yi ku. ɔ 'ka "bɔgu -nɛɛ 'cnı a, ɔ 'ye-e yaku 'li, ε 'ye wɔn kati. "Yritiyeeɛɛ -ke lı -lru Zezii -tɔ 'nɔ "yi, 'nnı ɔ-ɔ za'a 'mu. -Ka -Lagɔ -ke Zezii 'mnɔ lu'a le "o le tu wɔn 'mu, 'nnı ıbı 'mnı-tı tɔ'c nyu. Vñ 'kpa-a tu'a "lru 'bho Sataan "kpi -ka -zegeka. 'Inne 'bhle'e 'nymı'a dı, -Lagɔ'c nyu ɔ -ko'c ɔ, ɔ -ke vñ 'ke "trolitidede 'kɔmu.

*Lε -ke "lru "yi *'Zaan 'cnı'a "bɔgu -nɛɛ*

I Lı -Lagɔ "zize'a nyu "yrili, 'le *Zezii *Kliisi 'ye 'ı "duku "yrili-za, ɔ 'ye 'ı -Lagɔ'c lbhvnvnu 'tmvnu, 'ya dı ε-be "bɔgu -nɛɛ -za'a 'mu. Lε -Lagɔ "si'a 'nymı -ɛ 'ka -nu-ɛ 'wla, vñ 'ke ı yibo'a dı, 'ɔ "bhuo-o 'lo 'c -kaa "yi. A -gblee, 'ɛ "lru "yi Zezii Kliisi lbho'o ɔ gbo'a -dalbhoyi, 'le, 'ınmɔ, 'ɔ lbhvnvnyi *'Zaan gbo, ɔ 'ke 'ınmɔ lı 'mnı -tɔ.
II I zi'a -kaa a, 'le, le "o le -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi -tɔ'c 'ınmɔ "yi, 'ın 'ye ı 'cnı 'le "bɔgu -nɛɛ 'li 'le nyu 'ke ı yibo. 'In na: -Lagɔ'c wlu mo'o -ziaka 'le Zezii Kliisi 'ye ı "kpi'wɔɔn.

III Wlu-u 'wlu'a 'le -Lago'c wɔn 'm̩, c'mn̩, 'm̩, lbhvnyi 'Zaan 'cn̩'a, nyɔ-ɔ zre'ɛ 'ɛ "bɔgntu 'bho nyu 'wee'a "yigbeyi a, ɔ 'wa-a ti. l-bi wlu 'mni, nyu-ɔ po 'i -lokui 'le -u "du 'i 'bho a, -Lago-ɔ wɔnna 'nu-ɔ "niti, -ɛkedimaa, -cɔt -ke ti l 'mni 'ka yi, ɛ "kɔɔ'c-ɔ gbo.

*Zezii'a -gligbi -mɛɛsɔn-ɔ -n̩i'a Aziibhlvkp̩a
"kpi, *'Zaan 'po -i "bɔgv -jeyi.

IV ɛ-beɛ "bɔgv -nɛɛ, c'mn̩ *'Zaan 'cn̩ ɛ'o. A-bu *Zezii'a -gligbi -mɛɛsɔn-ɔ -n̩i'a Aziibhlvkp̩a "kpi, 'inmɔ 'ye'e amu.

"Kɔgwlelagɔ -kɔ'c l i 'wee, ɔ -wɔnna amu "niti, 'le ɔ 'ke amu -pɔlv'a bhlubhlua "nyi! ɔ -zuzu 'saa'a li kpe -mɛɛsɔn, ɔ nu amu -zegɛ "lruli, 'le a 'ke -pɔlv'a bhlubhlua 'ye -lreɛ! **V** Zezii *Kliisi 'ma-a -ziadı'a 'muzayi, ɔ nu amu -zegɛ "lruli, 'le ɔ 'ke amu -pɔlv'a bhlubhlua "nyi! A -gblee, tiniɛzegɛ-ɛ se'a "tiinamu 'bhle, nyu -Lago-ɔ "nyi 'ɛ 'le 'mɛmu'a "klumu, 'inno 'mo-o 'wa nyamna, 'le ɔ -kɔ'c 'bhlikp̩iyowli.

C-bɔ Zezii 'mnc ɔ, ɔ -kma'a-a -a'ba dı. Un 'lbhɔ -ɔ'o, ɔ nymɔ 'ye ti'wla 'le ɔ 'ye 'mɛ -a'ba "nyinynidı'a dı 'le ɔ 'ye -amu zetie 'le i 'mu, **VI** 'le ɔ 'ye 'le -amu -za, nyu ɔ -kɔ'c ɔ, ɔ 'ye 'le -amu 'wa "klumu po, -a -ke ɔ 'ke l i 'wee -kɔ, 'le -a 'ye 'ɔ -tita -Lago'c bvbɔmu "du. 'Nyni'a "yibhɛɛɛ -ke wɔnkuɛ "du Zezii'a l i 'kɔmu! Dı -n̩i, *'ya letu -n̩i -kaa 'mu "kɔmu!

VII A -gblee, 'le yaku'a -druku 'mu, 'le-e Zezii-i 'ye le -yi -n̩i mu. Nyɔ"o nyɔ-ɔ 'ye -ɔ li'ye -mu. Nyu-ɔ -see 'c 'wɔn, un-ɔ 'ye -ɔ li'ye -mu -lreɛ. 'Le 'bhlikp̩i 'wee "kpi, nyu-ɔ -see 'c "gwlidɛ, un-ɔ 'ye-e 'c dı "vi -mu. 'In-i zi 'i amu -bodı 'mu, 'ɛ

lətu-u 'ye-e -nu-ε -mu. I-bı dı -nuı, *i -ni -kaa 'mu
"kɔmu!

VIII 'Le -a'ba -Kɔyi -Lago na: 'Inmɔ 'mo-o
"Kɔgwlelagɔ -o -kɔ'c lı 'whee 'le 'an wɔnkue 'bhɛ'ɛ
"yi ε -zi'e le"o le. 'Inmɔ -ya'a le"o le ti, 'inmɔ
'bhle'e 'ɛ tisɔɛ'ɛ 'kpʊ kwa.

**'Zaan 'ye-e *Zezii li, 'le "yritiyeeɛɛ 'mu.*

IX 'Inmɔ a'ba 'lotu'a "yu *'Zaan -ke a bhete'a
gbo, 'le -a -ke *Zezii 'ye'a "yi"sisri a, 'inmɔ 'mnɔ,
'inmɔ po'o amu 'bɔgv -nɛɛ -jeyi. 'Ka-a ε -ni'ɛ
'mu'a dı, 'in -ke a -ple'ɛ 'kleyeeɛ 'mu, 'le -a 'ye
"gwli-ku, -ekedımaa, -a-bu o -kɔ'c 'whee 'le 'ɔ -
kɔkɔɔ 'mnɛ -see "tiinamu 'bhle yi. A -gblee,
"dızıgi-ı 'wlu'a 'le -Lago gbo, 'in-ı za'a 'mu, 'le
'in-ı nu'a, -da Zezii -ni'a 'nɔɔ 'kmu 'mu, o -tɔ 'ni-
ı nyu, i-bı -ziadı 'mnı, 'ya kamu un kpvn'o 'inmu,
'le un 'ye 'inmu likpe -lue un-ı 'la'a Patumɔsı 'li
kpa. X A -gblee, 'in -ni 'bho likpe 'mnɛ 'li, 'le
*-Lago'c Lisaazuzu'a -jirji 'ye 'inmu 'kpi yi. Zɔ
-ke 'li -a fɔ ni'a li, 'le -a bvbɔ'c -a'ba -Kɔyi Zezii,
'inmɔ mo'o. 'In nu'a -kaa, 'in 'wɔn-ɔ wlu -lue 'bɔ
'le 'an lemu. ε -ni'ɛ -e vevlele -ka nyɔ -ɔ bhla'a
leglɛ, XI 'le ε na 'inmu -bodu: "Luo "bɔgv 'mu, le-
ε -a 'ye'a li, 'cnı ε! Zezii'a -glıgbı-ı -ni'a Efɛɛzi-e,
Sıminı-e, Pegamı-e, Tiatılı-e, Saadı-e, Filadelfi
-ke Laodisee, i -ni -mɛɛson, po ε u -jeyi!

XII -Wluwlu -gwe'ɛ 'le 'an -loku 'mu ti a, 'le 'in
'ye 'le popo, nyɔ -ɔ za'a 'inmu dı -bodu 'mu, 'in
'ke o li'ye. 'In nu'a -kaa, 'in 'ye-e "napi -mɛɛson
li 'bho 'ya "kpitidelı -mɛɛson "kpi. I-bı "kpitidelı
'mnı, i -nu-ε -ɛ -sanu 'mu. XIII 'Bho i-bı "napi'a
"kpitidelı 'mnı'a gwia 'mu, nyɔ -lue -ke nyunyɔ'c

"yu gugcə 'ni conni, c'onn 'ye'e li. C -pa'a-a -vilɔbana
'mu, 'le ɔ bhla'a 'bho 'ɛ "kpi sanu'a "bɛtu. XIV
"lru -ni'e-e "buu! C "yri-i wlan-o'o -ka ne. XV -
Bho nyɔ "du nɛtɛ "yri, -ka ε-ε wlan'a tenyi, 'ka-a
'ɔ bhı -ni'o. -Ka 'bho "diklagba 'mu'a "ni'a wlu
ku'a ti, 'ka-a 'ɔ wlu 'bhɛɛ'ɛ "yi -lrɛɛ. XVI 'Le ɔ
'bhle'e 'cudri -mɛɛsɔn kwa 'le 'ɔ -linasu 'mu, 'le,
-blajrɛɛ-ɛ 'bhle'a "yri 'son, ε-ε 'wlu'o 'le 'ɔ wɔn
'mu. -Bho 'yru -ni "duu 'mu, -ka 'ɛ -vlavlı ku'a
wɔn, 'ka-a 'ɔ "yigba-a wlan'o -lrɛɛ.

XVII A -gblee, 'in 'ye 'o li a, 'in 'ga-a ti 'le 'in 'ye 'gwlu'kpa 'bho 'o wɔnyi. O nu'a -kaa, o 'de-e 'inmu -linasu "kpi 'le o na: -Sianyi'a 'lbha -inmu -le! 'Inmo "Kogwleyi Zezii mo'o. 'Inmo -ya'a le"o le ti. 'Inmo 'bhle'e 'ɛ tisɔɛ'ɛ 'kpu kwa.
XVIII 'Inmo 'mo-o "Kogwleyi. 'In 'me 'ko-o'o 'le -Lago 'ye 'inmu glu -za, 'in 'ye ti-ni -lreɛ. E-be 'an -tinɛ 'mne -see "tiinamu 'bhle yi. 'Memɛɛ -ke -da -yo, nyu-υ 'me'ɛ, un -ni'a, 'in 'bhle-e wɔnkuɛ 'bho 'ya "kpi. **XIX** 'E di, le"o le -in -ni'a liyenamu, 'cn̄i ε! Li-i -ni'a 'traamu zinamu -ke -yi 'ye'a -yi mu 'wla, 'cn̄i i 'wee! **XX** -In 'ye li-o, 'cvdrı -mɛeson 'in 'bhle'a kwa 'le 'an -linasu 'mu -ke sanu'a "napi'a "kpitidelı -mɛeson, 'in-i yi-o'o 'in 'ke -inmu 'ya 'zo -tɔ: 'Cvdrı -mɛeson 'mo-o Zezii'a -gligbi -mɛeson'ɔ "lrutidemu. "Napi'a "kpitidelı -mɛeson 'mo-o Zezii'a -gligbi -mɛeson.

III

*Zezii -zi -ni'e-e *'Zaan 'mv, 'le, 'c -glibga-a -
ni'a EfEEZI, c 'ye ε "bɔgv -jeyi po.

I zi'a -kaa, 'le ɔ-bɔ nyu 'inmu -bodi -lreε: 'Cni "bɔgu -lue, 'an -glıgba'a "lrutideyi -nı'a 'bho Efεεzı, -in 'ke ɔ ε -jeyi po! 'Tmuv nɔ na: 'Inmɔ -yɔ 'bhle'a 'cudrı -mɛeson kwa 'le 'an -linası 'mu, 'le "napi'a "kpitidelı -mɛeson-ɔ -nu-ε'ε sanu 'mu, 'inmɔ na'a 'le 'ya 'nynumu, II 'an wlu 'ka-a ɔ -bodi: Lε"o le a-bu 'inmɔ *Zezii'a nyu-v nu'a a, 'in yibo ne-o'o. -Ka a-a 'mɛ'ε 'an lbhu wɔn 'mu, 'le a-a ku'a 'kpa "yi, 'in yibo ni-o'o -lreε. 'Le 'in de'e "gwli na a'ba "tayi nyanıbhlemu "yiti, 'wa -sie 'le a'ba "klumu. Nyu -yu 'la'a 'wa "bhi *'an -dalbhomu, 'le vɔn -see 'v -ko a, a 'cru -v 'muti 'le a 'ye v "yrili-gwε. III 'An nyu a "du'a dı, a-a 'ye'e 'kle, 'le a 'ye 'kpa "yi ku, 'le 'kpi -see amu "yiti-wa. IV ε -nı'a -kaa 'mu a, a'ba le -lue-e -nı'e 'bho, 'inne'ε nu'o 'inmu 'tu: 'E letu 'mo-o, -ka a -kma'a 'an dı -benyı, a se 'traamu -kaa -nı. V 'E dı, -da a yibo -nı'a 'inmu -lreeka, -ka a'ba kpli -nı'a, a popo -kaa 'gwluti! -Ka a -yi'a gbo, a 'ye -kaa li-ɔ! A yibo a'ba "nyinynidı "yi 'le a 'ke 'inmu gbo "bhitı! A "luo a'ba -benyıkpli 'mu! -Bho ε -se -mneε, 'in-ı yi-o'o 'in 'ke amu a'ba "nape'ε "kpitidele kwa 'mu -za. VI 'Bho 'ε lemu, a'ba le -lue -gbε nu'o 'inmu 'tu. 'Inne 'mo-o, **"Nikolaa'a nyu'a -tɔtɔlı, -ka 'in -see 'ı 'ybha, 'ka-a a -nı'o -lreε.

VII A -gblee, dı *-Lagɔ'ɔ Lisaazuzu -za'a 'an -glıgbıwɔnyı'i a nyu -bodi 'mu, nyɔ ɔ'bɔ 'cɔ ti 'ke ı 'mutı'wɔn, ɔ -na -cɔ -ti! Nyu -yɔ 'cɔn'c 'an wlu 'bɔ, -ɔ nu'a 'an 'gwluti, 'le -ɔ ku'a 'kpa "yi "kɔmu, 'in-ı 'ye -ɔ -jolu "nyı -mu, 'le tu'a "bhuo-o -nı'a 'le -Lagɔ'ɔ 'bhozagwıɔ 'mu, -ε "nyı'a nyɔ "kɔgwletinıεzegε, ɔ 'ke ε -za 'le ɔ 'ke ε li.

*Zezii -zi -ni'e-e *Zaan 'mu, 'le, 'ɔ -gligba-a -ni'a Sıminı, ɔ 'ye ε "bəgv -jeyi po.

VIII I zi'a -kaa, 'le ɔ-bə nyɔ 'mnu na 'inmu -bodi: 'Cnı "bəgv -lue -lrəε, 'an -gligba'a "lrutideyi -ni'a 'bho Sıminı, -in 'ke ɔ ε -jeyi po! 'Tmuv no na: 'Inmo -yo 'ma-a "Kogwleyi, 'inmo -ya'a le"o le ti, 'inmo 'bhle'a 'ɛ tisçε'ɛ 'kpu kwa, 'inmo 'mɛ'ɛ 'le 'in 'ye'a glu -sɔ, 'in 'ye'a ti-ni -lrəε, 'in na ɔ -bodi: **IX** 'In yibo'o-o -ka a-bv *Zezii'a nyv-v 'ye'a 'kle, 'le "pvən-a 'lbha'a amv. ε -ni'a -kaa 'mu a, -bho 'in -gbv amv ya, a -see le 'mu-bv. A'ba "nyinynidi *Zuifv-v za'a a, 'in yibo ni-o'o -lrəε. V-bv 'Zuifv "du'a amv dı "kpi, vñ na vñ-v 'mo-o -Lago'ɔ -gligbawɔnyi'a nyv. -Bho 'in -gbv nu ya, vñ-v 'mo-o "nyinynidi'a tiyayi *Sataan'a -nv. **X** A 'ye li-ɔ, a-a 'mu-o 'kle 'ye -mu. -Bho ε -ni -kaa 'mu a, -sianyi'a 'lbha amv -le! A -gblee, ε-be "nyinynidi'a tiyayi 'mne-ɛ 'ye-e a'ba -dadudu ti'dın -mu, 'le ε 'ke v -jie 'mu po. A-a 'ye-e 'kle 'ye -mu 'le 'wı -lru 'li. -Bho nyɔ'ɔ "bhuo nu, ɔ 'ke amv 'lbha a 'ke 'me ε, a'ba depo 'inmu "yi -le! -Bho ε -ni -kaa 'mu a, "lemnı 'in-i 'ye-e amv 'kogwlətiniezegə "nyı -mu.

XI A -gblee, wlu *-Lago'ɔ Lisaazuzu -za'a 'an -gligbiwɔnyi'a nyv -bodi 'mu, nyɔ -yɔ 'bɔ'ɔ ti ɔ 'ke ε 'mułi'wɔn, ɔ -na ni -tɔ ti! Nyɔ -yɔ 'wɔ'ɔn 'an wlu 'bɔ, -ɔ nu'a 'an 'gwlədi, 'le -ɔ ku'a 'kpa "yi "kɔmu, 'ɔ nyɔtu -ke -Lago-ɔ 'ye-e "yi"sisri -mu "kogwləka. "Kogwləmemee -see ɔ -ye yi 'bho -Lago'ɔ "yigbeyi.

*Zezii -zi -ni'e-e *Zaan 'mu, 'le, 'ɔ -gligba-a -ni'a Pegamu, ɔ 'ye ε "bəgv -jeyi po.

XII I zi'a -kaa, 'le ɔ-bɔ nyu 'mno 'ye 'bho wlu -lrεs kɔ, 'le ɔ na: 'Cnı "bɔgv -lrεs, 'an -glıgba'a "lrutideyi -nı'a 'bho Pegamu, -ın 'ke ε ɔ -jeyi po! 'Tmuv nɔ na, 'inmɔ 'bhle'a -blajrεs-ε 'bhle'a "yri 'son, wlu-u 'wlu'a 'le 'an wɔn 'mu, 'inne 'ka-a: **XIII** A-bu 'ma-a 'an nyu, -gwłɔ -ke 'mu a -de'a ti, 'in yibo ne-o'o. A -gblee, ε-be gwłɔ 'mne, "nyinynidı'a tiyayi *Sataan -kɔ ne'o. A 'ye li-ɔ, 'an -ziadı'a 'muzalbhunayı Atipası, -ɔ -see'a 'inmu "yidepo, Sataan'a nyu 'lbhɔ -ɔ'o, ɔ 'ye 'me. Ε-be -nɔcɔ 'mne ti a, a -see 'inmu "yiti"tayi, a 'de-e 'inmu "gwli, 'le 'in -ke a 'ye "yi"sisri "kɔmu. A -gblee, -gwłɔ -ke 'mu a -ke Sataan 'mne -nı'a a, 'bho-o ʊn -za -nı 'nɔ 'le a'ba "klumu, ʊn 'ye ɔ 'lbha, ɔ 'ye 'me. Ε -nı'a -kaa 'mu a, -ka 'in -kɔ'ɔ amu, a-a 'zı -i nyu -bodi 'mu gbaa! **XIV** 'Bho 'ε lemu, 'in 'bhle-e dıtɔlv 'in 'ke amu "yikpa. 'Ya letu 'mo-o, *Balaamu -nı'a -bənyi, a'ba tɔlv 'ybha-a 'traamu 'ɔ -tɔtlı. -Ka *Balaakı 'ka -nyna 'le ɔ 'ka *Izrayεelkɔmu "yrabha 'mu 'lbha, 'le, nmi nyu-υ za'a *"sraga 'mu kɔkui'a dı, ʊn 'ke i li, 'le ʊn 'ke "wlu -lrεs, 'inne ɔ -to no'o. **XV** -Ka -lue 'mno, 'ka-a a'ba "klumu'a nyvtɔlv -nı'o. U-bee -mnvv 'ybha-a *"Nikolaa'a -tɔtlı -lrεs. **XVI** 'Ka-a ε -nı'e 'mu'a dı, a yibo a'ba "nyinynidı "yi 'le a 'ke 'inmu gbo "bhitı! -Bho ε -se -mneε, 'an -blajrεs-ε 'bhle'a "yri 'son, -ε 'wlu'a 'le 'an wɔn 'mu, 'in-i 'luo 'ne 'mu-ε, 'in -ke ε-ε yi-o'o 'le -a 'ke tu vɔ.

XVII A -gblee, dı *-Lagɔ'ɔ Lisaazuzu -za'a 'an -glıgbıwɔnɔyi'a nyu -bodi 'mu, nyɔ -yo 'bɔ'ɔ 'ɔ -ti 'ke i 'mutı'wɔnı, ɔ -na nı -tɔɔ ti! Nyɔ -ɔ 'wɔnɔ 'an wlu 'bɔ -ɔ nu'a 'an 'gwłvdu, 'le -ɔ ku'a 'kpa "yi "kɔmu, lilile -lue-e -nı'a -Lagɔ gbo cɔnɔ yaku 'li, 'in-i "nyi

-o ε'o. 'Bho 'ε lemu, 'le 'in 'ke o sukpʊplu -lue "nyi. Ε-be sukpʊ 'mne'ε "kpi, 'nynilre -lue 'ke 'bho 'cnı-ε. Ε-be 'nynı 'mne, nyɔ -lue 'tin -see ε yibo yi, -bho ε -se nyɔ-o 'ye 'ε 'ye mu.

*Zezii -zi -ni'e-e *'Zaan 'mu, 'le, 'o -gligba-a -ni'a Tiatili, o 'ye ε "bɔgv -jeyi po.

XVIII I zi'a -kaa, 'le o-bɔ nyɔ 'mne na 'inmu -bodi: 'Cnı "bɔgv -lue -lrεε, 'an -gligba'a "lrutideyi -ni'a 'bho Tiatili, -in 'ke o ε -jeyi po! 'Tmuu no na, 'inmɔ -Lagɔ'ɔ "yu -ke "yri-i vlan'a -ka ne, 'le, -bho nyɔ "du'a nεtε "yri, -ka ε-ε vlan'a tenyi, 'inmɔ -ke bhi-ı -ni'a -kaa, -ka 'in 'lε'ε, 'ka-a 'ka-a: XIX A-bu 'ma-a 'an nyu, le"o le a-a nu'a, 'in yibo ne-o'o. -Ka nyɔ'ɔ dıkmεs -ni'a 'le a'ba -pɔlv gbo -lue -lue, -ka a de'a 'inmu "gwli "kɔmu, -ka a ku'a 'kpa "yi, -ka a 'bhεs'ε a'ba -Lagɔlbhv wɔnyi, 'le, -ka a -see'a gbo -yi, a-a mu ni'a "lru, 'in yibo ni'o -lrεε. XX Ε -ni'a -kaa 'mu a, a'ba lε -lue-e -ni'e 'bho, 'inne'ε nu'o 'inmu 'tu: A -gblee, 'le a'ba "klumu, Zezabeli -ni'a ti -benyi, 'wa kpliyitigvɔgɔnynaakpv -lue-e -ni'e 'le. 'Innu "maa'a amu, -u nu'o -Lagɔowlu'a 'mutizayi vn "du'o 'le a-a 'wɔɔn ni'o. A-bu 'ma-a 'an lbhvnvmu, sindı vn-u tɔ'ɔ amu, a 'ke "wili, 'le, nmi nyu-v za'a *'sraga 'mu kɔkui'a dı, a 'ke u li. XXI 'Ε kamu 'in "nyi 'v "yiflɔε, vn 'ke 'wa "nyinynidı "yiyibo 'le vn 'ke 'inmu gbo "bhitı. Ε -ni'a -kaa 'mu a, vn -see ε 'wɔɔn, 'le vn 'ybha'o vn 'ke "wiliε "srıi. XXII 'Ε "lru "yi, 'in-ı 'ye v 'wε "kpi -ya mu, 'le, -ka vn -ke nyukpasi-i 'pe ni'a 'bho 'wa "kpitipεle "kpi ti, vn 'ke -kaa 'bho ti'pe. U-bu nyu -ke vn -plε'ε nvnvdı 'mu, -bho vn se v

"yrili'wlu, 'le ὑn 'ke 'wa "nyinynidi "iyibo, ὑn 'ke 'inmu gbo "bhiti, 'in-i 'ye -v 'kleyeeε "kpi -ya -mu tenyl. **XXIII** 'Bho 'e lemu, nyu-υ 'woon'c 'wa -tötöli, 'in-i 'ye -v ti-za -mu, 'le 'an -gligbaonyi'a nyu 'ke "gwlid -ka 'in yibo'a nyɔ"o nyɔ'c -pɔlu. A -gblee, -bho 'in 'ke amu le 'lruulinu, a'ba lbhu a nu'a -lue -lue, 'inne 'in-i 'ye ya-gbu mu!

XXIV A-bu 'an nyu -lruuu-v -ni'a Tiatili, a -see v-bu 'nyaaakpu 'mnu -lokuipo. Nyu-v 'la'a 'wa "bhi «li'a yibomu» 'le i 'ye'a *Sataan'a ni "du, i-bi 'wa li 'mnı, a se i yibo. A-bee -mnuu, 'in se le 'bhle 'in 'ke amu -bodi 'mu-za, **XXV** -bho ε -se le -lue -nεε'ε "se: 'In na: -Bho 'in -ka 'coo 'kmu 'mu le-e yi a, a kpun 'an -tötöli ti "komu! **XXVI** A -gblee, nyɔ-c 'wɔn'c 'an wlu 'bo, -c nu'a 'an 'gwlid, 'le -c ku'a 'kpa "yi "komu, 'in-i 'nu -c 'bhlikpi 'wee'a -yowli 'mu. **XXVII** Wɔnkue 'an -tita -Lago "nyi'a 'inmu, 'ε letu 'in-i 'ye o "nyi mu -lreε. C-c 'ye-e wɔn-ku -mu tenyl, 'le, -ka nyɔ-c wa'a me'ε -yakpe, o 'ke -kaa "nyinynikpli'a numu ti-za. **XXVIII** 'Le, -bho zo -ka "yri ti'wla, 'inmu kcoo 'c 'ε 'cudriε fan'a a, 'in -ke a 'ke -na.

XXIX Di *-Lago'c Lisaazuzu -za'a 'an -gligbiwɔnyi'a nyu -bodi 'mu, 'inni 'ka-a! Nyɔ -yo 'bo'c ti o 'ke i 'muti'wɔn, o -na ni -tɔɔ ti!

III

*Zezii -zi -ni'e-e *Zaan 'mu, 'le, 'c -gligba-a -ni'a Saadi, o 'ye ε "bɔgv -jeyi po.

^I 1 C-bu 'mnu 'c nyu 'c -gligba-a -ni'a Tiatili, o gwε'ε "kpidi'a 'muzeε "yi, 'le o na 'inmu -bodi: 'Cnı 'an "bɔgv -lue, 'an -gligba'a "lirutideyi -ni'a 'bho

Saadı, -in 'ke o ε -jeyi po! *-Lago'c -zuzu 'saa'a li kpe -meeşon, 'inm̩i c cm̩i 'a 'mu, 'le -o "si'a 'bho, -o 'bhle'a 'cudri -meeşon kwa, 'in na o -bodi: A-bu 'ma-a 'inm̩i *Zezii'a nyu, le"o le a-a nu'a, 'in yibo ne-o'o. A -gblee, -bho nyu -de ti, un na a yaa'a-a 'muti. Ε -n̩i'a -kaa 'mu a, -bho 'in -gbu amu ya, a-a 'mu-o'o 'bho -Lago'c "yigbeyi. **II** A yaa 'muti, -bhlađi a -see'a pliplipli -ni ke a, 'le a 'ke 'kpi "yipopo! -Ekedimaa, a'ba kpli 'in "duu'a "yriti, i se "yi'sree 'bho -Lago'c "yigbeyi. **III** A -gblee, a 'ka -Lago'c -glıgbawɔnyi'a nyu "du, wlu un -za'a amu -bodi 'mu, -ka un -ze 'ε 'mu 'le a 'ye 'ε -lokuipo a, a popo -kaa 'gwlv̩ti! A yibo a'ba "nyinynidi "yi 'le a 'ke 'inmu gbo "bhti, 'le a 'ke i-bi -tɔtɔl̩i 'mn̩i 'bho "du. 'Ε d̩i, -bho a -see 'mutiyaa a, 'in-i 'ye-e amu 'zɔ'daa -mu -ka "yriyi. -Nɔc -ke ti 'in-i 'ye'a -yi mu, a -see ε "gwlide yi. **IV** Ε -n̩i'a -kaa 'mu a, -da a -de'a 'bho Saadı ti, nyutɔl̩i -n̩i'e 'le a'ba "klumu, 'innu yibo'o 'an d̩i "yri. U-bu nyu 'mn̩u, -banipli 'in-i 'ye u "nyi mu, un 'ke 'mu-pa, 'le 'in -ke un 'ke -na, -ekedimaa, 'ε letu un -nm̩i 'yiti.

V A -gblee, nyɔ-c 'wɔn'c 'an wlu 'bɔ, -o nu'a 'an 'gwlv̩di 'le -o ku'a 'kpa "yi "kɔmu, -banipli 'in-i 'ye o "nyi mu o 'ke 'mu-pa, 'le, -Lago'c "bɔgɔ -lue -ke 'li, nyu-u -n̩i'a ti 'bho 'c "yigbeyi, 'wa 'nyi 'cn̩i-ε'ε, 'in -see 'le ɔbɔ-c'c 'nyn̩i -za yi. 'Bho 'an -t̩ita -Lago -ke o gbo'a -dalbhomu'a "yigbeyi, -ka o "du'a 'an nyɔ, 'bho-o 'n̩i 'ye i 'mu-za -ni mu gbaa.

VI D̩i -Lago'c Lisaazuzu -za'a 'an -glıgbawɔnyi'a nyu -bodi 'mu, nyɔ-c 'bɔ'c ti o 'ke i 'muti'wɔn, o -na ni -tɔt̩i ti!

*Zezii -zi -ni'e-e *Zaan 'mu, 'le, 'o -gligba-a -ni'a Filadelifi, o 'ye ε "bɔgv -jeyi po.

VII A -gblee, 'o -gligba-a -ni'a 'bho Saadi, 'in gwε'ε 'ε "bɔgv "yi, 'le o-bɔ nyɔ 'mnu na 'mnu -bodi: "Luo "bɔgv -lrεε 'mu, 'an -gligba'a "lrutideyi -ni'a 'bho Filadelifi, -in 'ke ε 'cnı 'le -in 'ke ε o -jeyi po. 'Inmɔ -sɔ'c -Lago gbo, 'mɔ 'ma-a -ziadı'a 'muzayi "kɔmu, 'mɔ ku'a wɔn, Zelizaleemulre, -ε 'wlu'a 'le -Lago gbo yaku 'li, 'mɔ, -bho -c kati'a nyɔ 'ε -jolu wɔnyi, 'le nyu -Lago-c 'ye'a -ko mu 'le 'ε 'limu, o 'ke 'wa "klumu -ni, 'le nyɔ -lrɔc se'a 'bhεε, o 'ke 'bho ka, 'mɔ, -bho -c -ka'a nyɔ 'ε -jolu le, 'le o -kaa u-bu nyu 'mnu'a "klumu -ni, 'le nyɔ -lrɔc se'a 'bhεε, o 'ke o wɔnyi kati, 'mɔ nu'o na: **VIII** A-bu, 'mɔ *Zezii'a nyu, le"o le a-a nu'a a, 'in yibo ne-o'o. -Ka a se'a 'mutikuku tenyi a, 'in yibo ni-o'o -lrεε. ε -ni'a -kaa 'mu, a "du'o 'bho-o 'an wlu, 'le a -see 'mnu "yidepo. A -gblee, 'ε dı 'le a'ba nya a, -ka -Lago 'ka amu -ko "kɔgwleka, 'in -flɔ'c-c 'ε -jolu wɔn. Nyɔ -lrɔc se 'bhεε o 'ke ε -ka. **IX** *'Zuifu -yu 'ma-a *Sataan'a nyu, le 'in-i 'ye 'u "lruli-nu mu, a 'ye ε li-ɔ, un na, un-u 'mo-o -Lago'c -gligbawɔnyi'a nyu. -Bho 'in 'crv u 'muti, un-u 'mo-o "nyinynidi'a tiyayi Sataan'a -nu. U-bu 'Zuifu 'mnu, 'in 'ye -u -kpvn -mu -glaka 'le un 'ke yi, un 'ke amu 'kolri wɔnyi glu po, un 'ke amu 'bho "du, 'le, -ka 'in -kma'a a'ba dı, un 'ke -kaa yibo. **X** 'Bho a'ba "bhi'a damu, -ka a 'ka 'kpa "yi ku, 'ε wlu 'in -za'a amu -bodi 'mu, a "du -ε 'bho. 'ε "lru "yi 'in-i 'ye amu "yrili"du mu, 'le, 'kleyeeeklagba-a 'ye'a nyɔ "o nyɔ "kpi -yi mu 'nɔ 'kmu 'mu, ε 'ke o ti'dın ε -kaa amu "kpi bhla.

XI "Yisr̥e̥l̥i 'in -tɔ'c̥ amu a -de'a 'liti, a kpun i ti -gli, 'le, li 'in-i 'ye'a nyɔ'o nyɔ 'sεε -po -ni mu, nyɔ -lr̥v̥v'a "sε -ku i 'ye! 'In-i 'ye-e le -yi -mu -susueyi"!a!

XII Nyɔ-c̥ 'wɔn'c̥ 'an wlu 'bɔ, -c̥ nu'a 'an 'gwlvudı, 'le -c̥ ku'a 'kpa "yi "kɔm̥v, "tibhe -ε -nu-ε's sukp̥u 'mu, -ka 'ε -lue -nyna'a 'le 'an -t̥ita *-Lagɔ'c̥ bvbɔbhlegbo'a lisaabudu 'li ti, 'ka-a 'in-i wɔ 'c̥ "yiti 'le c̥ 'ke "gwlide na -Lagɔ 'mnɔ -ke c̥-c̥ 'ye-e "yi"sisri -mu "kɔgwleka. C̥-bɔ -Lagɔ 'mnɔ'c̥ 'nyni -ke 'c̥ gwlo 'c̥ 'nyni 'in-i 'ye c̥ "duu mu. ε-be gwlo 'mnɛ, 'nnɛ 'mo-o Zelizaleemv̥lre -ε 'wlu'a 'le -Lagɔ gbo yaku 'li. 'In-i 'ye -c̥ 'an 'nynilre "duu -mu -lr̥εε.

XIII Dı *-Lagɔ'c̥ Lisaazuzu -za'a 'an -gligbiwɔnyi'a nyɔ -bodi -mu, 'nni 'ka-a! Nyɔ-c̥ 'bɔ'c̥ ti, c̥ 'ke i 'muti'wɔn, c̥ -na ni -t̥c̥ ti!

*Zezii -zi -ni'e-e *'Zaan 'mu, 'le, 'c̥ -gligba-a -ni'a Laodisee, c̥ 'ye ε "bɔgv̥ -jeyi po.

XIV C̥-bɔ nyɔ 'mnɔ'c̥ nyu-υ -ni'a Filadelifi, 'in gwε'ε 'wa "bɔgv̥ "yi a, 'le c̥ na 'inmu -bodi: "Luo "bɔgv̥ -lue -lr̥εε 'mu, 'an -gligba'a "lrutideyi -ni'a 'bho Laodisee, -ni 'ke ε c̥ -jeyi po! 'Inmɔ -Lagɔ lbho'a 'nɔc̥ 'km̥v 'mu 'in 'ke 'o lbhv "yi-nynia, 'inmɔ 'ma-a -ziadi'a 'muzayi, 'inmɔ se'a s̥in wɔn 'mu 'bhle, le"o le -Lagɔ -ya'a ti, 'inmɔ 'ye 'ε da, 'inmɔ nu'o, na: **XV** Le"o le a-a nu'a a, 'in yibo ne-o'o. -Ka "nipurε -ke "nismuanu "du'a lezegε, a-bv̥ 'ma-a 'inmɔ *Zezii'a nyɔ 'bho Laodisee, 'in yibo'o-o na, a se -kaa -ni. -Ka a -ni'a 'bho 'ya 'nynimv̥, 'ε nu 'inmu 'tu. **XVI** "Ni-i -ni'a -bhogee, 'ε -ka a -ni'a dı, -bho nyɔ 'ne ε, -ka c̥-c̥ ze 'ε wɔn,

'ka-a 'in-i 'ye amu -nu mu. **XVII** A -gblee, -bho a -de ti, a-a 'nu-o: -A 'bhle-e məni'a -dadudu, -a 'ga-o'o, -a -see le -lue 'tin 'mu-bə. A-a 'le'ε -kaa 'le, -ka a'ba dı 'bhle'a ngaze 'mu tenyi, a se i yibo? -Bho 'in -gbu amu ya, a-a 'mo-o "pvənlbhamu, a -ce'ε-ε -patı 'le a "lɔ'o. **XVIII** 'ɛ "lru "yi 'in-i "du'o amu "dı 'mu 'le "yi 'mu, 'le a 'ke yi, sanu 'in lele'a a, a 'ke ε de, 'le a 'ke "wlilebhlemu "du. A yi, a 'ke -banıpli de, 'le, a'ba -patı-i 'bhle'a dın 'mu, a 'ke ε "yi"zize, 'le a 'ke a'ba "yri'a kəku -lue de -lrεε, 'le a 'ke ti'ye wesaa! **XIX** A -gblee, nyu -ke dı 'in -kma'a a, 'nnu 'in-i "du'o "lru "yi. 'ɛ dı, a yibo a'ba "nyinynidı "yi, a 'ke 'inmu gbo "bhitı, 'le a 'ke 'tɔ 'mvtiyaa! **XX** A 'ye li-ɔ, "yi -lue -lrεε 'in-i po'o amu: 'Bho nyɔ"o nyɔ'ɔ -buduwɔn "yi 'in-i nyna'a ti 'le 'in-i lɔ'ɔ'o. -Bho ɔ 'wɔn 'an wlu 'bɔ, 'le ɔ 'ke 'bho katı, 'in-i 'pa-a 'le ɔ gbo 'le 'in -ke ɔ-ɔ sisri'e su gbo.

XXI -Ka 'in ku'a 'kpa "yi "kɔmu, 'le 'in 'ye'a 'an -tita -Lagɔ'ɔ 'gwlvdi nu, 'le 'in -ke ɔ -kɔ'ɔ li 'wee, nyɔ -yo ɔ 'wɔn'ɔ 'an wlu 'bɔ, -ɔ nu'a 'an 'gwlvdi, 'le -ɔ ku'a 'kpa "yi "kɔmu, 'in-i "nyi -ɔ 'yiflɔε, 'le 'in -ke ɔbo 'ke li 'wee -kɔ -lrεε.

XXII Dı *-Lagɔ'ɔ Lisaazuzu -za'a 'an -glıgbıwɔnyi'a nyu -bodı 'mu, 'nnı 'ka-a! Nyɔ-ɔ 'bɔ'ɔ ti, ɔ 'ke i 'mvti'wɔn, ɔ -na nı -tɔ ti!

IV

-Lagɔ'ɔ bvbɔε 'le yaku 'li

I A -gblee, 'in gwε'ε i-bı "bɔgvı 'mnı'a 'cnıcnıa "yi, 'le 'in 'ye yayi popo -lrεε. 'In nu'a -kaa, 'in 'ye-e yaku li, ε 'ye wɔn katı, 'le nyɔ -ke wlu kɔɔ'ɔ leglε, -ɔ 'tmuu 'ka 'inmu, 'in 'ye 'ɔ wlu -lrεε

'bu'wɔn, 'le ɔ na 'inmu -bodı: Yi 'inmu gbo 'co'n
yaku 'li, 'le, li -Lagɔ "si'a 'nyrı -ı 'ka -nu-e 'wla,
'in 'ke ı -inmu "yi-to!

II 'Bho -gbaa -lue 'mne 'mu, *-Lagɔ'ɔ
Lisaazuzu'a -jijri 'yi-e 'inmu "kpi -lrεε. 'Bho-
o 'in 'ye -nu'e 'nyñibhlekpe -lue li, 'le nyɔ -lue
-de'e 'bho 'e "kpi ti. **III** "Yriliñmɔsukpı 'sɔn-ɔ
'bhle'a 'pelv ὅn-υ 'la'a *zasıpu -ke *sadıvanı, -ka
ı-ı wlan'a, 'ka-a 'ɔ "yigba -ni'o, 'le "ni'a -bhlii
bi'e 'ɔ 'nyñibhlekpe 'mne. "yriliñmɔsukpı -lue
-lrεε-ε 'bhle'a 'pelv, ὅn-υ 'la'a *emelodi, -ka ε-ε
nu'a "wleewle, 'ka-a ε-be "ni'a -bhlii 'mne -ni'o.

IV A -gblee, 'nyñibhlekpi'a -gwlv -lue 'yɔ
nyie -lrıı, 'innı bi'e ε-be 'nyñibhlekpe 'mne.
Nyɔklıgbı'a -gwlv -lue nyı nyie, 'innı -de 'ni
"kpi. 'Wa -banı ὅn -pa'a 'mu, ı "plu-o'o "buu, 'le
ὑn de'e sanu'a -kwloo "lru. **V** ε-be 'nyñibhlekpe
'mne, -da ε -ni'a, ne'ε "dradrı-ı 'wlv'o 'bho, 'le
"ni-i "gbu'o 'bho, 'le, -dayru'a -pupo -mɛɛsɔn-
ɔ 'ma-a -Lagɔ'ɔ -zuzu 'saa'a li kpe -mɛɛsɔn, 'ε
'muyiboli, ı-ı wan'a 'bho ε-be kpe 'mne'ε wɔnyi.
VI A 'ye li-ɔ, 'bho ε-be kpe 'mne'ε wɔnyi -lrεε,
le-ε kɔɔ'ɔ "niklagba, 'inne -ni'e 'bho. ε -ni'e-e
"wlelaa -ka "yena.

ε-be kpe 'mne -lrεε, li nyie-ε bi ε'o. I -ni'e-
e ti 'le "yri -tro ni'o -nyakaa 'le nya -ke lemu.

VII 'Ya -antanyıne -ke -blakpa guğɔ'o. 'Ya 'sɔnnı
kɔɔ'ɔ-ɔ -bhliigbuda, 'ya tanne 'bhle-e "yigba -ka
nyunyɔ; -bho jisi -ka 'le yayi zi ni, -ka ε -ni'a, 'ka-
a 'ya nyieñe -ni'o. **VIII** -Kpakpı -mɛɛlo ı-bı li 'mni
'bhle'o -lue -lue, 'le ı -tro'o "yri; tɔlı -ni 'bho 'ya
ku 'mu, 'le -lrıı -ni'e 'le 'ya 'limu. -Nɔɔ"o -cɔn-
ti, 'ya wɔn -ni'e-e "tonamu 'le ı-ı nu'o:

-A'ba -Köyi -Lago 'saa'a-a li kpe -məeson, ɔ 'ku-o
 wɔn ɔ 'ye li 'wee -zi 'le ɔ -ni'e ti ''kogwleka.
IX-X ɔ-bəcənyo-ɔ -de'a 'bho ε-be 'nynibhlekpe "kpi
 ti, -ɔ -ke tiniε-ε se'a "tiinamu 'bhle, -bho ɔ-bi li
 nyiε'ε wɔn -ka "to ɔ 'ke 'ɔ 'nyni "yi'bheε, 'le ɔ 'ke
 ɔ 'see po a, u-bu nyukligrbı'a -gwlu -lue nyu nyiε
 'mnv-υ 'za-a 'wa 'nynibhlekwoo "lru, vnv-de 'i
 'bho 'ɔ wɔnyi ti 'le vnv po 'ɔ 'kolri wɔnyi glu 'le
 vnv buvbo cən'o, vnv nu'o:

XI -A'ba -Köyi -Lago, -ka -in ku'a wɔn 'le -a'a 'nyni
 'bhe'ε "yi, -in -nmə 'ni-i "yiti, -ekedimaa,
 -inmə -ya'a le"o le ti, 'le -a'a 'gwlu'dı 'mv,
 ɔ 'ye ti-ni.

V

*Zezii kɔcɔ-ɔ *bhlabhlεgbuda nyv-v za'a
 *sraga 'mv.

I A -gblee, 'in nv'a -kaa -lreε ε, ɔ-bɔ nyɔ-ɔ -de'a
 'bho 'nynibhlekpe 'mne "kpi ti, 'in 'ye -ɔ li. ɔ
 'bhle-e "bɔgv -lue kwa 'le 'ɔ -linasu 'mv. ε-be
 "bɔgv 'mne, 'ε 'fɔti 'sɔn gbo-o 'cn̩-ε'o, 'le vñ 'ye ε
 'fian. Nyɔ -keε ε "yikati'a dı, li -məeson, 'inni vñ
 -ka -ni 'ne wɔnyi. **II** 'In nv'a -kaa -lreε, -Lago gbo'a
 wɔnkudalbhoi -lue, 'in 'ye -ɔ li, 'le ɔ-ɔ po'o weze,
 ɔ-ɔnu'o: Nyɔ yɔc ku'o wɔn, -ɔ 'bheε'ɔ ɔ 'ke 'bɔgv
 -εε'ε wɔnyikali 'bho -za 'le ɔ 'ke ε "yikati'a?

III C 'le'ε -kaa, 'le yaku 'li-e, 'nɔc 'bhlukpa
 "kpi -ke 'cən 'məmu -ni'a glu, nyɔ -lue 'tın, -
 ɔ 'ka 'bheε ɔ 'ke "bɔgv 'mne "yikati 'le ɔ 'ke
 ε 'li zre, 'ɔ nyɔtu se -ni. **IV** Nyɔ-ɔ 'ke ε "yikati
 'le ɔ 'ke ε 'li zre, ɔ -see 'ɔ 'ye'a "lru "yi 'le
 'in 'ye "vi. **V** 'Le nyukligrbı-i -ni'a 'bho'a -lue

na 'inmu -bodı: 'Bhə "vidı! -Gblee, *-Lagɔ'c 'Bhozayı -c 'pıvn'a nyı, -c kɔ'c -blakpa, -c 'ma-a *Zidaa'a -gluuwɔnyı'i'a "yu, 'bhlıkpaylorlı *Daviidı'a "nayu, c 'lu-o "nyinynidi'a tiyayı tu wɔn 'mu. C 'bhɛɛ'o c 'ke "bɔgv 'mne'ɛ wɔnyikalı -mɛeson 'bho -za 'le c 'ke ε "yikati.

V C po'a wlu 'mne ti a, 'in nu'a -kaa -lreɛ, nyɔ -lue-e kɔ'c *'sragamuzabhlahlegbuda, 'in 'ye -c li 'bho 'nynıbhlekpe "kpi. C 'bhle-e 'gbıñ -mɛeson -ke "yri -mɛesonu ɔFa5 6 'Gbıñ -mɛeson -ke "yri -mɛeson'c 'c-z 'c 'mo-o, c 'ku-o wɔn c 'ye lı 'wee -zi, 'le c yibo'o lı 'wee.klıgbı'a -gwlu -lue nyı nyie-ε bi c'o. A -gblee, 'bhlabhlęgbuda nyı 'lbha'a, un 'ye'a 'sraga -za, -ka ε 'bhle'a -jreɛ'ε 'bı li, 'mɛmɛs c 'me 'ka, 'ka-a c 'bhle'e 'ɛ fanı li. A -gblee, i-bı "yri -mɛeson 'mnı, *-Lagɔ'c -zuzu 'saa'a li kpɛ -mɛeson c -ya'a cıñ 'bhlıkpı 'wee "kpi, 'c 'muyibole mo'o. **VII** A 'ye li-c, *-Lagɔ'c 'Bhozayı -c 'pıvn'a nyı, -c kɔ'c 'sragamuzabhlahlegbuda, c nu'a -kaa, nyɔ-c -de'a 'bho 'nynıbhlekpe "kpi ti, c 'mu -c "yi, 'le "bɔgv c 'bhle'a 'le 'c -linasu 'mu, c 'ye ε kpın. **VIII** A -gblee, c nu'a -di, c kpın 'ɛ ε, i-bı lı nyie -ke nyı'a -gwlu -lue nyı nyie 'mnu nu'a -kaa, un 'po-o 'kolri glu 'bho 'c wɔnyı. 'Wa nyɔ"o nyɔ 'bhle-e -dɔdɔ -ke sanu'a "kɔpv -kwa. Le -lue -ke "wle gvgɔ'c nyɔ-c po'a "yri un 'ke -Lagɔ bıvɔ c, un-v 'la'a *lasaası, 'inne "yi'e i-bı "kɔpv 'mnı: *-Lagɔ'c nyı'a wɔngbopowlu'a 'muyibole mo'o. **IX** Un nu'a -kaa, un "du-o 'bho 'lvre -lue 'le un-v bhle'o, un-v nu'o:
-Inmɔ 'bhɛɛ'o -in 'ke "bɔgv -nɛs kpın 'le -in
'ke ε "yikati. -Ekedımaa, 'cɛ"o 'cɛ'ɛ nyı,

wlu"o wlu'a nyu, 'bhlv̥kpa"o 'bhlv̥kpa
 "kpi'a nyu, "nyinynidı kpvn'a 'geyie 'mu
 'bho -Lago'c "yigbeyi, 'wa dı -in 'me'o, 'le,
 -yu 'wɔnɔ'nɔ'-inmu, -in 'ye u zetie 'le i 'mu,
 'le un 'ke -a'ba -Koyi -Lago'c nyu "du, **X** 'le
 -in 'ye u 'mu'luo, nyu c -kɔ'c, -in 'ye u 'le
 'wa "klumu po, c -ke un 'ke li 'wee -ko, 'le
 -in 'ke u 'c bvbɔmu 'mu nu, 'le un 'ke 'kmu
 -ko.

XI 'In nu'a -kaa -lreε, 'in 'ye-e -Lago gbo'a
 -dalbhomu'a -gbogboyoko li. Lı nyie 'mnı
 -ke nyɔklıgbı'a -gwlu -lue nyu nyie-ε bi'a
 'nynıbhlekpe 'mne, un 'po -i "gbele 'li, **XII** 'le un-u
 po'o wlu yayi, un-u nu'o:

-Lago'c 'Bhozayi -c 'pvn'a nyu, -c kɔ'c
 'sragamuzabhlabbhlęgbuda nyu 'lbha'a,
 'inno 'bhle'e wɔnkuε-e, -Lago'c -bonyaa
 'wee-e, -naagı-e, 'mutikukuε -ke 'nynı'a
 "yibhεεε.

XIII 'In nu'a -kaa -lreε ε, le"o le-ε -ni'a yaku 'li, -ε
 -ni'a 'nɔnɔ 'bhlv̥kpa "kpi, -ε -ni'a 'le 'tɔnni ko, -ε
 -ni'a 'le glu, le"o le -Lago -ya'a ti, 'in 'wɔn-c 'ε
 wlu 'bɔ, 'le ε-ε nu'o:

-Lago -de'a 'bho 'c 'nynıbhlekpe "kpi ti -
 ke 'c 'Bhozayi -c 'pvn'a nyu, -c
 kɔ'c 'sragamuzabhlabbhlęgbuda, 'nynı'a
 "yibhεεε -ke wɔnkuε "du 'wa li "kɔmu!

XIV I 'le'ε -kaa a, 'le i-bı li nyie 'mnı-i nu'o, na:
 -Ka a 'le'ε 'tın, *i -ni -kaa 'mu! 'Le nyɔklıgbı'a -
 gwlu -lue nyu nyie 'mnu nu'a -kaa, un 'po -u 'kolri
 wɔnyi glu 'le un-u bvbɔ nu'o.

VI

*-Lago'č 'Bhozayi -o 'puvn'a nyu, -o kcc -o
*sragamuzabhlabhləgbuda, o "du-o "ačga'a
"yikaties wɔn.

I U-bu nyu 'mn̩u gwe'ε 'wa bvbœs "yi, 'le
'in 'ye 'le popo -lreε. 'In nu'a -kaa, o
bo *-Lago'č 'Bhozayi -o 'puvn'a nyu, -o kcc -o
*sragamuzabhlabhləgbuda, 'in 'ye -o li. "Bəgv
vn -ka -ni'a l̩ -mɛɛsɔn wɔnyi, o 'kpa-a 'bho o 'ke
ɛ wɔnyi kati. I-bi l̩ -mɛɛsɔn 'mn̩i, o nu'a -kaa,
o -za'a 'bho-o 'ya -lue. O -ze 'ɛ 'bho a, 'le, i-bi l̩
nyiɛ -ni'a 'bho, 'in 'ye 'ya -lue'a wlu 'bu'wɔn
'le ε na: 'Da, -in 'ke yi! O wlu 'mn̩e kcc -o
i "gbu. II 'In -ka 'le-e gbu, -siekoplu 'da'o. Nyɔ
-lue-e -de'e 'bho 'ɛ 'kpi ti. O-bɔ nyu 'mn̩ɔ 'bhle-e
pl̩ -kwa. Nyɔ -ɔ lu'a tu, -kwloo vn -u "nyi 'c, o,
'inne vn "nyi o, o de'e "lru. O -ɔ mu-o'o o 'ke
tu'a -dadudu vɔ 'le o 'ke i 'kpi 'ya -lreε.

III O-bɔ nyu 'mn̩u 'wlu'a 'bho -jeyi a, 'le o-bɔ -
Lago'č 'Bhozayi 'mn̩u 'ye 'bho 'kpa -lreε, i-bi l̩
-mɛɛsɔn 'mn̩i, o 'ye 'bho 'ya 'sɔnnɛ -za. I-bi l̩
nyiɛ 'mn̩i 'le 'in 'ye 'ya -lue -lreε'ɛ wlu 'bu'wɔn
'le ε na: 'Da -in 'ke yi! III -Sieko -lreε nu'a -kaa, ε
'da-a'o. 'ɛ ku -ni'e-e zoo -ka nymɔ. Nyɔ -ɔ -de 'nɛ
"kpi ti, vn "nyi -o "yiflɔɛs o 'ke tu "yiglu-za 'cɔn
'kmu 'mu 'le nyu 'ke 'l̩lbha, vn 'ke 'mɛ. 'ɛ kamu
vn "nyi 'c -blajrεs.

V 'Le, o-bɔ kcc -o 'sragamuzabhlabhləgbuda, i-
bi l̩ -mɛɛsɔn 'mn̩i, o 'ye 'bho 'ya tanne 'bho -za,
'le i-bi l̩ nyiɛ -lue -lreε na: 'Da -in 'ke yi! -Sieko
-ni'a -ka -blibli nu'a -kaa, "bɔy! ε 'da-a'o. Nyɔ

-lue-e -de'e 'bho 'ε "kpi ti. Ծ-bօ nyu' 'mn̥o 'bhle-e kilo -kwa. **VI** լ-bi l̥ nyie 'mn̥i'a "klumu 'le 'in 'ye le -lue 'bu'wɔn. Ը kɔc'c-ɔ nyunyɔ'c wlu, 'le ε na nyɔ-ɔ -ni'a 'bho -sieko "kpi -bodi: Zɔ -lue 'li'a mɔni lbhvñvñyi-i 'ye'a, 'inne 'ke "cūmn̥isəlε'ε kilo -lue 'tin de, 'le, -bho ε "du -pʊsa, 'ε kilo tan 'tin ε 'ke de. 'Bho nm̥o -ke 'cna'a damu, -a'a po 'ya mɔni 'kpi -le!

VII -Lagɔ'c 'Bhozayi -c 'pυvñ'a nyu, -c kɔc'c 'sragamvzabhlabbhlegbuda, c nu'a -kaa -lreε, ι-bi l̥ -mɛesɔn 'mn̥i, c -za'a 'bho-o 'ya nyienε. 'Le ι-bi l̥ nyie-ε -ni'a 'bho'a -lue -lreε 'ye -wlu 'le ε na: 'Da, -in 'ke yi! **VIII** 'In -ka 'le-e gbu, -sieko -ke ku-u "plu'a 'mvti -ka "lrubhatiyi, 'inne 'da'o. Nyɔ -c -ni 'ne "kpi, vñ-v c 'l̥ -c 'Mɛmɛɛ. Nyɔ -lrcɔ nu'a -kaa, c 'bhla-a 'bho 'c lemu. nyu' 'mɔ-o 'Mɛm̥u'a -n̥namu. A -gblee, nyunu 'wee -ni'a 'nɔc 'bhlukpa "kpi, -bho nyɔ de 'wa 'digbi nyie ti, v-bu nyu 'son 'mn̥u, -Lagɔ "nyi -v wɔnkuε 'le vñ 'ke tv-e, 'mu-e, "lrubhatiε -ke 'mnamvñyninmi 'mu -zi -ni 'le vñ 'ke 'ya -lue'a nyu 'lbha vñ 'ke 'mɛ.

IX Ծ-bօ *nyu'a 'pυvñyi 'mn̥o nu'a -kaa -lreε, ι-bi l̥ -mɛesɔn 'mn̥i, c -za'a 'bho-o 'ya -muunε. -Gbagbu -ke "kpi vñ-v za ni'a -Lagɔ'c *"sraga, 'in popo'a 'le 'ε 'zɔ, nyu-v 'wɔnɔ'n̥c -Lagɔwlu, -v "du 'ε 'bho -ka -zegɛka, 'le vñ 'ye i 'mu-za gbaa, 'le 'ε kamu, nyu 'ye 'v 'lbha, vñ 'ye'a 'mɛ, 'in 'ye -v li, **X** 'le vñ-v "wɔ'n̥c, vñ-v nu'o: -A'ba -Koyiklagba, -in 'mo-o -ziadi'a 'muzayi. Nyu-v -ni'a 'le 'kmu 'mu, -v 'lbha'a -amu, -a 'ye'a 'mɛ, -bhlaaka -in 'ke v di -kpvn'a? -Bhlaaka -in 'ke v 'kleyeeε "kpi -ya'a? **XI** Un 'le'e -kaa a, 'le, -banipli -ni'a "buu, vñ 'ye i

'le -za, ὑn 'ye ι υ "nyi -lue -lue, 'le ὑn na: A -fɔ -bhla 'bho "yi -toope! A -gblee, a'ba -bonyunu -ni'a -Lago'ɔ lbhv nvnamu, -ka ὑn 'lbha'a amu, -bho ὑn 'lbhv υ -kaa -lreε, -ka -Lago'ɔ "bhuo 'le'ε, -bho ε zi -kaa a, "lemnii ɔ-ɔ kpvn 'nu-υ dι.

XII l-bι lι -yι 'wlu'a 'bho -jeyi, 'le, -Lago'ɔ 'Bhozayi kɔɔ'ɔ 'sragamvzabhlabbud, ι-bι lι -mɛɛson 'mni, ɔ 'ye 'bho 'ya -mɛɛlone 'bho -za. 'Bhlvukpa nu'a -kaa, ε -trε'o tenyi. -Ka 'zvlnyriε -ni'a -blibli, 'ka-a 'yrv -ni'o. 'Bho 'cv -mneɛ'ɛ damu ε -ke nymɔ -plε'ε-ε zaanzaan 'mu. **XIII** -Bho sakɔ -ka -bada-a za 'le -puρɔɔ 'ke yi, -ka ε-ε 'wla'a "bhi 'zɔ, 'ka-a 'cvdrı 'ga'a ti. **XIV** -Ka nyɔ -ɔ 'fian'a -cakpa, 'ka-a yaku nu'o 'le ε 'ye "ma 'le yayi. Trι -ke likpe "we nu'a -kaa, ι -c-ɔ -deni 'mu. **XV** A -gblee, 'le nyɔ"o nyɔ-ɔ -ni'a 'cɔn 'bhlvukpa "kpi, -ɔ -see'a -Lagowlu 'wɔɔn, -bho ɔ "du 'bhlvukpayowli o, -bho ɔ "du nyɔklagba o, -bho ɔ "du "srojayiklagba o, -bho ɔ "du 'gagayi o, -bho ɔ "du wɔnkuyi o, -bho ɔ "du 'geyikpaan o, -bho ɔ se ɔ "du o, ɔ 'ye 'le trι'a "bhi 'li -ke 'ya 'nynimυ "zize. **XVI** 'Le ὑn-υ 'li ι'ο, ὑn-υ nu'o: A 'wla -amu "kpi ti, a 'ke -amu "yi-ka, 'le, -Lago -kɔ'ɔ lι 'wee, ɔ -kaa -amu li'ye, 'le, 'ɔ 'Bhozayi -ɔ 'puvn'a nyv, -ɔ kɔɔ'ɔ 'sragamvzabhlabble, ɔ -kaa -amu dι -kpvn. **XVII** -Ekedımaa, -da ὑn "du'a 'le ὑn 'ke nyv dι -kpvn, 'bho nyni-o'o. -A'ba nyɔ -lue 'tın -see 'wa 'cekuṭa wɔn 'mu -ce yi ε-βε -cɔn mne 'li.

VII

Nyv -Lago -kɔ'ɔ, 'inna ɔ gbo'a -dalbhoyi "du'o

'ɔ 'muyibole li

I I-bı lı 'mnı nu'a -kaa, ı 'gwε-ε 'bho ti, 'le 'ın 'ye -Lago gbo'a -dalbhomu nyiε li'ye. 'Le 'bhlvukpa'a "kete nyiε "yi, 'le-e ʊn -nyna'a ti, 'le ʊn-ʊ kpʊn'o -puρcoɔ'c 'digbi nyiε ti, ı -kaa 'nɔɔ 'kmu 'mu yi, 'le 'ya -lue 'tın'a "bhuo -kaa 'nɔɔ 'bhlvukpa "yi -ke 'tönni "kpi yi 'le ε -kaa tu -lue 'tın 'mu wlaa. II 'ın -ka 'le-e gbu, 'ın 'ye-e -Lago gbo'a -dalbhoysi -lue -lrɔɔ li. 'Le 'yru'a 'wlvnamu ɔ -sɔ -nı'e 'mu. Le -lue ʊn-ʊ "du'a nyɔ'c ku li 'le "Kögwləlagɔ'-c yibo 'nɔ "yi 'c nyɔ'c kamu, 'inne ɔ 'bhle'e kwa. 'Le ʊ-bu -Lago gbo'a -dalbhomu nyiε, -u 'ye'a wɔnkuɛ ʊn 'ke 'bhlvukpa -ke 'tönni wɔn-nyni, ɔ nu'a -kaa, ɔ 'kpa-a 'bho 'le ɔ-ɔ po'o wlu yayi, ɔ-ɔ 'tmuɔ 'nu -kaa: III A'ba 'tu -bhla 'bhlvukpa-e, 'tönni -ke tui li -le, 'le, nyu-ʊ 'ma-a -Lago'c lbhvnuvnu, -nɔɔ -ke ti -a 'ye'a 'ɔ 'muyibole 'wa "yigbeyi'a "dudua "yi -gwε -nı mu a, ε 'ke nyini! IV A -gblee, 'le, ʊ-bu nyu 'mnu, ʊn 'ye ʊ 'nyni "si: nyu'a -gwli -mɛɛsɔn nyu nyiε'ε kpe'ε "dui 'sɔn -gwli -bue, ʊn -nı'o. A -gblee, ʊ-bu nyu 'mnu, *Izrayɛɛlikɔmu'a 'ce -bue 'ce 'sɔn 'mu ʊn 'wlu'o.

V Nyu-ʊ 'ma-a *Zidaa'a -gluuwɔnyi'a nyu, ʊn -nı "du'a -gwli -lue "dui -bue.

Wlubɛnı'a ne'ε nyu -nı "du'a -gwli -lue "dui -bue.

Gaadı'a ne'ε nyu -nı "du'a -gwli -lue "dui -bue.

VI Aselı'a ne'ε nyu -nı "du'a -gwli -lue "dui -bue.

Nefutalii'a ne'ε nyu -nı "du'a -gwli -lue "dui -bue.

Manasee'a ne'ε nyu -nı "du'a -gwli -lue "dui -bue.

VII Siminyo'č ne'ε nyu -ni "du'a -gwlu -lue "dui -bue.

*Levii'a ne'ε nyu -ni "du'a -gwlu -lue "dui -bue.
Isakaa'a ne'ε nyu -ni "du'a -gwlu -lue "dui -bue.

VIII Zabiloo'č ne'ε nyu -ni "du'a -gwlu -lue "dui -bue.

*'Zızeεfı'a ne'ε nyu -ni "du'a -gwlu -lue "dui -bue.

*Bezamee'ε ne'ε nyu -ni "du'a -gwlu -lue "dui -bue.

Nyu-υ -ke "yigbeyi υn "du'a -Lago'č 'muyibole,
'innu 'ka-a!

**Zaan 'ye-e nyu'a -gbogboyoko li 'le yaku 'li.*

IX U-bu nyu -yuu 'wlu'a 'bho -jeyi, 'le 'in 'ye 'le popo -lreεε. 'In nu'a -kaa, 'in 'ye-e nyu'a -gbogboyoko li. Nyı se 'tɔ -mnuu'a zrezree 'bhεε. Un-υ 'mo-o 'bhlukpa"o 'bhlukpa'a nyu, 'ce"o 'ce'ε nyu, wlu"o wlu'a nyu. Un nu'a -kaa, -da "Kɔgwləlagı -ni'a 'bho 'č 'nymıbhlekpe "kpi, 'le, *'č 'Bhozayı -č 'puvn'a nyu, -č kɔč'č *'sragamuzabhlabhlęgbuda, -da č -ni'a 'bho 'č "trolı, υn 'yi-e 'bho. -Vilɔbanı -ni'a "buu, 'inu υn -pa'a 'mu, 'le, υn 'ke 'č 'nymı "yibhεεε'ε dı, υn 'bhle'e -galt'a 'tian kwa, X 'le υn-υ "wɔ'o, υn-υ nu'o: -A'ba -Kɔyi -Lago -ni'a 'bho 'č 'nymıbhlekpe "kpi -ke 'č 'Bhozayı -č 'puvn'a nyu, -č kɔč'č 'sragamuzabhlabhlę, 'innu 'puvn'o -amu č! XI A -glee, -Lago gbo'a -dalbhomu 'wee nu'a -kaa, υn 'bi-e -Lago'č 'nymıbhlekpe 'bho nyuklıgbı -ke li nyiε'ε "trolı, 'le υn-υ po 'č 'kolri wɔnyi glu, υn-υ "jri'e "yiti 'bho ε-be kpe 'mne'ε wɔnyi 'le υn-υ buvbı nu'o, XII υn-υ nu'o: 'Nymı'a "yibhεεε'e, -naagi-e, nyı'č dı'a "yriyiboε-e, wɔnkue -ke

'mvtikukue "du -a'ba -Koyi -Lago'č le! Dı -a -za'a -laa 'mu, *ı -nı -kaa 'mu "kɔmu!

XIII Un gwε'ε -wluwlua "yi a, 'le nyɔklıgbı-ı -nı'a 'bho'a -lue na 'inmu -bodu: Nyu-υ -pa'a -laa -vilɔbanıpli 'mu, -ın yibo nu 'nı? 'Le, -da un 'wlu'a, -ın yibo 'bho 'nı? **XIV** 'Le 'in na: -Gba, 'an -Koyi, -inmu yibo nu'o. 'Le o na: 'Bho 'kleyeeɛklagba'a -nco "yi, nyu-υ -see'a 'bho 'wa -Lagojeyi 'wlu, 'inmu mo'o. 'Wa "nyinynidı'a dı -Lago'č 'Bhozayi 'me'o 'bho 'wa 'bı 'mu 'le o 'ye ı 'mu zetie, 'le un 'ye "yisrɛemü "du 'bho -Lago'č "yigbeyi. 'E dı un -pa'a -vilɔbanıpli 'mu. **XV** -Gblee, 'ε "lru "yi un-υ yi'e 'bho 'č 'nyníbhlekpe'a wɔnyi -zco 'le un-υ bvbɔ nco'o. -In 'ye li-ɔ, o-bɔ -nı'a 'bho kpe 'mne "kpi, -ɔ -ke "yigbeyi un -nı'a a, o-ɔ "du -υ "yrili. **XVI** 'Mu-e, "nitu-e, 'yru -ke wɔnkusisia, 'ya -lue 'tın -see υ 'tɔ 'lbha yi. **XVII** -Ekedımaa, -bho *'bhlabhlı li ti, -ka 'ya *'yriliduyi-i kpi 'ı 'le "nizegę kɔ 'le ı-ı 'na'a a, -Lago'č 'Bhozayi -nı'a 'bho 'nyníbhlekpe "kpi, 'ka-a o-ɔ nu υ'o 'le 'wa 'gwlu-υ 'wɔn'o tenyi 'bho -Lago'č "troli, 'le o-ɔ 'srı 'υ "mi "yri.

VIII

-Lago'č 'muyibole'ε -mɛɛsɔnnue.

I I-bı lı 'mnı zi'a -kaa, 'le *-Lago'č 'Bhozayi -o 'puun'a nyu, -ɔ kɔč'č *'sragamuzabhlabhlε, o 'ye 'bho 'kpa -lreɛɛ, 'le, ı-bı lı -mɛɛson 'mnı, o 'ye 'bho 'ya gbɔmubhɔ -za. O nu'a -kaa, 'le yaku 'li -nı'e-e blenyi! Nyɔ -see le'ε wlu 'bu'wɔn'le -cɔn -gbe 'ye zi. **II** E-be -cɔn 'mne zi'a -kaa, 'le 'in 'ye

-Lagɔ gbo'a -dalbhomu -mɛɛsɔn li'ye. Un -nyna'a-a 'bho -Lagɔ'ɔ "yigbeyi ti 'ɔ lbhv'a dı. Nyu nu'a -kaa, un "nyi -v leglɪ -mɛɛsɔn -jeyi.

III A -gblee, -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi -lue -lrɔɔ nu'a -kaa, -gbagbu -nu-ɛ'ɛ sanu 'mu 'le -ɛ -de'a 'bho -Lagɔ'ɔ 'nynıbhlekpe'a wɔnyi ti, -ɛ -ke "kpi un-υ za nı'a 'ɔ *'sraga, ɔ 'yi-e 'bho 'ɛ "trolı. 'Cna -lue-e po'a ngnezege үn-υ po'a "yri, үn-υ 'la'a *lasaası, sanu'a 'kɔpı -ke 'li nyu-υ po 't a, 'lnne ɔ 'bhle'e kwa. 'ɛ kamu un "nyi 'ɔ ε-be 'cna 'mne'ɛ -dadudu ɔ 'ke ı -Lagɔ'ɔ nyu 'wee'a *wɔngbopowlu 'gbaa, 'le ɔ 'ke ı 'bho -Lagɔ "nyi -nı. **IV** ε-be lasaası ɔ po'a "yri'a ngne nu'a -kaa, ε-ɛ 'sɔ-ɔ -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi'a kwa 'mu sueyi, 'le ε -ke -Lagɔ'ɔ nyu'a wɔngbopowlu-u 'ya'o 'bho 'ɔ "yigbeyi. 'Inne -tɔ'ɔ na ɔ 'kpun-o 'wa wɔngbopowlu. **V** A -gblee, -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi nu'a -kaa, ne-ɛ -nı'a 'bho 'sragagbagbu'a da, ɔ "luo 'nı 'mu-ɛ, ɔ 'ye ı 'kɔpı "yii, 'le ɔ 'ye ı 'zɔ 'wla. 'Bho -gbaa -lue 'mu, "nı'a -wlewle-e 'ce-ɛ yaku -kpoo "kpi 'le de-ɛ "ga'o, 'le 'bhluıkpa 'ye -tre.

-Lagɔ gbo'a -dalbhomu -mɛɛsɔn 'bhla-a leglɪ -lue -lue.

VI A 'ye li-ɔ, υ-bu -Lagɔ gbo'a -dalbhomu -mɛɛsɔn un "nyi'a leglɪ -mɛɛsɔn, un nu'a -kaa, un san'a 'tɔ-ɔ "yi, un 'ke ı bhla -lue -lue.

VII 'Wa -lue nu'a -kaa, ɔ 'kpa-a 'bho 'le ɔ 'ye 'ɔ ne bhla. -Sınkplı "ni ma'a-e, ne -kenymɔ, ı bhete'e-e gbo 'le un 'ye ı 'zɔ 'wla. 'Bhluıkpa nu'a -kaa, ε 'gble-ɛ'ɛ-ɛ 'fɔtı tan 'mu, 'le 'ɛ 'fɔtɔ -lue -ke 'ɛ tui-e, 'ɛ -sukui 'wee 'ye sin.

VIII 'Le ᴽ-bu ṽ gbo'a -dalbhomu 'mnu, 'wa 's'onnos 'ye 'c ne bhla. Le -lue-e koo'c triklagba, 'le -ε wan'a, ε nu'a -kaa, un "vuto 'nε-ε 'le 'tonni ko. 'Bho -gbaa -lue 'mu, "ni 'gble-ε'ε-ε 'fotu tan 'mu, 'le 'fotu -lue 'ye nymo 'mu -ze. **IX** Le"o le-ε -ni'a ε-be "ni 'mne ko, i nu'a -kaa, i 'me-o'o 'wee, 'le ε-be 'foto 'mne "yi'a batoo 'wee 'ye -wa -lreε.

X -Lago gbo'a -dalbhomu'a tanno nu'a -kaa, ṽ bhla-a legle -lreε, 'le "nigbu -ke "nilru "we 'ye 'fotu tan 'mu'gble-ε, 'le 'cudrieklagba -lue-e wan'a -ka -dayru 'ye 'le yayi -ce, ε 'ye 'ya 'fotu tan'a -lue ko 'kpa, 'le ε 'ye ε wɔn-nyni. **XI** A -gblee, ε-be 'cudri 'mne'ε 'nyni 'mo-o -kmakmale. I-bi "ni'a 'fotu tan 'mni, 'ya -lue -ke ko ε 'ga'a ti, 'le ε 'ye -kma. Nyu-υ 'ne 'ε ε, 'ε -kmakma'a di un 'me'o.

XII -Lago gbo'a -dalbhomu'a nyieno nu'a -kaa, ṽ bhla-a legle -lreε, 'yru -ke 'cu -ni 'son, -ka nyɔ 'gble 'i 'fotu tan 'mu, 'ka-a i -ni'o. 'Ya -lue'a 'fotu -lue gbo -ni'e-e -bliblibli! -Ka -lue 'mno, 'ka-a 'cudri 'gble-ε'ε 'plan tan 'mu, 'le 'ya 'plan -lue 'ye -kpe -lreε. -Ka i fan 'ka "cici, 'ε "lru "yi i -see -kaa nu. A -gblee, zo -ke -kuyre 'gble-ε'ε-ε "di'a kpe tan 'mu. Zo zi'a a, 'yru -see fan 'le zo'c 'fo -lue 'li. -Ka -lue 'mno 'ka-a 'cu -see fan 'le "matu'a 'fɔ -lue 'li -lreε.

XIII I-bi li -yi zi'a -kaa, 'le 'in 'ye 'le popo -lreε. 'In nu'a -kaa, 'in 'ye-e jisi -lue li 'le yakutrubu 'le ε-ε "wɔ'o, ε-ε nu'o: -Yeee, ngazedi! -Yeee, ngazedi! -Lago gbo'a -dalbhomu tan-a -sie'a 'bho, -da un-υ 'ye'a 'wa legli -bhla -ni mu, "nyinynidi'a numu-υ 'ye-e 'kle 'ye -mu tenyi "se!

Nyvnsmugagi 'wlu-o 'le -dogwigbaa -lue 'li.

I Ε-be jisi po'a wlu 'mne ti a, 'le -Lagɔ gbo'a -dalbhomv'a -muunɔ 'ye legle bhla. 'In -ka 'le-e gbv, 'cudriɛ -lue -so'ɔ-ɔ 'le yaku "yi, 'le ε 'ye 'zɔ 'kpa. A -gblee, -dogwigbaa -lue-e -ni'e 'bho, 'ε "sape vñ "nyi ε'o. II Ε nu'a -kaa, ε kati 'nε-ε wɔnyi. -Bho nyɔ ce negbaaklagba "yi, -ka 'ε -dayrv -die'a "yi, -dayrv-v 'wlu'a 'le 'ε 'limv, 'ka-a ε -ni'o. Inne -kpe'e -pvpcɔ -ke 'yrv, 'le -kuyre 'ye kpvn. III Ε-be -dayrv 'mne -ni'a -kaa 'le ε-be -dogwigbaa 'mne'ε 'li 'musɔnamv, 'le -gagi 'ye 'le ε 'mu 'wlu 'le ı 'ye 'bhlu kpa "kpi tibvba. 'Ya letu 'ye-e wɔnkue, 'le, "gwlangwian -ni'a cɔn 'bhlu kpa "kpi, -ka, -bho ı nmu'a nyɔ 'le 'ya gu-u "vuvlo'o a, ibi-a'a ne 'ke -kaa -ni -lrεε. IV I 'ka yi a, vñ 'tmvñ ni-ı'o, ı -kaa -sukui -ke tu"o tu "lru li. Ε -ni'a -kaa 'mu a, nyv-v se'a -Lagɔ'ɔ 'muyibole "yigbeyi 'bhle, 'le ı 'ke 'wa "se nmu. V Un 'ki ı 'tmvñ a, vñ na 'ya 'lbha nyɔ, 'ɔ 'me -le, ı kla v-bv "nyinynidı'a nvmv 'mnu'a "se nyani 'mu, 'le 'cvi -muu ı-ı nu'a-ɔ, 'le ı-ı 'me'ε, ı 'ke nyini. A -gblee, -bho "gwlangwian nmu nyɔ, -ka ε-ε "vuvlo'a tenyi, -bho ibi nmu nyɔ -lrεε, 'ka-a ε-ε "vuvlo'o tenyi. VI A 'ye li-ɔ, ı-bi 'cvi -muu 'mni 'li, v-bv "nyinynidı'a nvmv-v 'ye-e 'memee ti'bɔ -mu, 'le vñ -see 'me yi. Un 'ye-e 'ybha -mu vñ 'ke 'me, 'le le"o le -see v 'lbha yi.

VII A -gblee, -bho nyɔ -ke 'ɔ -sieko -ka tu kpanamu-v mu, -ka ε -ni'a 'tin, 'ka-a ı-bi -gagi 'mni -ni'o -lrεε. Le -lue -ke sanu'a 'nynbhlekvwloo gugo'ɔ, 'inne ı 'bhle'e 'lru 'le 'ya "yigba -ke nyunyɔ'ɔ "yigba gugo'o. VIII -Ka 'nynvkpakpı'a "numni -te'ε ti, 'ka-a 'ya

"nūmñi -nū'o 'le 'ya 'nyni kōc'ō -blakpa'a 'nyni.
IX Nētēklugba, vñ-v "du'a 'bete "yi 'bho tñvñcñ
 "yi, 'le 'wa jēkamu'a popoli -kvñ v kpvn a, -ka ε
 ku'a 'mu 'le ε -kmu'a "yi, 'kvñ i 'bhle'a 'bete "yi,
 'ka-a i -nū'o. Koko -i 'bhle'a bhı 'zō -sieko-o jri'a
 ti, nyv-v 'kpa'a 'li 'le vñ-v 'bhle'a -jiji, vñ-v mu'a
 tñvñnamu, -bho i -tbhe -dōnu 'le -sieko -ku i-i tijri,
 -ka 'ya wlu-u "su'a nyv -loku "lru, -bho i "gbu a,
 'ka-a 'ya -kpakpi'a wlu -nū'o. **X** -Ka "gwlangwian
 'bhle'a 'gvñ -ke 'gen, 'ka-a ibi 'bhle i'o -lreε, 'le
 'ya nyv'a nmunmua gvgç'o. I-bi 'ya 'gvñ 'mní
 'li, 'le-e 'ya wɔnkue -nū'o 'le i-i 'ye nū'e nyv 'kle 'le
 'cvı -muu ti. **XI** A -gblee, i 'bhle-e -køyi -lue, 'inne
 'mo-o "nyinynidi'a tiyayi'a -dalbhoysi -ε "du'a -
 dogwigbaa 'mne "yrili. ε-be 'ya -klagba 'mne, 'le
 *Zuifvwlü 'mu, vñ-v 'le -ε Abadçç, 'le Glekiwlu
 'mu, 'ε 'nyni 'mo-o Apoliyçç. ('ε 'zō 'mo-o li'a
 tizayi.)

XII A 'ye li-ç, ε-be -antanyıkleyeeε 'mne nu'a -
 kaa, ε zi-o'o. 'In -ka 'le 'ε lemu gbu, 'ya 'sɔn -lru-i
 -sie'a 'bho i 'ke yi 'wla, 'le 'in 'ye i li'ye.

*-Lago gbo'a -dalbhoysi bɔti'e-e "nyinynidi'a
 tiyayi'a -dalbhomu nyiε ti, 'le i 'ye nyv'a -dadudu
 ti-za.*

XIII 'In 'ye i li a, 'le -Lago gbo'a -dalbhomu'a -
 mæelonç 'ye 'ç legle bhla. A -gblee, -gbagbu -ke
 "kpi vñ-v za nū'a -Lago'ç 'sraga, -ε -nu-ε'ε sanu
 'mu, -ε -nū'a 'bho -Lago'ç wɔnyi, -ε 'bhle'a 'gbñ
 -lue -lue 'le 'ε "kete nyiε "yi, wlu -lue nu'a -kaa,
 ε 'wlu-o 'le, 'in 'ye ε 'bu'wɔn. **XIV** -Lago gbo'a -
 dalbhomu'a -mæelonç 'bhle'a legle kwa, 'le ε na
 ç -bodi: 'Bho "nigblu Eflatı'a wɔnli, "nyinynidi'a

tiyayi'a -dalbhomu nyiε-ε -mɔ-ε'ε 'bho ti, bɔti nı ti! **XV** Wlu 'mne -gwε'ε 'le -loku 'mu ti a, 'le ɔ 'ye 'bho mu, ɔ 'ye ı tibɔti. A 'ye li-ɔ, ε-be -cɔu 'mne ε, -Lago'ɔ "bhuo-o -ze 'ε 'bho, 'le ɔ 'ye ı-bı -dalbhomu nyiε 'mnı 'bho -za -lreε, ɔ 'ye ı 'bho tide, 'le nyunyu -nı'a 'nɔɔ 'kmu 'mu, -bho nyu de 'wa 'plan'a kpe tan ti, 'le ı 'ke 'ya -lue'a nyu 'lbha, vı 'ke 'mε. **XVI** I-bı "nyinynidi'a tiyayi'a -dalbhomu nyiε 'mnı 'bhle-e "sroja, 'ınnı -de'e 'bho 'wa -siekoe "kpi ti, 'le, -ka vı -die'a 'mu, nyu 'ye -caa 'nymı "si, 'ın 'ye ı 'bv'wɔn. Vı na, vı -nı'e-e "du'a -gwlu -lue "dui -muu'a kpe'ε "du'a -gwlu -lue "dui -muu, 'ya 'wee'a kpe 'son (10.000 x 10.000 x 2 = 200.000.000). **XVII-XVIII** A -gblee, 'le 'an "yritiyeeε 'mu, 'bho 'an wɔnyi, 'bho-o ı-bı -siekoe 'mnı -zi -nı'o. Neteklugba nyu-vı bha'a 'wa 'bete "yi 'bho tv'a -nɔɔ "yi 'le 'wa jækamu'a popoli -kuu vı kpıı a, 'ya -yi zaan'a-e, -yi -kpe'a -ke -yi 'fa'a 'sɔ, 'ınnı 'ya -kɔmu 'bhle'e 'bete "yi 'le 'ın 'ye vı li'ye. I-bı -siekoe 'mnı'a "lru kɔɔ'ɔ-ɔ -blakpa'a "lru, 'le ne-e, -dayru -ke wɔnnyningne -lue-e 'wlu'o 'le 'ya wɔn 'mu. I-bı lı'a 'digbi tan 'mnı, 'ınnı 'lbha'a nyu, vı 'ye 'mε. U-bvı 'memu 'mnı, nyu 'wee -nı'a 'bhlukpa "kpi, -bho 'wa 'plan tan -de-ε 'kı ti, vı -vı 'mo-o 'wa 'plan -lue. **XIX** A -gblee, ı-bı -siekoe 'mnı'a wɔn 'mu -ke 'ya 'gvıı 'li, 'le-e 'ya wɔnkue -nı'o. 'Ya 'gvıı 'mnı kɔɔ'ɔ-ɔ sen 'le ı 'bhle'e "lru "yi -lue -lue. 'Innı ı-ı 'ye nı'e nyu 'kle.

XX A 'ye li-ɔ, ı-bı lı tan 'mnı zi'a a, nyutolv -see'a 'mε, ε -nı'a -caa 'mu, vı -see 'wa "nyinynidi "yiyibo 'le vı 'ke -Lago gbo "bhti. "Nyinynidi'a -zuzu -ke lı 'wa "bhi nu'a lε, 'ya bv'bɔε'ε "lru vı-

υ μυ νι'ο. Sanu o, nεtε o, sυkpυ o, tu o, 'inni
vn-υ nu ni 'i le, 'le 'ya letu'a 'ye'e ti, 'ya 'wɔn'c ti,
'ya -na'o. **XXI** U-bv nyv 'mnv, "kui vn-υ 'lbha'a-
e, gu vn-υ po'a-e, "wiliε -ke "yriyria, i-bi 'wa
"nyinynikpli 'mni, vn -see i "yiyibo, vn -see i kwa
gbo -za, 'le vn 'ke -Lagɔ gbo "'bhiti.

X

-Lagɔ gbo'a -dalbhoyi -lue -ke "bɔgv'a kpan.

I I zi'a -kaa a, 'le 'in 'ye -Lagɔ gbo'a
wɔnkudalbhoyi -lue -lrɔɔ li'ye, o 'ye yaku "yi 'wlv
'le o 'ye 'nɔɔ 'bhlvckpa "yi ti"si. O 'ka ti"si a, 'le
yaku'a -druku 'mu o -yi -ni'o 'le "ni'a -bhlii bi
'o 'lru. 'C "yigba-a wlan-o'o -ka 'yrv 'le 'o bhi
koo'c ne'ɛ -mu. II "Bɔgv -lue-e kati-ɛ'ɛ "yi, 'inne
o 'bhle'e kwa. A -gblee, o nu'a -kaa, o "si-e 'o
-linabhv 'le 'tɔnni ko ti 'le o 'ye 'o kumnbhv
'mu"luo, o 'ye ε 'kuka "yi ti"si, III 'le o 'ye "wɔ.
'C "wɔwlu 'mne koo'c-o -blakpa'a kluwlu. 'C wlu
'mne -gwɛ'ɛ 'le -loku 'mu ti a, 'le -de -mɛɛsɔn 'ye
-dalue "ga -ni. IV 'Ya wlu -ce'ɛ "yi a, 'in-i 'kpa 'ko
'bho-ɛ, di i -za'a 'mu, 'in 'ke i 'ki 'cn̄i, 'le wlu -lue
'ye 'le yaku "yi 'mu-so -ni, 'in 'ye ε 'bu'wɔn 'le ε
na: -Dɛ -mɛɛsɔn'c wlu -in wɔn'c 'bɔ, de i 'le -a'a
-pɔlv gbo ti, -a'a 'cn̄i i -le!

V-VI ε 'lɛ'ɛ -kaa, 'le -Lagɔ gbo'a wɔnkudalbhoyi
'mno 'ye 'c su yayi -tɔ, 'le, "Kɔgwɛlagɔ -ya'a yaku
-ke lɪ-i -ni'a 'le 'ɛ "yi ti, -o -ya'a 'bhlvckpa -ke lɪ-i
-ni'a 'le 'ɛ "kpi ti, -o -ya'a 'tɔnni -ke lɪ-i -ni'a 'le
'ɛ ko ti, o 'ye 'le 'o 'nyni 'mu -zrɛ -ni 'le o na: ε
-gwɛ'ɛ 'tɔ-o "yi, -cɔ -lrɛ se 'bho le -sie! VII -Da
-Lagɔ gbo'a -dalbhomv'a -mɛɛsɔn'c -cunnsɛɛsɔn 'ye'a 'tɔ 'c

leglə -bhla -nı mu, dı -Lago -see'a -bhla "piemu po ke 'le 'ya "yri'a 'bı 'ke 'wlu, 'bho-o ɔ-ɔ 'ye ı "yi-nynia -nı mu. 'C wlu'a 'mvtizamu 'ma-a 'ɔ lbhvnu -lreε, 'ka-a ɔ 'lu 'u "yi -benyi.

VIII A 'ye li-ɔ, wlu -lue-e -sɔ -nı 'ka 'le yaku "yi 'mu 'in 'wɔn 'ka 'bɔ, 'le ε 'ye 'bho le mu 'le ε na: -Lago gbo'a -dalbhoyi -nyna'a 'le 'tɔnni kɔ - ke 'bhlukpa "yi ti, "bɔgu -ε kati-ε'ε "yi, ɔ 'bhle'a kwa, mu 'le ɔ gbo, ɔ 'ke ε -inmu "nyi. **IX** Ε 'le'ε -kaa, 'le 'in 'ye 'mu-sɔ, 'in 'ye 'le mu, 'in 'ye ε ɔ 'ybhaa. 'le ɔ na 'inmu -bodi: Kpvn ε, -in 'ke li! -Bho -in -ke ε-ε li a, -ka lu 'mu'a, 'ka-a ε-ε 'ye -nı mu 'le -a'a wɔn 'mu. -Bho ε nyni 'le -a'a 'limu 'le ε 'ke -kma. **X** Ε-be -wluwlu 'mne -gwe'ε "yi 'le 'in 'ye "bɔgu 'mne 'mu"luo 'le 'in 'ye ε li. 'Le 'an wɔn 'mu -ziaka, ε kɔɔ'ɔ-ɔ-ɔ lu. Ε "si'a 'tɔ 'le 'an 'limu ti a, ε -nı'e-e "kikiki!

XI 'Bho 'ε 'kpi, 'bho-o nyu 'le -nı'e 'tɔ 'inmu -kaa "yi: 'Bhlukpa'a -dadudu'a nyu -ke 'wa -yowli-e, nyu'a -dadudu-u po'a "sesiwlu-e, -in 'ke -Lagɔwlu 'mvti-za mo'o -lreε 'wa damu.

XI

*Zezii'a di'a 'muzamu 'sɔn.

I Un 'tmuu'a -kaa 'inmu a, 'le 'in 'ye "yri ti'ye -lreε, 'le, tu'a "klees kɔɔ'ɔ -kɔɔtu, un-υ ybha nı'a li, un 'ye ε 'inmu -jeyi "nyi 'le un na 'inmu -bodi: -sɔ 'mu, -in 'ke mu, -in 'ke *-Lago'ɔ bvbɔbhlegbo'a lisaabudu -ke 'ɔ *'sragagbagbu -ybha, 'le, nyu-υ bvbɔ 'nɔ 'bho, -in 'ke υ zre! **II** -Bho -in -ki ı-ı ybha a, nyu -yu -se'a-a *'Zuifu, 'ε -da un-υ pa'a, sie 'bho, -ekedimaa, υ-bu se'a -Lago yibo, 'inna un "nyi'e 'bho, 'le, -Lago'ɔ -gwlo ɔ -za'a 'bho, un

'ke 'bho nyanı -kla -nı 'le 'cvi'a -gwlı 'sçon 'yɔ 'sçon 'li! **III** 'Le, nyɔ-o -nı'a -wlunamu, o 'ye -kaa 'inmu "yi'le -lreε: 'Bho gwlo 'mne 'mu, 'in-i 'ye 'bho-o 'an dı'a 'muzamu 'sçon -ya -mu. -Bhecizvın un-v 'ye -cre mu, 'le i-bı 'wı'a "dui tan -gwlı tan 'li, un 'ke -Lago'c wlu 'muti-za. -Bhecizvın un-v 'ye'a -cre mu a, 'inne 'ke nyu -tɔ -ka un 'ka 'wa "nyinynidı "iyiibo 'le un 'ka -Lago gbo "bhitı.

IV -Gblee, -Lago -kɔ'c nyunu 'wee -nı'a 'nɔn 'kmu 'mu, 'an dı'a 'muzamu 'in-i "si'a 'nymı, un kɔc'c-ɔ oliveetui 'sçon -ke "napı'a "kpitidelı 'sçon -o -nı'a 'bho 'c wɔnyi. **V** Nyu-v 'nyu 'v 'mu, -bho un 'bɔ ti un 'ke v "nyinynidı "lrulinu, ne-e 'ye-e 'le 'wa wɔn 'mu 'wlu -mu 'le ε 'ke v ti-za. Nyɔ'o nyɔ-c 'ye'a ti'bɔ mu o 'ke v "nyinynidı "lrulinu, -ka o-ɔ 'ye'a 'me mu, 'kla-a 'ka-a! **VI** -Bho un -ka -Lago'c wlu 'muti-iza, "ni -kaa -nɔn 'mne ti lbha'a dı, un-v 'ye wɔnkue 'mu'btle mu 'le un 'ke ε kpıı. Ε-be wɔnkue -lue 'mne, 'inne un-v 'ye 'mu'btle mu 'le un 'ke "ni nymɔ 'mu -ze. Un-v 'ye-e wɔnkue 'mu'btle -mu -lreε, 'le, nyu 'wee -nı'a 'nɔn 'kmu 'mu, un 'ke v 'kleyeeɛ 'o 'kleyeeɛ 'kpi -ya -nɔn -ti.

VII -In 'ye li-ɔ, -bho un gwε -Lagɔwlu'a 'mutizeε "yi a, nmi -lue-e 'ye-e 'le -dogwigbaa 'li 'wlu -mu, 'le ε -ke un 'ke tu vɔ, ε 'ke ε-be tu 'mne lu, 'le ε 'ke v 'lbha, un 'ke 'me. **VIII** Ε-be -gwloklagba -ke 'mu nyu -kɔ -nı'a 'wa -Kɔyi *Zezii tu "yri 'le ɔ 'ye'a 'me, 'bho'a -jolvıblı -lue "yi, 'wa "kui-i 'ye ti'pe mu. 'Ε kamı un-v 'ye ε-be gwlo 'mne *Sodɔɔmu -ke *Eziputıbhluıkpa 'la mu. **IX** 'Bhlııkpa "o 'bhlııkpa "kpi'a nyu, 'ce"o 'ce'ε nyu, wlu"o wlu'a nyu-v 'ye-e 'wa "kui ya-gbu -

mu 'le 'wɪ tan "die 'li, 'le vñ -see 'wɔn yi nyv 'ke v tinmaze. **X** U-bv nyv 'sɔn 'mnv, -bho vñ 'mɛ, nyv-v -ni'a 'bhlikpi 'wee "kpi, 'wa 'gwlv-v 'ye-e 'wɔn -mv. Vn-v 'ye-e 'bvbua -li -mv 'le vñ 'ke -bonyaa -jeyi popo, -ɛkedimaa, v-bv -Lago'ɔ wlu'a 'mutizamu 'sɔn 'mnv, vñ -sia -ni nv-v'o tenyi.

XI -Bho i-bi 'wɪ tan "die 'mnı zi a, -Lago-ɔ 'ye -v 'ɔ tiniρvρcc 'mū -po -mv, 'le vñ 'ke 'mū-sɔ, vñ 'ke ti-ni -lreɛɛ. Nyv-v 'ye 'v li'ye mu, -sianyi-ı 'ye -v 'lbha -mv tenyi. **XII** -Bho vñ -sɔ 'tɔ -kaa 'menyncc 'mū, 'le wluklagba -lue 'ke 'le yaku 'li 'mū-sɔ -ni, vñ 'ke ε 'bv 'wɔn 'le ε 'ke v -kaa "yi'lɛ: A 'ya 'nɔɔ yaku 'li! -Bho "wɔwlu 'mne -gwe 'le 'wa -loku 'mū ti, 'le yaku'a -druku 'mū, vñ 'ke yaku 'li mu 'bho 'wa jekamu'a "yigbeyi. **XIII** -Bho vñ -ni nv 'yranamu, 'bho -gbaa -lue 'mne 'mū, 'le 'bhlikpa 'ke -tre tenyi. -Bho ε-be -gwłɔklagba 'mne 'gble-ε 'kɪ 'fɔtɪ bue 'mū, -ε 'ye'a -wa mu, ε-ε 'mo-o 'fɔtɔ -lue, 'le ε 'ke nyv'a "dui -bue "dui -mɛɛsɔn -gwłi bue 'lbha, vñ 'ke 'mɛ. Nyv-v 'ye'a 'pvn mu, -bho vñ 'ye 'ɛ lɛtu li, -sianyi-ı 'ye -v 'lbha -mv, 'le, -Lago -ni'a 'le yaku 'li, vñ 'ke 'ɔ 'nynti "yi'bheɛɛ.

XIV A 'ye li-ɔ, ε-be 'kleyeeɛ'ɛ 'sɔnnɛ -yɛɛ nv'a -kaa, ε zi-o'o. 'In -ka 'le 'ɛ lemu-v gbu, -lue -lreɛɛ-ε -sie'a 'bho -ε 'ka yi -susueyi, 'le 'in 'ye ε li'ye.

-Lago gbo'a -dalbhoyi 'bhla-a gbɔmubhɔɔlegɛ.

XV I zi'a -kaa, 'le -Lago gbo'a -dalbhomu'a -mɛɛsɔnnɔ 'ye lɛglɛ bhla, 'le wluklɪgbɪ 'ye 'le yaku 'li 'mū-sɔ -ni, 'le i na: -A'ba -Kɔyi -Lago -ke *'ɔ 'Bhozayi -ɔ 'pvn'a nyv, 'inu 'bhle'e wɔnkuɛ 'bho nyunu 'wee "kpi, 'le 'wa nyv'a -kɔkɔɔ -see 'tiinamu 'bhle yi! **XVI** A -gblee, wlu 'mnı -gwe'ɛ

'le -loku 'mu ti a, u-bu nyuklighbı'a -gwlu -lue nyu
nyiε-ε -de'a 'bho -Lago'c wɔnyi 'wa 'nynibhlekpi
"kpi ti, un nu'a -kaa, un-u 'po -c 'kolri wɔnyi glu,
un-u bubo no'o, XVII 'le un-u nu'o:

-A'ba -Kɔyi "Kɔgwlelagɔ, -inmɔ 'sɛɛ, -ekedumaa, -in 'ku-o wɔn -
in 'ye le"o le -zi, 'le ε-be -a'a wɔnkuεklagba
'mne 'mu, 'le-e -in "du -ni'e nyu'a -koko
wɔn. XVIII Nyu-u se'a -inmu yibo 'le 'bhlikpi
"kpi, un -ya'a-a -a'a nyu'a -dadudu tu gbo
-benyi. 'Traamu 'tɔ o, -a'a -nɔɔ-c nyni'o 'le
-in 'ke u -a'a 'cɛkvta "kpi -ya, 'le -in 'ke
'memu -zidle -tu. -A'a -nɔɔ-c nyni'o -lrɛɛ,
'le, -a'a lbhunumu za'a -a'a wlu 'muti, un -
ke -a'a nyu -lruu-v "du'a 'bho -a'a wlu, -bho
un "du nyuklighbı o, -bho un "du nyutoope
o, -in 'ke u -zɛgɛ "lrulinu, 'le, nyu-u nu'a
"nyinynidi, -u lokwla'a 'bhlukpɑ ti, -in 'ke
u ti-za "fia.

XIX Un gwe'ε -wluwlua "yi a, 'le 'in 'ye 'le popo
-lrɛɛ. 'In -ka 'le-e gbv, *-Lago'c buvbɔbhlegbo'a
lisaabudu kati'e-e wɔn 'le yaku 'li, 'le 'in 'ye ε
li'ye. ε-be -budu 'mne 'li, koko -lue-e -ni'e 'le,
'le 'in 'ye ε li'ye -lrɛɛ. -Ybhεybhetite -Lago -ke
nyunu bhla'a -benyi, ε "bɔgv'a koko mo'o. 'In
'ye ε -kaa li a, 'le -wlewle 'ye yaku -kpoo "kpi cε,
dε 'ye "ga, 'bhlukpɑ 'ye -tre, 'le "ni'a -sɪnkplø 'ye
ti'ga kplokplokplo.

XII

*-Lago 'puvn'o-o 'nynaakpv -lue -ke 'wa "yu -
zree wɔn 'mu.*

I I-bı li 'mnı zi'a -kaa, 'le 'ın 'ye 'le yaku "yi popo -lrεε, 'ın 'ye wɔnkuleklagba -lue li'ye: 'Nynaakpu -lue-e -pa'a 'yrv'a -vlavlı 'mv -ka -bana, 'nnu 'ın 'ye'e li, 'le vı -nyna'a 'cv "kpi ti. 'Nynıbhlekwllo -lue -ke "kpi 'cvdrı -bue 'yo 'son -ni'a a, 'nnıe vı de'e 'lru. **II** Vı 'bhle-e -nıgbla 'le 'wa -gbagbanıco nynı'o, 'le 'gwlv-v ce 'nu li'a dı, vı-v "plan'o.

III 'In nu'a -kaa -lrεε, 'ın 'ye-e wɔnkuleklagba -lue -lrεε li 'le yaku "yi. 'E letu-u 'mo-o -zreezana -lue. E-be -zree 'mne 'bhle-e "lru -męeson -ke 'gbın -bue. I-bı 'e "lru 'mnı, 'nynıbhlekwllo i 'bhle-e "lru -lue -lue. **IV** E-be -zree 'mne -lrεε, e 'bhle-e 'gvı -lue, 'le e-be 'e 'gvı 'mne 'ye 'cvdrı tıri, 'le e 'ye i 'zo 'wla. 'Cvdrı -ni'a 'le yaku "yi, -bho i 'gble-e 'ki 'mv 'digbi tan, -yi 'wla'a 'zo, i 'nu-o 'ya 'digbi'a kpe -lue. E nu'a -kaa, e 'nynı-e v-bv 'nynaakpu 'mnı li, 'le e-e fuo 'nu li, -bho vı -gba a, 'le e 'ke 'wa "yu li, **V** 'le vı 'ye "yunyukpasu 'wlv. 'Wa "yu 'mnı'c wɔnkue -ye-e 'bhlıkpıayowli 'wee'a wɔnkue 'mv-zi -mv 'le o 'ke 'bhlıkpı 'wee -kı. -Zree-e fuo 'nı'c wɔn'c dı, o 'wlv'a a, 'le, -Lago -ni'a 'bho 'c 'nynıbhlekpe "kpi 'le yaku 'li, o 'ye o 'la, 'le o 'ye 'bho 'c "troli mu. **VI** 'C 'lotı -mnıvı nu'a -kaa, vı-v ple-o'o vı 'ke 'le "musa "kpi mu. A -gblee, -Lago 'c "bhuo-o -za'a 'bho 'bı 'mnı, 'le vı 'ke 'le mu, o 'ke v "yrili"du 'le o 'ke v lilia "nyı 'le 'wı'a "dui tan -gwı tan 'li.

-Lago "vuto'o-o "nyinynidi'a tiyayi -ke 'e -namı cz'cz'namı

VII E-be -nı'c 'mne ti, 'le vı 'ye 'le yaku 'li 'kpa. 'Le -Lago gbo'a -dalbhoyiklagba -lue vı-v

'la'a *Misəlɪ, ɔ -ke -Lago gbo'a -dalbhomu -lrʊvʊ-v bhete'e gbo 'le ʊn -ke "nyinynidi'a tiyayi -ke 'ɛ nɪ-t vɔ'o. **VIII** A -gblee, Misəlɪ -ke 'ɔ nyu nu'a -kaa, ʊn 'lbha-a "nyinynidi'a tiyayi -ke 'ɛ -nɪ, 'le ʊn -see 'tɔ 'wɔn ʊn -ke ɪ 'ke 'le yayi -ple. **IX** A 'ye li-ɔ, 'unne 'bhle'e 'nyu'a dɪ, ε-be -zreeklagba 'mne, -ε 'ma-a ε-be sən -nɪ 'ka -bənyɪ, -ε 'lbha'a nyu "yrabha 'mu, ʊn-ʊ 'la'a "nyinynidi'a tiyayi, -ε -ke 'nyu -lreε-ε 'ma-a *Sataan, ε -ke 'ɛ -namu 'ye 'nɔc 'zɔ "vuto-ε.

X I 'kpa'a 'zɔ ɔ, 'le 'ɪn 'ye wluklagba 'bu'wɔn, ε 'ye 'le yaku 'li 'mu-sɔ -nɪ 'le ε-ε nu'o:

-Nɔɔ -ke ti -a'ba -Kɔyi -Lago 'ka nyu -kɔ -ziaka, 'traamu ε nyni'o. -Ka ɔ ku'a wɔn tenyɪ, 'le ɔ 'ye'a Sataan tu wɔn 'mu lu "fia 'wee 'le ɔ 'ke nyu zetie 'le 'ɔ wɔnkuε 'mne 'mu, 'traamu ɔ -tɔ 'nɪ nyu "yi. *C'Bhozayi -ɔ 'pʊn'a nyu, wɔnkuε-ε 'ma-a 'ɔ lɛ, 'traamu ɔ -tɔ 'nɛ nyu "yi. A -gblee, Sataan -nɪ 'ka 'bho -Lago'ɔ wɔnyi, -ε "du 'ɔ 'ɔ nyu wɔn 'mu ti -zɔɔ, ε "vuto-ε'ε-ε 'le 'zɔ. **XI** A 'ye li-ɔ, nyu -Lago -kɔ'ɔ, -u 'ma-a -a'ba 'lotu'a "nynuu, ʊn 'lu-o ε-be Sataan 'mne tu wɔn 'mu. -Lago'ɔ 'Bhozayi -ɔ kɔɔ'*'sragamuzabhlabbile, -Lago'ɔ wlu-u 'ma-a -ziadı -ε -ke 'li ʊn -de'a ti, ε -ke 'ɔ 'memeeɛ, 'inni -lu -nɪ 'nu tu. 'Le ʊn -see tiniɛ'ɛ dɪ "du, ʊn -see 'memeeɛ ple. **XII** 'ɛ dɪ, a-bu -nɪ'a ɔc'ɔ yaku 'li, a li 'bubua! - Yeee, ngazedı! 'Kmu 'mu'a nyu-ʊ 'ma-a "nyinynidi'a nʊmu, ʊn-ʊ 'ye-e 'kle 'ye -mu tenyɪ "sɛ! -Ekedımaa, 'le ʊ gbo, 'le-e ε "vuto-ε'o. -Nɔɔ-ɔ sie'a 'bho 'ɛ "yigbeyi

'le ε 'ke nyv -sia -nι, ε yibo'o-o na 'ε
"yigwənamu-v nyni'a dι, ε 'bhle'e 'ce 'li
tenyι.

**Sataan -sia'a-a "yu'a 'lotv "yi 'le ε 'ye 'wa
"yreeti -lrvv tu gbo -kpanamu mu.*

XIII Ε-be "nyinynidι'a tiyayi 'mne, -ka vñ "vuto
'nε 'zɔ, ε 'ye'a -kaa li a, 'le ε 'ye "yu'a 'lotv kli
"soto. XIV Ε -nι 'v kli -munamu, 'le vñ 'ye v
jisiklagba'a -kpakpι 'sɔn "nyi, 'le vñ 'ye "blu, 'le
'bι -ke "yi vñ 'ka mu 'le "musa "kpi, vñ 'ye 'le
mu, vñ 'ke 'le ti-de 'le i-bι -zvñtan "die 'mnι 'li,
'le -Lago 'ke v lilia "nyi. -Bho vñ -de -kaa 'le ti
a, ε-be "nyinynidι'a tiyayi se 'bhεε, ε 'ke v -sia
-nι. XV A -gblee, vñ 'ke "blunamu mu a, ε 'gwla-a
"nigblv -lue, 'le ε 'ke v 'mv"luo, ε -ke vñ 'ke zi.
XVI 'Bhlvkpā nu'a -kaa, ε -kpa nu-v'o: 'Bho -gbaa
-lue 'mv, ε kati'e-e wɔn 'le ε 'ye "ni 'mne mna.
XVII Ε 'ye'a 'na li a, 'ε 'limv -gba'a-a ya 'le 'wa
"yreeti -lrvv-v 'ma-a *Zezii'a -glgbawɔnyi'a nyv,
-Lago'ɔ wlu-u 'ma-a -ziadι, Zezii 'wɔɔn'ɔ "kpi, -i
-ke 'li vñ -de'a ti, -v "du 'i 'bho, 'le ε-ε mu'o ε
-ke vñ 'ke tu vɔ. XVIII Ε nu'a -kaa, ε 'mu-o 'tɔnni
wɔnli, 'le ε 'ye 'bho ti-nyna.

XIII

**Sataan "nyi-e nmiklagba -lue 'ɔ wɔnkuε 'le ε
'ye 'tɔnni kɔ 'mv-sɔ, ε 'ye "piemv 'da.*

I I zi'a -kaa, 'le 'in 'ye 'le 'tɔnni kɔ popo. 'In
-ka 'le-e gbu, nmi -lue-e 'sɔ-ɔ 'le 'ε kɔ 'mv, ε 'ke
'kika "yi mu. Ε 'bhle-e "lrui -mɛɛsɔn -ke 'gbιn

-bue, 'le 'nynıbhlekwoo -bue -ni'e 'le 'ε 'gbın -bue "yi -lue -lue, 'le wlu-u 'ka -Lago'c 'nynı wɔn-nynı, ε 'cni-ε'ε 'bho 'ε "lru 'mni "kpi. **II** A -gblee, ε-be nmi 'mne koo'c-č ji, 'le 'ε bhi -ke svi -ke 'sruku'a ni gugoo'o. -Bho a 'ye 'ε wɔn, ε koo'c-č -bhlakpa'a wɔn. *Sataan nu'a -kaa, ε "nyı -ε 'ε wɔnkuεklagba, 'le, i -ni 'son, i 'ke nyı -ko. **III** A 'ye li-č, 'in -gbu'a 'ε "lru -lue ya, -ka nyı po 'ε 'lbhale 'lru, 'le 'ε "jie 'ye'a -gwε, 'ka-a ε -ni'o. Nyı -v -ni'a 'coo 'kmv 'mv, vñ 'ye 'ε li a, wɔn 'mv -v ti, 'le vñ -ke ε-ε na'o. **IV** 'Le vñ-v buvə'c Sataan, -ekedımaa, 'inne "nyı 'ε wɔnkuε ε-be nmi 'mne. -Bho vñ -ke ε-ε buvə, 'le vñ-v nu'o: Nyı yoo -ni'e 'coo 'kmv 'mv, -č -ke nmi -neε 'bhεε'ε 'mv 'bho wɔnkunamu'a? Yoo 'bhεε'ε o -ke ε 'ke vɔ 'le o 'ke ε tu wɔn 'mv lu'a?

V ε-be nmi 'mne nu'a -kaa, ε 'ye-e "yiflčε, 'le, wlu-u 'ka 'ε "bhuo "yi'bheε -ke -Lago'c 'nynı'a wɔnnyniwlı, ε-ε zi 'i 'mv. Un "nyı -ε wɔnkuε 'le ε 'ke "nyinynikpli 'mni nu 'le 'cvi'a -gwli 'son 'cvi 'son 'li. **VI** 'Inne 'bhle'e 'nynı'a dı, ε-ε vle'ε -Lago 'le ε-ε nynı'e o -ke 'o nyı'a 'nynı wɔn, 'le, yaku 'ma-a 'wa -dena, ε-ε nynı'e 'le'a 'nynı wɔn -lrεε. **VII** ε 'ye-e "yiflčε -lrεε 'le ε 'ke -Lago'c nyı tu gbo -ya, 'le ε 'ke tu 'mne lu. Un "nyı -ε wɔnkuε, 'le, 'ce"o 'ce'ε nyı, 'bhlukpa"o 'bhlukpa "kpi'a nyı, wlu"o wlu'a nyı, ε 'ke v -ko. **VIII** 'kmv 'mv'a nyı -v 'ma-a "nyinynidı'a nımu, vñ-v 'ye -ε buvə -mv. U-bv nyı 'mnu, nyı -v -ni'a ti 'bho -Lago'c "yigbeyi, 'č "bçgø -ke 'li 'wa 'nynı 'cni-ε'ε, vñ-v 'mo-o -yo -ke 'nynı-i -see'a 'le 'ε 'limu 'cni-ε. A -gblee, i-bı 'nynı 'mni, -da -Lago -see'a -bhla 'kmv ti-ya ke, 'bho-o i 'cni-ε -ni'o see. A 'ye li-č, ε-be

"bəgən 'mne, *-Lago'c 'Bhozayi -c 'pəvn'a nyu, -c kəc'c *'sragamuzabhlahle, nyu 'lbha'a -benyi, c 'ye'a 'me, 'cənni -kə nə'e'o -lrəə.

IX I-bı dı -nıı, nyu -c -c 'bəc'c ti c 'ke i 'məti'wən, c popo nı 'gwlvəti -ka -zəgeka! **X** Nyə -Lago nu'a c 'ke -jiekəyi "du, c-c "du -ε'o katii. Nyə -yə vən 'ka -blajrəə 'mu 'lbha, vən-v 'lbhə -c ε 'mu katii. A -gblee, 'innejənə'ε dı, nyu -Lago -kə'c, vən 'ke "gwli-ku 'le vən 'ke c "gwlide.

Nmi'a 'sənnə 'kpvn-o nyu -glaka 'le vən-v bəc'c -antanyinə.

XI A -gblee, 'in -ka 'le-e gbu -lrəə, 'in 'ye-e nmi -lue -lrəə li. ε-ε 'sə-c glu. ε 'bhle-e 'gbın 'sən 'le i -ke *'bhlabhəgbuda'a 'gbın gvgə'o, 'le, -ka *Sataan-a wlu'a a, ε-ε wlu'o -kaa. **XII** -Antanyinmi'a wənkue ε 'bhle'o -lrəə, 'le ε-ε nu'o 'ε lbhv 'le 'ε 'nynı 'mu, nyu-v se'a -Lago yibo 'cən 'kmu 'mu, ε-ε kpvn v'o -glaka 'le ε-be nmi-i kəc'c nyə-c po ε 'lbhale "lru, 'le 'ε "jie 'ye'a -gwə, vən 'ke ε bəbə. **XIII** A -gblee, ε-be nmi'a 'sənnə 'mne, ε-ε 'nu-o *wənkulıklıgbı. 'E dı'a kpə -lue 'ka-a: 'Bho nyu 'wee'a "yigbeyi ε-ε za'a ne 'le yaku "yi 'le ε-ε po 'ε 'zə. **XIV** "Yifləə ε 'ye'a 'le ε-ε nu'a wənkulı 'bho 'ε -antanyinə'ε 'nynı 'mu, nyu-v -nı'a 'nəc 'kmu 'mu, -v 'ma-a "nyinynidi'a nəmu, 'innej ε-ε 'lbha nı 'nu "yrabha 'mu 'le ε-ε "maa 'nu dı "yrlili. V-bı nyu-v se'a -Lago yibo, ε-ε 'tmuu nə-o'o, nmi-i -po-ε 'ka -jreə "lru 'le ε 'ye'a ti-nı "kəmu, vən 'ke ε gvgəbole le nu, 'le vən 'ke ε bəbə. **XV** A 'ye li-č, ε-be nmi'a 'sənnə 'mne, ε 'ye-e wənkue 'le ε 'ke -antanyinə'ε gvgəbole 'mne

tinidubudcoca 'mu po, 'le ε 'ke -wlu'a "bhuo, 'le, nyv-u -see 'ε bubədī 'wəcn, ε 'ke nyv 'tmvvn vn 'ke v 'lbha vn 'ke 'mə. XVI Nyɔ'o nyɔ, -bho ɔ "du nyɔtoope o, -bho ɔ "du nyɔklagba o, -bho ɔ "du "wlilebhleyi o, -bho ɔ "du "pvuanlbhayi o, -bho ɔ "du "yiflɔyi o, -bho ɔ "du 'geyikpaan o, ε-be nmi'a 'sɔnnɛ -ke 'ε nyv-u 'ye -ɔ -glaka -kpvn -mu 'le vn 'ke ɔ -antanyinmi'a 'muyibole li"du, 'le, -bho vn -see ε 'ɔ -linasu li"du 'le vn 'ke ε 'le 'ɔ "yigbeyi "du. XVII A 'ye li-ɔ, ε-be 'muyibole 'mne, nyv-u 'bhle 'ε li, 'wa "sε-ε 'bhεε'o vn 'ke le de 'le "bhalrεeke vn 'ke le 'pεlv -po. Ε-be 'muyibole 'mne, ε-be nmi 'mne'ε 'nyni mo'o, 'le 'ε 'nyni "du'o le'ε 'cn̄yri'a "yri.

XVIII A -gblee, -naagi'a 'bhlenamu 'ka-a! Nyɔ-ɔ 'bhle'a -naagi tenyi, ɔ zre ε-be nmi 'mne'ε 'cn̄yri'a "yri, -ekedimaa, nyunyɔ'ɔ 'nyni mo'o. 'Ε 'cn̄yri'a "yri-i 'mo-o -meelo'a "yikvəkələ tan (666).

XIV

-Lago'ɔ nyv-u 'bhle-e 'lvre 'le yaku 'li.

I Ε-be nmi'a 'sɔnnɛ 'wlu'a 'bho -jeyi 'le 'in 'ye 'le popo -lreεε. 'In nv'a -kaa, *-Lago'ɔ 'Bhozayi -ɔ 'pvvn'a nyv, -ɔ kɔɔ'ɔ 'sragamuzabhlahle, 'in 'ye -ɔ li. Trı vn-u 'la'a *Sion, 'le 'ε "kpi ɔ -nyna'a ti. Nyv -ke "yigbeyi ɔ -ke 'ɔ -tūta -Lago'ɔ 'nyni 'cn̄i-ε'ε, 'in nv -ke ɔ -ni'e 'le. U-bv nyv 'mnu'a gwli -ni -meeson nyv nyiε'ε kpε'ε "dui 'sɔn -gwli -bue (144.000). II Wlu -lue nv'a -kaa -lreεε, ε -sɔ -ni'e-e 'le yaku 'li 'mu, 'in 'ye ε 'bu'wɔn. -Ka "diklagba 'mu'a "ni'a wlu ku'a ti,

'ka-a ε -ni'o. Ε-bε wlu 'mne kcc'c'-de "ga. - Bho nyɔ -ka -dɔcɔ-c bhla, -ka 'ε wlu -nmɔ'c 'le -loku 'mu ti, 'ka 'mnc 'ka-a ε-bε wlu -lue 'mne -ni'o -lrεε. **III** U-bu nyv'a -gbogboyoko 'mnu, - Lagɔ -ni'a 'bho 'ɔ 'nynubhlekpe "kpi-e, lı nyie-ε -ni'a ti -ke nyoklighbi'a "yigbeyi vn -nyna'a ti 'le vn-u bhle'e 'lvre -lue. 'Wa 'lu 'mne ε, nyɔ -lrɔ se 'bheε ε 'ke ε yibo. U-bu nyv'a - gwli -mɛɛson nyv nyie'ε kpe'ε "dui 'sɔn -gwli -bue -Lagɔ zetie'a 'le 'wa "nyinynidı 'mu 'nɔ 'bhlukpa "kpi'a nyv'a "klumv, 'wa "sε-ε yibo ne'o. **IV** U-bu nyv 'mnu -kpvn'o-o -Lagɔ "yi 'le vn 'saa'a li 'bho 'ɔ "yigbeyi. -Lagɔ'ɔ 'Bhozayi - ɔ 'puvn'a nyv, -ɔ kcc'c 'sragamuzabhlahle, 'le vn -ke ɔ-c na'o 'wa tinie'ε kle ti. A -gblee, - Lagɔ zetie nu-o'o 'le 'wa "nyinynidı 'mu, 'le 'wa -bonyunu'a "klumv, 'le 'ɔ 'Bhozayi -ɔ 'puvn'a nyv, -ɔ kcc'c 'sragamuzabhlahle, -ka nyv-u "luo'a 'wa -lololi'a 'nyaanyaabhi 'mu 'le vn-u "nyi 'i -Lagɔ, 'le i 'ke 'ɔ lı "du, 'ka-a vn 'ke 'le 'wa "bhi'a tinie 'le -za 'wee, vn 'ke ε vn -ni 'sɔn -jeyi "nyi. **V** Un se sın 'bhle, 'le, le-ε -ke di nyv 'kv u di "yikpa, ε se -ni.

-Lagɔ gbo'a -dalbhomv tan-a 'za-a 'ɔ -zigle'a di 'mu.

VI A -gblee, 'in nu'a -kaa, 'le 'in 'ye 'le popo - lrεε, 'le 'in 'ye -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi -lue li'ye, 'le ɔ-c zi ni'e yakutrubo. 'Bhlukpa"o 'bhlukpa'a nyv, 'ce"o 'ce'ε nyv, wlu"o wlu'a nyv, nyv"o nyv-u -ni'a 'nɔ 'bhlukpa "kpi, -Lagɔ'ɔ "dizigi-i -see'a 'plv 'kpa yi, 'innu ɔ yi 'i -bodimuzanamu. **VII** 'le ɔ-c po'o weze, ɔ-c nu'o: A "du 'bho -Lagɔ 'le a 'ke 'ɔ 'nyni "yi'bheε! -Ekedımaa, -nɔc -ke ti ɔ 'ka

nyu -zidle -tu, ε nyini-o'o. C-bə -Lago -ya'a yaku-e,
'bhlvukpa-e, 'tənni -ke "ni -lru ti a, a bvbə nə!

VIII A 'ye li-ɔ, -Lago gbo'a -antanyıdalbhoyi
'mno nu'a -kaa, ɔ 'wlu-o 'bho -jeyi 'le 'c 'sənns
'ye 'bho -zi 'le ɔ-ɔ nu'o: *Babilənəugwləklagba'a
tisənəc nyini-ɔ! 'E tisənəc nyini-ɔ! 'E nyu-u 'naa-a
-Lago'c wlu "yi 'le 'wa dı 'c wlu'a "yinəee 'mne
'ye 'le ε-be 'bhlvukpa 'mne "kpi ti-wa, 'le -Lago-ɔ
'ye u 'c 'ceklagba "kpi -ya mu.

IX-XI A -gblee, -Lago gbo'a -dalbhomu'a 'sənns
'wlu'a 'bho -jeyi, 'le 'wa tanno 'ye 'bho 'kpa 'le
ɔ-ɔ po'o weze, ɔ-ɔ nu'o: Nmi-i -sɔ'c "nukə -
ke 'ε gvgəbole vən nu'a le, nyu-u -ke "yigbeyi
'le "bhalrəeke nyu-u -ke kwa 'mu vən-u 'ye'a 'ya
'nyini'a 'muyibole "du mu a, 'le wənkəpənnəmə 'ke
'le "kəpə 'li -ni, -bho nyɔ -see ε "ni "kpi po 'le
ε 'ke wən 'yɔc, -ka ε ku'a wən, nyu-u 'ye'a ε
be nmi 'mne -ke 'ε gvgəbole bvbə mu a, 'ka-a
-Lago-ɔ 'ye 'wa nyutu 'c 'ceklagba "kpi -ya mu,
'le, wənnyningne -lue-e 'wlu'a 'le ne 'mu, ε -ke
ne'ε "bhuo -ni 'sən 'mu, 'le-e vən-u 'ye 'kle 'ye -
ni mu. -Lago gbo'a -dalbhomu -ke 'c 'Bhozayi -ɔ
'puvən'a nyu, -ɔ kɔ'c'*sragamvəzabhləbhələ, 'bho
'wa "yigbeyi, 'bho-o ε-ε 'ye -nu-ε -ni mu. A -gblee,
-dayru -ke 'mu vən-u 'ye ni'a 'kle, ε -see ti-sɔ yi
"kəməkəmə, 'le vən -see "yifləɛ 'ye yi 'le -nɔc"o
-cən ti.

XII A 'ye li-ɔ, nyu-u 'ma-a -Lago'c -nu, -u "du'a
'bho 'c wlu 'le -u de'a *Zezii "gwli, le-ε -ke "lru
"yi vən 'ka "gwli-ku, 'inne 'ka-a!

XIII ɔ gwε'ε wezepoε "yi a, 'le 'in 'ye wlu -lue
-lreɛs 'bu'wən, ε 'ye 'le yaku 'li 'mu-sɔ -ni 'le ε
na 'inmu -bodı: Dı 'in-ı 'ye'a -inmu -bodı 'mu-za

mu, 'cnı ı! l-bı dı 'mnı, 'innı 'ka-a: -ε 'wlı'a -laa -zıan, -bho nyɔ -ke -a'ba -Koyı Zezii "sisri "yi 'le ɔ 'ke 'me, ɔ 'wa-a ti tenyi. Kun, -ziadı mo'o, 'ka-a *-Lagɔ'c Lisaazuzu 'le'o. 'Wa sıasıaa -gwę 'nu-υ "kpi ti. Un -flo'c 'tɔ-c "yi, -ekedımaa, -ka un nu'a "yrlinmɔlę 'nɔc 'bhılkpa 'kpi, 'wa lbhv'a "yri'a 'bı-ı 'ye-ε'ε, 'inne -tɔ ne'o, 'le, ε-βε lbhvunynızegę un 'bhle'a 'kpi, un -ke ε -na'o.

-Lagɔ'c -zigle'a -nɔc nyni-o'o.

XIV A -glee, ı-bı -Lagɔ gbo'a -dalbhomu 'mnı 'wlı'a 'bho -jeyi a, 'le 'ın 'ye 'le popo -lrεε. 'In nu'a -kaa, 'ın 'ye-e yaku'a -druku 'li. Nyɔ -lue -ke nyunyɔ'c "yu gugɔ'c, 'ın 'nɔc 'le ε 'mu. 'Nynıbhlekwllo -ε -nu-ε'ε sanu 'mu, 'inne ɔ de'e "lru, 'le, -jrεε-ε "nma'a, -ε "kwleεε'ε 'mu, ɔ 'bhle 'ε kwa. XV 'In -ka 'le-e gbu -lrεε, -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi -lue -lrɔc -sɔ'c-c-ɔ *-Lagɔ'c bvbɔbhlegbo'a lisaabudu 'li, 'le ɔ 'ye -wlu vevlele, 'le ɔ na nyɔ-c -nı'a yaku'a -druku 'mu -bodi: -Jrεε -ı'n 'bhle'a 'bho kwa, -ka nyɔ-c ce nı 'ne li'a 'yozanı, 'ya cecenɔc ti, -ka -lue 'mnc, mu, nyɔ-ı -nı'a 'le 'bhılkpi 'kpi, -ı'n 'ke ı tapi 'muti-za, -ı'n 'ke ı -dalue tide, -ekedımaa, 'wa -zigle'a -nɔc nyni-o'o.

XVI Nyɔ-c -nı 'ka 'le yaku'a -druku 'mu, -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi 'tmıu 'nɔ -kaa, 'le ɔ 'ye 'mu-sɔ, ɔ 'ye mu, 'le, -ka ɔ 'c 'l 'yi 'tın, ɔ 'ye -kaa nu.

XVII A 'ye li-ɔ, ɔ de 'ı -kaa -dalue ti a, 'le -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi -lue -lrɔc 'ye 'bho 'c lemu bhla. ɔ -sɔ'c-c-ɔ yaku 'li. -Lagɔ'c bvbɔbhlegbo'a lisaabudu 'li ɔ 'wlı'o. 'Mıkwleεjrεε-ε "nma'a, 'inne ɔ 'bhle'e kwa -lrεε.

XVIII -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi 'mnu -nɪ 'bho, 'le -lue -lrɔɔ 'ye 'da. -Gbagbu -nɪ'a 'le -Lagɔ'c bvboblegbo'a lisaabudu 'li, -ε -ke "kpi ᵻn-ʊ za nɪ'a -Lagɔ'c *'sraga, 'bho-o o 'wlu'o. C-bɔ c, o 'bhle-e wɔnkuɛ 'bho ne "kpi, 'le 'c -Bolago gbo'a -dalbhoyi 'bhle'a -jreɛɛ kwa, o 'ye wlu yayi po, o 'ye o 'la, 'le o na: -Gbu 'nɔɔ! -Bho lezɛentu'a "bhi zaan, -ka nyɔ-c "luo'a -jreɛɛ 'mu 'le o-c zi 'i, o-c po 'i -zruv 'mu a, -ka -lue 'mnu, mu -kaa 'le 'bhlikpi "kpi, -in 'ke "nyinynidu'a nʊmʊ tapi 'mʊti-za, -in 'ke u -dalue tide 'le -in 'ke u ti-za. **XIX** A -gblee, -ka nyɔ-c "luo'a -jreɛɛ 'mu 'le o-c za'a lezɛentu'a "bhi, o-c po 'i -zruv 'mu 'le -dedeyibhie -ke 'li ᵻn-ʊ "pli nɪ nɪ'a 'ya "ni 'mu, ᵻn-ʊ 'kpi 'i 'le, 'ka-a -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi nu v'o. I-bi dɪ-i zi'a -laa, 'inni -tɔ'c -ka -Lagɔ'c 'ceklagba'a -kuta -nɪ 'nu "kpi. **XX** A 'ye li-ɔ, u-bu nyu 'mnu, 'wa "kpidi -ke lezɛen'e "bhi'a dɪ gugɔ'c-c "yiti -lreɛɛ. -Ka nyɔ-c vlotɔ 'nɪ a, 'le 'ya "ni-i zi'a ti, 'ka-a -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi nu'o u-bu nyu 'mnu. A -gblee, o 'ku u -kaa nu a, o -ke ᵻn 'da-a "gbe, 'le 'wa nymɔ 'ye tizi -ka "nigblu. 'E titɛɛ 'bhɛɛ'ɛ-ɛ kilo'a -gwli -bue -gwli nyiɛ. -Ka -yɔ ε -te'ɛ 'mu a, -gba, -bho nyɔ "sii 'kɪ 'le 'ɛ kɔ -sieko ti, 'ɛ 'lru'a "sɛ nyɔ 'ke 'kɪ li'ye.

XV

*-Lagɔ gbo'a -dalbhomu -mɛɛson -ke li -mɛɛson-
ɔ -ya'a nyu 'kleyeeɛ "kpi.*

I zi'a -kaa, 'le 'in 'ye yaku "yi popo -lreɛɛ. 'In nu'a -kaa, *wɔnkuɛklagba -lue-e ma'a nyɔ wɔnti,

'in 'ye -ε li. Ε-ε 'mo-o -Lagɔ gbo'a -dalbhomu -mæeson-ɔ 'bhle'a nyu'a 'klekpiyalı -mæeson kwa. Nyu-υ se'a -Lagɔ yibo, 'ce ɔ -po 'nu kwa 'le υn 'ke 'wa "nyinynidi "yiyibo, υn 'ke ɔ gbo "bhitı, 'ya gbomubhɔclı mo'o.

II A -gblee, 'in nu'a -kaa, 'in 'ye-e le -lue li. Ε kɔc'ɔ-ɔ "niklagba 'le ε -ni'e "wlelaa, -ka "yena, 'le ne -ni'e 'le ε kɔ. A 'ye li-ɔ, 'bho -antanyunmi-e, 'ε gvgobole -ke 'ε 'nyntı'a 'cnıyri'a "yri "kpi nyu-υ ku'a 'kpa "yi, -υ nu'a -Lagɔ'ɔ 'gwlvıdı, 'in 'ye -υ li -lrεε. Ε-be "niklagba 'mne'ε "yigbeyi υn -nyna'a ti, 'le, -dɔcɔ υn 'ye'a υn 'ke -Lagɔ'ɔ 'nyntı "yi'bheε -ni, υn 'bhle 'i kwa. **III** *Moyiizi 'ma-a -Lagɔ'ɔ lbhvñyı, 'lu ɔ -ke *Izrayeeelikomu 'bhle'a -bεnyı -Lagɔ'ɔ 'nyntı'a "yibheεε'ε kamı, 'le, *'ɔ 'Bhozayı -ɔ 'pvvn'a nyu, -ɔ kɔc'ɔ *'sragamuzabhlahle, ε-be 'lu -lue υn 'bhle'a 'ɔ dı -lrεε, υn 'ye ε 'bho "du 'le υn-υ nu'o:

-A'ba -Kɔyi -Lagɔ, -unmɔ ku'a wɔn, -ɔ zi'a le"o le, -a'a νυνυδı-ι 'bheεε-ε "yi 'le nyɔ se ı wɔnyi'bheεε. -Inmɔ -kɔ'ɔ 'bhlikpiyowli 'wee, -a'a νυνυδı-ι 'mo-o -ziadı 'le ı 'sreε'ε "yi. **IV** -A'ba -Kɔyi, nyɔ yɔc -see 'bho -inmu "du yi'a? Nyɔ yɔc -see 'wɔn yi, ɔ 'ke -a'a 'nyntı "yi'bheεε'ε? -In -ni -lue 'tun, nyɔ se 'bheεε ɔ 'ke -inmu liny尼. Nyɔ"o nyɔ-ɔ -ni'a 'bhlikpi "kpi, ɔ-ɔ 'ye-e -yi -mu, ɔ 'ke -inmu 'kolri wɔnyi glu po, ɔ 'ke -inmu bvbɔ, -ekedımaa, ɔ -gwe'ε-ε -a'a "yrilinmɔkpli "yrlı.

V Un gwe'ε -kaa bhlebhlea "yi, 'le 'in 'ye 'le popo -lrεε. 'In -ka 'le-e gbu, *-Lagɔ'ɔ bvbɔbhlegbo'a lisaabudu kati'e-e wɔn 'le yaku

'li, 'le 'in 'ye ε li'ye. 'Inne nyu-υ 'la'a -Lago'c - dena'a *gbedeti -lreε. VI Σ kati'a -kaa wɔn ɔ, 'le, -Lago gbo'a -dalbhomu -meeeson-ɔ 'bhle'a nyu'a 'klekpiyalı -meeeson kwa -lue -lue, υn 'ye 'le 'ε 'limu 'da, 'in 'ye υ li'ye. -Banıpli nu'a "wleewle, 'inni υn -pa'a 'mu, 'le υn -bhla'a 'bho 'ya "kpi sanu'a "bεtu. VII 'Le, lı nyiε-ε -ni'a ti, 'ya -lue 'ye sanu'a "kɔri -meeeson 'mu"luo, ɔ 'ye ı -Lago gbo'a -dalbhomu -meeeson 'mnı -jeyi "nyı. I-bı "kɔri 'mnı, -a'ba -Kɔyi "Kɔgwıelago'c 'ce ɔ-ɔ 'ye'a nyu "kpi -ya mu, 'inni "yi'e 'le 'ya 'limu -lue -lue. VIII Σ-be -Lago'c bvbɔbhlegbo'a lisaabudu 'mne nu'a -kaa, ε "yi-e -dayru. -Ka -Lago ku'a wɔn, 'ɔ 'nyı 'bhε'ε "yi 'le ɔ -ni'a 'le, ε-be -dayru 'mne, 'inne -tɔ ni'o, 'le nyu'a 'klekpiyalı -meeeson -Lago gbo'a -dalbhomu 'bhle'a kwa, -bho ı -see 'bho ti-gwε, nyɔ se 'bhεε ɔ 'ke 'le pa.

XVI

-Lago-ɔ 'ya-a nyu 'kleyeeε "kpi 'le υn 'ke 'wa "nyinynidı "yiyibo, υn 'ke ɔ gbo "bhiti.

I A -gblee, υ-bu -Lago gbo'a -dalbhomu 'mnı 'bhle 'ı -kaa kwa, 'le 'in 'ye wluklagba -lue 'bu'wɔn. Σ -sɔ'c-ɔ 'le *-Lago'c bvbɔbhlegbo'a lisaabudu 'li 'le ε na υ -bodi: "Kɔri a 'bhle'a, 'ce -Lago-ɔ 'ye'a nyu "kpi -ya mu, -ı "yi'a 'le 'ya 'limu -lue -lue, a 'wlı ı ti 'le 'bhlukpa "yi!

II Wlu 'mne -gwε'ε 'le -loku 'mu ti, 'le -Lago gbo'a -dalbhomu'a -antanyıncı 'ye 'mu-sɔ, ɔ 'ye mu 'le ɔ 'ye 'ɔ ne ti'wla. ɔ 'wlε 'ε ti, nyu-υ 'bhle'a -antanyıncı'mı'a 'mu'yibole li, 'le 'ε gvgɔbole υn nu'a

lε, -υ bvbč 'nε ε, 'le, "jiklīgbı-ı "vuvlo'a, ı 'ye υ 'lru'wla.

III 'Le -Lago gbo'a -dalbhomu'a 'sɔnnɔ 'ye 'ɔ nε ti'wla 'le 'tɔnni kɔ. ε nu'a -kaa, ε klɔn-o'o -ka 'meyi'a nymɔ, 'le, tinılı 'wee ε 'bhle'a kɔ, ı 'ye 'mɛ.

IV A -gblee, -Lago gbo'a -dalbhomu'a tanno nu'a -kaa, ɔ 'wla-a 'ɔ nε 'le "nigblı -ke "nilru "we kɔ ti, 'le ı 'ye nymo 'mu -ze. **V** I -zε'ε nymɔ 'mu a, 'le, -Lago gbo'a -dalbhoysi "du'a "ni "we "yrili, 'in 'ye 'ɔ wlu 'bu'wɔn 'le ɔ na: -In -nı -lue 'tin, -inmɔ 'ma-a "Kɔgwleyi, -inmɔ -kɔ'ɔ lı 'wee, nyu-υ se'a -inmɔ yibo, -ka -in -nı 'u 'kleyeeε "kpi -yanamu, 'ka 'sree'ε "yi. **VI** -Ekedımaa, υn 'lbha-a -a'a wlu'a 'mutizamu -ke -a'a nyu -lrıvu, υn 'ye 'mɛ, 'le 'wa nymɔ 'ye tizi, 'le -mnaaa-a "nyı 'u 'traamu nymɔ, υn 'ke 'na. Le υn 'bɔ'ɔ ti, 'inne υn 'ye'o! **VII** ɔ 'lɛ'ε -kaa, 'le 'in 'ye wlu -lue -lrıee 'bu'wɔn. -Lago'ɔ *'sragazagbagbu'a -da ε -sɔ -nı'e 'mu 'le ε na: -A'ba -Kɔyi -Lago, -inmɔ ku'a wɔn, -ɔ -zi'a le"o lε, -a'a 'muzadı-ı 'mo-o -ziadı 'le -a'a nyu'a -zigle'a tutusu-υ 'sree'ε "yi!

VIII ɔ po'a wlu 'mne ti a, 'le -Lago gbo'a -dalbhomu'a nyiɛnɔ 'ye 'ɔ nε 'mu"luo, ɔ 'ye ε 'yru "yri 'wla. 'Bho-o ε 'ye -nı'e "yiflöε, ε 'ke fan tenyi, 'le, -ka nε-ε sin'a nyu, ε 'ke υ -kaa -sin -lrıee. **IX** E-be 'yru 'mne nu'a -kaa -ziaka, ε 'kpa-a 'bho 'le ε -ε sin nu'o tenyi, 'le, -Lago "tayi'a ı-bı 'klekpiyalı 'mni "yiti 'le ı 'ye 'u "kpi yi a, υn-υ vle nɔ'o, υn-υ nyni'e 'ɔ 'nyni wɔn. ε -nı'a -kaa 'mu a, υn -see ti'bɔ υn 'ke 'wa "nyinynidı "iyibo, υn 'ke ɔ gbo "bhiti, 'le υn 'ke 'ɔ 'nyni "yi'bheε.

X-XI I zi'a -kaa, 'bhlikpı -ke nyu-v bvbɔ'c ε-be
-antanyınmi 'mne, 'le -Lagɔ gbo'a -dalbhomu'a -
muunɔ 'ye 'ɔ ne ı "kpi ti'wla, 'le -kuyre 'ye 'le ı
"kpi kpvn. A 'ye li-ɔ, sıasıaa -die 'nu-v "kpi "yi'a
di, vñ-v li'e 'nyñi "yi, 'le, -Lagɔ -ni'a 'le yaku 'li,
vñ-v vle no'o, vñ-v nyñi'e 'ɔ 'nyñi wɔn. ε -ni'a
-kaa 'mu a, vñ -see 'wa "nyinynidı "yiyibo, vñ
-see ı kwa gbo -za 'le vñ 'ke ɔ gbo "bhitı.

XII A -gblee, -Lagɔ gbo'a -dalbhomu'a -meełonɔ
nu'a -kaa, ɔ "luo'o-o 'ɔ "kɔpv 'mu, 'le, -Lagɔ'c
'ce-ε -ni'a 'le 'ε 'limv, ɔ 'ye ε 'le "nigblu vñ-v
'la'a Eflatı kɔ ti'wla. 'Bho -gbaa -lue 'mu, ε-be
"ni 'mne ma-o'o, 'le, 'bhlikpıyowli "we-e -ni'a 'le
'yrv'a 'wlvnamu, vñ 'ye 'ε -bısi "kpi -na, 'le vñ 'ye
ε ce, vñ 'ye tuvɔnamu yi. **XIII** ε-be-ε -cɔ-n 'mne ti, 'le
'in 'ye "nyinynidı'a -zuzui tan li'ye, I -ke -gbedı
gvɔgɔ'o: -Lue 'wlv 'le *Sataan'a wɔn 'mu, 'le 'ya
'son-ɔ -sie'a 'bho, ı -so'c -antanyınmi -ke Sataan'a
wlu'a 'mutizayi'a wɔn 'mu -lue -lue. **XIV** A 'ye li-
ɔ, "nyinynidı'a tiyayi'a -zuzui mo'o 'le ı-ı nu'o
*wɔnkulı. I-bı -zuzui tan 'mnı nu'a -kaa, ı-ı 'mu-
o 'bhlikpıyowli 'wee tapi 'mutizanamu, 'le, -ka
-Lagɔ ku'a wɔn, ɔ 'ye'a lε"o le -zi, zɔ -ke ti ɔ-ɔ 'ye
'ε nyu "yi-to -ni mu a, ı 'ke v 'lru'gbvv, 'le ı -ke
vñ 'ke ɔ tu gbo kpa.

XV 'Le -a'ba -Koyi *Zezii 'ye -kaa 'le: A "du a'ba
"bhi "yrili! -Bho nyɔ -see "yriyi "gwlide, -ka ɔ-ɔ
'daa 'nɔ 'zɔ, -ka -lue 'mnɔ, 'ka-a 'an leyinɔɔ-ɔ 'ye
nyu ti'gete mu -lrεε. -Ka "srojayı-i pa'a 'ɔ -banı
'mu 'le ɔ-ɔ de'a ti, -bho vñ bhla legle 'le ɔ -kaa -
patı 'mu-sie, 'le ɔ -kaa tu 'mu mu a, -ka -lue 'mnɔ
'ka-a, 'bho 'an leyinɔɔ "yi, nyɔ-ɔ 'ye'a 'mutiyaa
mu, 'in -see'a 'zɔ'daa yi a, 'ɔ nyɔtu wa'a ti!

XVI A -gblee, ɿ-bi "nyinynidi'a -zuzui nu'a -kaa,
ɿ -za'a-a 'bhlikpiyowli "we tapi 'muti, 'le ɿ 'ye ɿ
-dalue "lru'gbuu ɿ -ke un 'ke -Lago tu gbo kpa.
'Le *'Zuifuwlu 'mu, 'bho-o un-ɿ 'la'a Amagedoo.

XVII

"Wilinynaakpv'a "kpi'a "yi.

I I zi'a -kaa, 'le "kɔpɪ -mɛɛsɔn-ɔ "yi 'ka -Lagɔ'ɔ 'ce, -Lagɔ gbo'a -dalbhomu -mɛɛsɔn-ɔ 'bhle 'i 'ka kwa, 'wa -lue 'ye 'inmu -bodi yi 'le "yritiyeeɛ 'mu -lreɛɛ 'le o na: Yi, -ka -Lagɔ-ɔ 'ye'a "wılunynaakpuklagba 'kleyeɛɛ "kpi -ya mu, 'in 'ke -kaa -inmu "yi-to! -Gblee, "wılunynaakpu 'in-i "si'a 'nyni, 'le "nisvı'a -dadudu wɔnli un -de'e ti. II -In 'ye li-ɔ, u-bu 'nynaakpu 'mnu -ke 'bhlikpıyowli "we "du-o "bha. Nyu 'wee -ni'a 'bhlikpı "kpi, -u 'ma-a "nyinynidı'a nɔmu, nyɔ-ɔ zi'a nmɔ "kale "yi, -ka ε-ε kpvn'a 'geyie 'mu, 'le o se'a 'bhɛɛ 'ke ε "yiti"tayi, 'ka-a u-bu "wılunynaakpu 'mnu'a kplisasvı 'jri -u 'le, 'le un -u i'o -lreɛɛ.

III C-bɔ -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi 'mnu 'le'ε -kaa, 'le *-Lagɔ'ɔ Lisaazuzu'a -jijri 'ye 'inmu "kpi yi, 'le o 'ye 'inmu 'mu"luo 'le o 'ye 'le 'inmu "musa "kpi kpa. 'In -ni 'le 'bi 'mnu "yi, 'le 'in 'ye 'nynaakpu -lue li'ye. Nmi -lue-e zaan'a -ka 'zoo, 'bho 'ε "kpi un -de'e ti. Wlu-u 'ka -Lagɔ'ɔ 'nyni wɔn-nyni, 'le i 'cnı-ε'ε 'bho 'ε ku li. ε-be nmi 'mne 'bhle-e "lrui -mɛɛsɔn -ke 'gbın -bue. IV U-bu 'nynaakpu 'mnu, -banı un -pa'a 'mu, i zaan'o, i -nmɔ'ɔ-ɔ "yrili 'le i 'bhle'e 'pɛlv. Sanu -ke sıkpı -lrui-i nu'a "wleewle, -i -ke 'pɛlv-u -kmu'a "yi tenyi, 'innı un "du'o li, 'le un 'bhle'e sanu'a "kɔpu kwa. "Nyinynidı un -u nu'a 'bho -Lagɔ'ɔ "yigbeyi, 'innı "yi'e 'le ε-be "kɔpu 'mne'ε 'limu. V A -gblee, wlu -lue-e 'bhle'a 'zo, 'inne 'cnı-ε'ε 'bho 'wa "yigbeyi. ε-be wlu 'mne, 'inne 'ka-a:

'Inmɔ 'mo-o *Babilɔɔnugwłɔklagba! 'Inmɔ 'mo-o "wılunynaakpuklagba 'wee'a 'lotu! "Nyinynidı 'wee -ni'a 'nɔc 'bhlikpı "kpi, 'inmɔ 'bhle'e

'ya "lru kwa!

VI 'In -gbu 'nu ya a, nyu-v 'ma-a -Lago'c -nu, -v "du'a 'bho *Zezii'a wlu, vñ 'lbha-a 'wa -dadudu 'le 'wa nymç 'ye tizi 'le 'wa ''bhuo'a 'gwlü 'ye 'wɔn, ε 'ye "kale "yi zi, 'le, -ka nmo-c 'lbha'a ka nyɔ, vñ -ni'e -kaa. 'In 'ye 'v -kaa li, wɔn 'ma-a 'inmu ti tenyi.

VII 'Le -Lago gbo'a -dalbhoyi -lue 'mnc 'ye -kaa 'inmu "yi'lε: Leelε -ke wɔn-c ma'a -inmu ti'a? -In 'ye li-c, v-bu 'nynaakpu 'mnu, le vñ "du'a, ε 'bhle-e 'zɔ. Nmi-i 'bhle'a ''lrui -mɛeson -ke 'gbu -bue, -ε -ke "kpi vñ -de'a ti, 'ka-a ε 'bhle'e 'zɔ -lreε. **VIII** ε-be nmi -in 'ye'a li, ε -ni 'ko-o ti -benyi. 'Traamu 'tɔ c, ε 'mɛ-o'o. ε -ni'a -kaa 'mu, ε-ε 'ye-e 'menyuncu 'mu -so -mu, 'le ε 'ke -dogwigbaa 'li 'wlu, ε 'ke "piemu 'da. -Bho ε 'da -kaa a, 'le -Lago 'ke ε ti-za. -Gblee, -da -Lago -see'a -bhla 'kmu ti-ya ke, nyu-v -ni'a ti 'bho 'c "yigbeyi, c 'cn̩i-e 'wa 'nyni 'le 'c "bɔgu 'li. Nyutɔlv -ke -ni -see'a 'le 'ε 'limu 'cn̩i-ε, -bho vñ 'ye ε-be nmi 'mne li, wɔn-c 'ye -v ti-ma -mu. -Ekedimaa, ε -ni 'ko-o ti -benyi 'le ε 'ye 'traamu 'mɛ 'le ε-ε 'ye glu -so mu 'wla 'le ε 'ke 'kmu 'mu le yi.

IX C po'a wlu 'mne ti, 'le c 'ye -kaa 'inmu "yi'lε -lreε: -Gblee, -da nyɔ 'ka -naagi 'bhle -ni 'le c 'ka dı 'mni 'muti'wɔn, 'bho-o 'ka-a! ''Lrui -mɛeson ε-be nmi 'mne 'bhle'a, i-i 'mo-o tri -mɛeson -ke "kpi v-bu 'nynaakpu -de'a ti. I-i 'mo-o 'bhlikpuyowli -mɛeson -lreε! **X** 'Wa -muu 'mɛ-o'o see. 'Wa -lue -kɔ'c nyu 'traamu. 'Wa -mɛesoncu 'c -co -see -bhla nyni ke. -Bho ε nyni a, 'c nyu'a -kɔkɔ -see 'mu-gwle yi. **XI** Nmi-i -ni 'ka ti -benyi, -ε 'mɛ'ε ε, 'inne 'mo-o v-bu 'bhlikpuyowli 'mnu, 'wa

-mɛɛtanno. -Da ε -see'a 'mɛ ke, ε-ε ma 'ko-o 'wa -lue. -Bho ε yi le a, -Lagɔ-ɔ 'ye -ε ti-za -mu.

XII Nmi'a 'gbın -in 'ye'a li, 'bhłıkpiyowli -bue -see'a -bhla nyu'a -kɔkɔɔ wɔn"du ke, 'innu ı "du'o. Ubu 'mnv a, ʊn-ʊ 'ye-e wɔnkue 'ye -mu 'le ʊn -ke ε-be nmi 'mne 'ke nyu -kɔ -kaa -daan.

XIII Un -ni -bue, ʊn-ʊ 'ye-e -pɔlv 'mu-plɛ -mu, 'le ʊn 'ke 'wa wɔnkue 'mu"luo, ʊn 'ke 'ɛ lbhv nu. **XIV***-Lagɔ'ɔ 'Bhozayi -ɔ 'puvn'a nyu, -ɔ kɔɔ'ɔ *'srugamuzabhlahle, ʊn-ʊ 'ye -ɔ tu gbo -ya -mu, 'le ɔ 'ke ʊ tu wɔn 'mu lu, -ekedimaa, 'inno 'mo-o nyvɔkɔmu 'wee'a -kɔyi, 'le ɔ "du'o 'bhłıkpiyowli 'wee'a "lrugayvɛ -lrɛɛ. Nyu ɔ -za'a 'bho, ɔ 'la'a ɔ -ke ʊn 'ke -na, -ʊ "du'a 'bho 'ɔ wlu, 'inno -ke ɔ-ɔ 'ye gbobhete mu 'le ʊn 'ke ʊ tu wɔn 'mu lu.

XV ɔ po'a wlu 'mne ti a, 'le ɔ 'ye 'bho 'ɛ lemu wlu -lrɛɛ kɔ 'le ɔ na: "Ni "we -in 'ye'a li, -i -ke wɔnli ʊ-bv "wılınynaakpv -de'a ti, i-i 'mo-o 'bhłıkpi"o 'bhłıkpi "kpi'a nyu, wlu"o wlu'a nyu.

XVI Nmi'a 'gbın -bue -in 'ye'a li, i -ke ε-be nmi'a "bhuo-o 'ye-e gbo-po -mu 'le i -ke ʊ-bv 'nynaakpv 'mnv 'ke "yidede. I-i 'ye -ʊ le"o le ku li-za -mu 'le ʊn 'ke -patı -ce. I-i 'ye -ʊ -kpvn -mu, 'le i 'ke ʊ 'lbha, i 'ke ʊ li. -Bho i li ʊ, 'le 'wa nmitɔlv 'ke 'bho -sie a, i-i 'ye -i "yri-po -mu 'le i 'ke -kvn -gwɛ.

XVII A -gblee, -Lagɔ'ɔ "'bhuo-o 'ye 'ɔ 'gwlvdı 'mnı 'le 'ya -pɔlv 'zɔ -po mu 'le i 'ke i nu. I-i 'ye-e -pɔlv 'mu-plɛ -mu 'le i 'ke 'ya wɔnkue 'mu"luo, i 'ke ε-be nmi 'mne'ɛ lbhv nu, ε 'ke nyu -kɔ. -Lagɔ'ɔ "'bhuo-o nu ε'o 'le i 'ke 'ɔ 'gwlvdı nu. ε-be nmi 'mne, ε-ε 'ye-e nyu -kɔ -mu, 'le, dı -Lagɔ -za'a 'mu, 'ya "yri'a 'bı 'ke 'wlu.

XVIII 'Bho 'ɛ lemu, 'nynaakpv -in 'ye'a li a, ʊn

kök -gwləklagba. 'Bhlıkpıyowli'a kle-ε -nı'a
'bhılkıpı "kpi, 'ınne 'bhle'e wənkue 'bho 'wa
"kpi.

XVIII

*-Lago-o 'ye-e *Babilɔnugwlo ti-za -mu.*

I zi'a -kaa, 'le 'ın 'ye -Lago gbo'a -dalbhoyi
-lrcc li'ye. 'Le yaku 'li o 'wlu'o. O 'bhle-e
wənkueklagba -lue, 'le, 'o -vlavlı 'bhεε'ε -Lago'o
'nyrı 'yi, i -wa'a 'bhılkıpı "kpi ti. II 'Le o-o po'o
weze, o-o nu'o:

*Babilɔnugwloklagba'a tisın cıncıcı
'nyrı-o! 'E letu-u 'ye 'tɔ-
'nyinynidi'a -zuzu 'wee'a gwlo "du -mu,
'le i 'ke 'bho -de. Nıkpı nyu-v nu'a i se
*li'saa 'bho -Lago'o "yigbeyi, -i 'lbha'a nyu
-sıanyı 'yi, vı-v ple'a, 'bho-o i-i 'ye -nı mu
-lrεε. III -Lago-o 'ye-e 'ε -gwłotu 'o 'ceklagba
"kpi -ya -mu 'le ε 'ke ti-sı, -ekedımaa, 'ε
nyu-v 'naa-a 'o wlu "yi, 'le, 'wa dı, 'o wlu'a
"yinεεε 'mne 'ye 'le 'bhılkıpı 'wee "kpi ti-
wa. 'Wa kplisasıvı 'mnı nu'a -kaa, i 'jri-e
'bhılkıpıyowli "we 'le, 'le vı-v nu i'o. A -
gblee, ε-be gwlo 'mne'ε nyu 'bhle-e "wlıε,
vı 'ye 'ε 'kale "yizi. Nyu-v -po 'nu 'wa
'tınvı kwa 'mu 'pelvı, vıvı 'ga-o'o -lrεε.

IV O po'a wlu 'mne ti a, 'le 'ın 'ye wlu -lrεε
'bu'wən. E -sı-o-o 'le yaku 'li 'le ε na:
A-bıvı 'ma-a 'an nyu, a 'wlu 'bho ε-be gwlo 'mne
'mu, 'le, -ka 'ε nyu nu'a "nyinynidi, a -kaa
-ka -lue 'mne nu, 'le, 'ce 'ın-i 'ye 'v "kpi
-ya mu, a 'ke ε wən 'mu ce. V A -gblee,

'n'mn'i -ni'a cōu 'yaku 'li, 'wa "nyinynidı -die'e-e "yi tenyi 'bho 'an "yigbeyi. 'In -see 'ya -lue 'tın 'mate. VI 'E dı, -ka vñ kla'a nyu nyani 'mu -benyi, v -nu-e -kaa! -Yı 'ye 'v 'lruli-nu-e mu, i -zi 'wa nı wɔn 'muti! Nmɔ-c kpuñ'a wɔn, -e zi'a "kale "yi, -ka nyɔ-c "nyı 'ɛ 'ɔ -bonyunuɔ -glaka, -ka -lue 'mnɔ, vñ 'ye -kaa 'kle, 'le, 'kleyeeɛ vñ -ya'a nyu "kpi a, ε 'ke ε 'mu-zı. VII -Ka vñ "du'a "wlilıbhlemvklıgbı 'le 'wa 'nyñ-i mu'a a, vñ 'ye -kaa 'kle 'le 'wa dı 'ke ngaze 'mu'btle. A -gblee, -bho vñ -de ti, -ka vñ -v popo'a 'gwıltı, 'kla-a 'ka-a: -A-bv 'mo-o nyıklıgbı. -A'ba dı se ngaze 'mu'btle -ka -dıgbalbhamu. Le-ε 'ka -amv ngaze "yi 'lbhaa, 'le -a 'ka "vi, 'ɛ letu -see -amv -bodi -yi yi "kɔmu. VIII A 'ye li-ɔ, 'mu-e, "lrubhatı -ke 'memee 'in de'a 'bho ti 'wa dı 'le -i -ni 'v wɔnfuonamu, 'innęęneɛ 'ɛ "lru "yi, 'in-i 'ye i v "kpi -ya mu 'le zo -lue 'tın 'li. 'In-i 'ye-e 'wa gwıɔ "yri-po -mu -lreɛ 'le vñ -ke ε 'ke sin, -ekedımaa, 'in'mn'i nyu'a -Kɔyi -Lagɔ 'ye 'v -zidle -tu mu, 'in 'ku-o wɔn.

IX A -gblee, 'bhlıkpıyowli "we 'wa kplisavı 'mnı jri'a 'le, -v nu 'i a, -bho ε -ka sin 'le vñ 'ke 'ɛ -dayrı li'ye a, vñ-v 'ye-e "vi -mu ngazeka, -ekedımaa, 'bho-o 'wa lemuzee 'wlu'o. X Vn-v 'ye-e 'kleyeeɛ -ple -mu 'le vñ 'ke gbo 'tɔɔ 'le vñ 'ke -kaa 'le:

-Yeee, ngazedı! -Yeee, ngazedı! *Ba-bılɔɔnuugwıɔklagba, -ε ku'a wɔn tenyi, 'inne -gwɛ'ɛ -ka kvn 'le -nɔɔtoope 'li'a!

XI-XIII A 'ye li-ɔ, 'pəlvpomu -ni'a 'bhlıkpı 'kpi,

vn-v 'ye-e "vi -mu ngazeka, -ekedımaa, 'wa li'a deyi -see 'tɔ -nɪ yi. l-bi li 'mni, 'ya 'nyni 'kaka: "yrilinməneti -ke 'pəlv-u -kmu'a "yi-e, sanu-e, sıkpı -lrıu-i nv'a "wleewle, -i 'bhle'a 'pəlv-e, "yrilinməyrii, -i -ke 'pəlv-u -kmu'a "yi tenyi -lrəe, 'le -i -ke tɔlv zaan'a-e, tui-i po'a ngnezegə 'le -i -ke 'pəlv-u -kmu'a "yi-e, li vn -ba'a ləuenyni 'mu-e, 'cnı-i po'a ngnezegə 'le -i -ke 'pəlv-u -kmu'a "yi-e nmo-e, liliçna-e, lilił'a 'yo vn-v 'la'a 'blee, i -ke 'ya 'pvnzıgi-e, -bhlii-e, 'bhlabhli-e, -siekoe -ke "yrilinməkoko nyu "du'a bhi nyie 'zo -siekoe-e jri'a ti, 'le 'wa 'pəlvpoε 'ye mu 'le ε 'ye 'genynuukpıu'n'a 'pəlvpoε "kpi bhla. XIV -Bho ε -nɪ 'tɔ -kaa 'mu a, 'le v-bv 'pəlvpomu 'mnı 'ke 'wa li'a demu'a dı "vi 'le vn 'ke -kaa 'le: Lı-i nv 'v 'ka 'tu, vn 'bɔ'ɔ ti vn 'ke 'kı 'bhle "kɔmukɔmu, i -ke 'wa "wlili -nyni'e-e wɔn. -Yeee! Un -see 'tɔ 'ya letu 'ye yi "se! XV 'Le, ε-be gwłɔ 'mne 'mu, v-bv nyv-u -po -nɪ 'ka 'bho 'pəlv 'le vn 'ye'a le 'mu -ze, vn-v 'ye-e 'ε 'kleyeeε -ple -mu 'le vn 'ke gbo"tɔo 'le vn 'ke "vi ngazeka. XVI -Bho vn -ka "vi, 'le vn 'ke -kaa 'le:

-Yeee, ngazedı! -Yeee! Babilɔɔnuwgwłɔklagba'a nyu'a dı 'bhle-e ngaze 'mu "se! -Banı vn-v pa 'ka 'mu, i -nmo'ɔ-ɔ "yrili, i 'bhle-e 'pəlv 'le 'ya tɔlv zaan'o. Sanu -ke sıkpı -lrıu-i nv'a "wleewle, -i -ke 'pəlv-u -kmu'a "yi tenyi, 'innı vn-v "du 'ko li. XVII-XVIII l-bi 'wa -kɔkɔlı 'mni, 'innı -nyni'e -kaa wɔn 'le -nɔɔtoope 'li'a!

A -gblee, nyvklıgbı-i tri'a batoo-e, 'wa lbhvnuvmu -ke nyu -lrıv-u -nɪ'a 'le 'ε 'limv, -bho ε-be gwłɔ 'mne -ka sin 'le vn 'ke 'ε -dayru

li'ye a, ᵻn-ꝩ 'ye-e gbo'"tcc -mu 'le ᵻn 'ke "wɔ 'le
 ᵻn 'ke -kaa 'lɛ: -Yeee, ε-bε -gwloklagba -nɛɛ, ε se
 'ki 'sɔnnɛ 'bhle 'nɔɔ 'bhlukpa "kpi "se! **XIX** -Bho
 ᵻn 'ye ε -kaa li a, ᵻn-ꝩ 'ye-e -bisi "lru'wla -mu
 'le ᵻn 'ke "vi ngazeka 'le ᵻn 'ke -kaa 'lɛ -lreɛ:

-Yeee, ngazedı! -Yeee! Babilɔɔnuwgwlɔklagba'a dı
 'bhle-e ngaze 'mu "se! Nyu-ꝩ 'bhle'a batoo,
 'ɛ nyu'a "wlilebhleɛɛ'ɛ kamu, ᵻn -zɛ'ɛ-ɛ lɛ
 'mu 'wee. l-bi "wlili 'mni, 'inni -nyni'e -
 kaa wɔn 'le -nɔɔtoope 'li'a!

A -gblee, ᵻ-bu nyu 'mnu'a "vivia'a "yigwenamu
 'ka-a!

XX -Lago'ɔ nyu-ꝩ -nɪ'a 'le yaku 'li, -da ᵻn-ꝩ 'ye'a
 gwlo 'mne'ɛ tisodı 'bu'wɔn -nɪ mu a, -kaa wlu
 -lue-e 'ye ᵻ -kaa 'yi'lɛ mu:

A-bu *Zezii'a -dalbhomu-e, -Lago'ɔ wlu'a
 'mutizamu -ke 'ɔ nyu -lrvu, a-bu -nɪ'a
 'le yaku 'li, a li 'bu'bua 'ɛ tisodı, -ekedımaa,
 a'ba kpa -Lago -za'o!

XXI A -gblee, -Lago gbo'a -dalbhoyi -lue-e ku'a
 wɔn tenyi nu'a -kaa, sukpumua -ke "kpi ᵻn-ꝩ su
 nɪ'a li'a 'yo, 'ɛ -kaabole ku'a kwa, ɔ "luo 'nɛ-ɛ
 'mu 'le ɔ 'ye ε 'le 'tɔnni kɔ "vuto 'le ɔ na:

-Ka 'in kuku'a 'muti 'le 'in 'ye'a sukpı -nɛɛ
 "nukɔ po, 'ka-a -Lago-ɔ 'ye Babilɔɔnuwgwlɔ
 ti-za mu 'bho -gbaa -lue 'mu. -Bho ɔ nu -
 kaa a, 'le ε 'ke wɔn-nyni 'wee, ε 'ke ti-sɔ
 "kɔgwleka. Nyɔ -see 'ɛ -budukpi 'ye yi.

XXII -Bho ɔ -zɛ ε -kaa ti a, nyu-ꝩ bhla'a -
 dɔdɔ-e, leglɛ-e, -gbakɔbheyi -ke bhlemu -
 lrvu, nyɔ -see 'wa wlu -lue komu 'bu'wɔn
 yi. Nyɔ -see 'bho lbhunuyi -lue 'tin 'ye

yi. Nyɔ -see 'bho "su'a wlu 'bu'wɔn yi -lrεε. **XXIII** Nyɔ -see 'bho "napε'ε -vlavlı li'ye yi. -Ka nyv-υ kpa'a 'nynvkpakpi 'le υn-υ li'a 'ya 'bubvə, 'ya letu -see 'bho -nv-ε -ni yi. Nyv-υ po ni 'ka 'bho 'pεlv -bεnyi, 'wa 'nyni-ι mu 'ko-o'o ε 'ye -gwle -lrıı 'mu'a 'pεlvpmov -zi, 'le υn-υ 'bhεε'ε 'wa "bhi "yi, 'le "nyinynikpli -ke 'tv-υ -ni'a 'le 'wa -pɔlv 'zɔ, -i -ke 'li υn -de'a ti, 'le 'ya 'mu υn-υ "maa ni'e 'bhlikpi 'wee'a nyv dı "yrili. 'Ya dı -Lagɔ-ɔ 'ye ε ti-za mu.

XXIV -Lagowlu'a 'mutizamu -ke 'ɔ nyv -lrııv nyv 'lbha'a 'le 'bhlikpi -lrıı "kpi, -υ 'mε'ε ε, ε-be gwlo 'mne 'mu'a nyvklıgbı'a "lrudi mo'o. 'E kamı ɔ-ɔ 'ye ε ti-za mu -lrεε.

XIX

-Lagɔ'ɔ nyv-υ 'bhεε-ε 'ɔ 'nyni "yi

I I zi'a -kaa, 'le 'in 'ye nyv'a -gbogboyoko'a wlu 'bu'wɔn 'le yaku 'li, 'le υn-υ wlu'o vevlele, 'le υn-υ nyv'o:

A 'bhεε -a'ba -Koyi -Lagɔ'ɔ 'nyni "yi! Nyunyu'a 'pvnpvuan-e, 'nyni'a "yibhεεε -ke wɔnkuε, 'inno 'bhle i'o. II -Ekedumaa, 'ɔ 'muzadi -mo-o -ziadı 'le 'ɔ nyv'a -zigle'a tutusu 'srεε'ε "yi. A -gblee, "wılınynaakpvklagba -nyni'a 'bhlikpi wɔn 'le 'wa kplisasvı 'mu, 'ε kamı ɔ -yv 'v 'kleyeeε 'kpi. U-bv 'nynaakpv 'mnu 'lbha-a 'ɔ lbhvvnvmu, υn 'ye 'mε, 'inno 'bhle'e 'nyni'a dı υn 'ye'e -kaa 'kle.

III υn 'lε'ε -kaa, 'le υn 'ye 'bho wlu -lrεε kɔ 'le υn na:

A 'bhεε -a'ba -Koyi -Lagɔ'c 'nyŋi "yi! A -gblee,
 ε-be -gwłɔ -nı'a sinnamu, 'ε -dayru -see -ce
 yi, 'ka-a ε-ε 'ye 'ya mu "kɔmu.

V Un po'a wlu 'mne ti a, 'le, -Lagɔ -de'a 'bho
 'c 'nyŋibhlekpe "kpi ti a, nyɔklıgbı'a -gwłu -lue
 nyu nyiε -ke li nyiε-ε -nı'a ti, un -ke i 'ye c 'kolri
 wɔnyi glu po 'le un -ke i-i bvbɔ nɔ'o 'le un -ke i-i
 nɔ'o:
 -Ka a 'le'ε 'tın, *i -nı -kaa 'mu! -A'ba -Koyi -Lagɔ'c
 'nyŋi 'bhε-ε "yi!

'Nynɔkpagɔ.

V Wlu 'mne -gwε'ε 'le -loku 'mu ti a, 'le 'in 'ye
 wlu -lue -lreε 'bu'wɔn. ε -sɔ -nı'e-e 'le -Lagɔ'c
 'nyŋibhlekpe'a "troli 'mu 'le ε na:

A'ba 'wee, a-bu 'ma-a -a'ba -Koyi -Lagɔ'c
 lbhvñumv, a-bu 'nyŋibhlemv -ke nyu-ı
 se'a 'nyŋi 'bhle, a-bu "du'a 'bho 'c wlu, a
 'bhεε 'c 'nyŋi "yi!

VI A 'ye li-ı, 'in nı'a -kaa, 'in 'wɔn-ı wlu -lue -lreε
 'bɔ. Nyu'a -dadudu'a wlu mo'o. -Ka "dıklagba
 'mu'a "ni'a wlu ku'a ti, 'ka-a ε -nı'o, 'le ε kɔɔ'c
 -de "ga -lreε, 'le ε-ε 'le'ε -kaa:

A 'bhεε -Lagɔ'c 'nyŋi "yi, -ekedımaa, -a'ba -Koyi
 'mnc 'ku-o wɔn c 'ye le"o le -zi, 'le c 'ye
 nyu'a -kɔkɔɔ wɔn"du! **VII** -A li 'bvbɔa tenyi
 'le -a 'ke 'c 'nyŋi "yi'bheε! -Ekedımaa, *-
 Lagɔ'c 'Bhozayi, -c 'pυυn'a nyu, -c kɔɔ'c
 *'sragamuzabhlahle, 'c 'nynɔkpagɔ'c -
 nɔn nyni-o'o 'le 'c 'nyŋc 'ye 'mu-pa. **VIII** Un
 "nyı -u "yifłɔε, 'le, 'wa -banı 'fıı'n'a 'mu, -ı
 nu'a "wleewle, -ı 'saa'a li, un 'ke i 'mu-pa.

(A -gblee, ε-be "yrilinməbana 'mne'ε 'zə 'mo-o kplizigi -Lagɔ'c nyu-υ nu'a.)

X Un gwε'ε -wluwlua "yi a, 'le -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi na 'inmu -bodi: 'Cnι 'an wlu -nεε: -Lagɔ'c 'Bhozayi, -c 'pυυn'a nyu, -c kɔɔ'c 'sragamuzabhlahle, 'c 'nynokpagɔ'c -c "yi, nyu υn 'la'a liliđi, υn 'wa-a ti. 'Bho 'ε lemu 'le c 'ye 'bho wlu -lreε kɔ 'le o na: Dι 'in -za'a -laa 'mu a, 1-1 'mo-o -ziadı, -ekedimaa, -Lagɔ'c wɔnmuwlı mo'o. **X** C 'le'ε -kaa, 'le 'in 'ye o 'kolri wɔnyi glu po 'in 'ke o bvbɔ, 'le o na: -Gba, -a'a nu -kaa -le! -Lagɔ'c wlu-u 'ma-a -ziadı, *Zezii 'wɔɔn'c "kpi, -a'a 'lotu'a "nyuu -ke -in -de 'ni 'mu ti a, -ka a "du'a -Lagɔ'c lbhvnuvnu, 'ka-a 'in -ni'o -lreε. -Gblee, ε-be -ziadı 'mne, *-Lagɔ'c Lisaazuzu 'mu o-zi ni'o 'le 'c wlu'a 'mvtizamu-υ za'a 1-bi Zezii'a "kpidi 'mni nyu -bodi 'mu. -In 'ye li-o, -Lagɔ -in 'ke bvbɔ.

*Zezii 'mo-o nyuksomu 'wee'a -kɔyi.

XI I zi'a -kaa, 'le 'in 'ye yaku li'ye, ε 'ye wɔn kati, 'le -siekoplu -lue 'ye 'da. Nyɔ -lue-e -de'e 'bho 'ε "kpi ti. Un-υ 'lɔ -c -Ziadı'a 'muzayi -ke "Yisrεεyi, -ekedimaa, 'c -zigle'a tutusu -ke 'c nyɔ'c 'klekpiyεεε 'sreε'ε-ε "yi. **XII** C "yri-i vlando'o -ka ne 'le o de'e 'nyubhlekwoo'a -dadudu "lru. 'Bho 'c ku li, 'nyni -lue-e 'cni-ε'ε 'bho. "Sesinyɔ se ε yibo -bho ε -se 'c "sε. **XIII** C -pa'a-a -vilɔbana 'mu 'le ε -lre'e nymɔ. Un-υ 'lɔ -c -Lagɔwlu. **XIV** "Sroja -ni'a 'le yaku 'li, υn -pa'a-a 'muñibanıpli 'mu, 'le 1-1 nu'o "wleewle. Un -de'e-e 'bho 'wa -siekoepli "kpi ti, 'le υn-υ na 'nɔ kli. **XV** A -gblee, -blajrεε-ε "nma'a tenyi, 'c

"yidedemv -ni'a 'bhlikpi 'wee "kpi, ɔ 'kv u tu wən 'mv -lu -ni a, 'inne 'wlu'o 'le 'ɔ wən 'mv. 'ɔ wənkue-ɛ 'ye-e 'bhlikpiyowli 'wee'a wənkue 'mv-zi -mv 'le ɔ 'ke 'bhlikpi 'wee -ko, 'le, -ka nyɔ-ɔ za'a lezəen'ɛ "bhi, ɔ-ɔ po 'i -zruv 'mv 'le -dedeyibhie -lue 'li, 'le ɔ-ɔ "pli ni ni'a 'le 'ya "ni 'mv a, 'ka-a, -a'ba -Koyi -Lago ku'a wən, -ɔ zi'a lɛ"o lɛ, ɔ-ɔ 'ye u 'ɔ 'ceklagba "kpi -ya mv. **XVI** A -gblee, 'ɔ -bana -ke 'ɔ bhu li, wlu-u 'cn̩-ɛ'ɛ 'bho, 'inne 'ka-a:

'Inmɔ 'mo-o nyukɔmv 'wee'a -Koyi, 'le 'in "du'o 'bhlikpiyowli 'wee'a "lrugayvɛ -lrɛɛ.

XVII A 'ye li-ɔ, 'in nu'a -kaa 'le 'in 'ye yaku "yi popo. 'In -ka 'le-e gbu, -Lago gbo'a -dalbhoyi -lue -nyna'a-a 'le 'yru "yi ti, 'le ɔ-ɔ po'o weze, nukpi 'wee zi'a 'le yakutrubu, ɔ-ɔ nu 'i -bodi: -Lago'ɔ goklagba'a d̩i, a yi 'wee, a 'ke "lru'gbuv!

XVIII Nyu-v 'ma-a 'bhlikpiyowli-e, "sroja'a -klıgbı-e, nyuklıgbı -lruvv-e, -siekoe -ke 'ya "kpitidemv-e, nyɔ"o nyɔ, -bho ɔ "du 'geyikpaan o, -bho ɔ -se 'geyikpaan o, -bho ɔ "du 'nynubhleyi o, -bho ɔ -se 'nynubhleyi o, a yi 'wee, a 'ke 'ɔ zienyi li! p **XIX** ɔ 'lɛ'ɛ -kaa, 'le 'in 'ye 'le popo -lrɛɛ. 'In nu'a -kaa, ε-be nmi -ni 'ka-e, 'bhlikpiyowli "we -ke 'wa "sroja, -v 'gbuv'a "lru, un -ke -siekoe 'a "kpitideyi -ke 'ɔ nu 'ke tu vɔ, 'in 'ye -v li. **XX** A -gblee, v-bv nyu 'mnv nu'a -kaa, un 'kpvn-o ε-be nmi 'mne -ke *Sataan'a wlu'a 'mutizayı nu'a *wənkulı 'le ε-be nmi 'mne'ɛ 'nynı 'mv. A 'ye li-ɔ, nyu-v 'bhle'a 'ɛ 'muyibole ku li, -v bvbɔ'ɔ 'ɛ gvgɔbole, 'le ɔ-bi wənkulı 'mnı 'mv ɔ "ma -ni 'nu d̩i "yrili. Un kpvn 'v -kaa a, 'le, "kɔgwlenɛ -ke 'mv wənnyningne-ɛ 'wlu'a a, un 'ye 'le 'wa yalı

"vuto. **XXI** A -gblee, ɔ-bɔ -n̩'a 'bho -sieko "kpi, -blajrɛɛ-ɛ 'wlu'a 'le 'ɔ wɔn 'm̩, 'inne 'lbha'a 'wa nyu -yu -sie'a 'bho, 'le n̩kpi 'ye yi, i 'ye u li, i 'ye lbho.

XX

*-Lago gbo'a -dalbhoyi -lue 'gba-a *Sataan wɔnyi.*

I I-bi n̩kpi gwɛ'ɛ 'wa lilia "yi a, 'le 'in 'ye 'le popo -lreɛɛ. 'In nu'a -kaa, 'in 'ye-e -Lago gbo'a -dalbhoyi li. ɔ-ɔ'sɔ-ɔ yaku 'li, 'le ɔ-ɔ "si'e ti. Gblokobhlukuklagba -lue -ke -dogwiklagba'a "sape ɔ 'bhle'e kwa. **II** ɔ "si'a ti a, -zree-e 'ma-a ε-be sen -n̩ 'ka -bɛnyi, ɔn-ɔ 'la'a "nyinynidi'a tiyayi 'le "bhalrɛɛke ɔn-ɔ 'la'a *Sataan, 'le ɔ 'ye ε kwa 'm̩ tikpɔn, ɔ 'ye ε san, 'le ε 'ke "bhlukui wɔn zv̩n'a "dui 'sɔn -gwłi bue nu. **III** ɔ sen 'ε ε, 'le ɔ 'ye ε 'le -dogwigbaaklagba 'li "vuto, ɔ 'ye ε wɔnyika 'le ɔ 'ye ε wɔnyi'gba, 'le ε-be "nyinynidi'a tiyayi 'mne -kaa nyu "maa, 'le, i-bi -zv̩n -Lago -ce 'nɛ, i 'ke nyni. -Bho i nyni a, 'le ε 'ke wɔnyikati-ɛ, ε 'ke tibɔti-ɛ 'le -nɔctoope 'li.

IV ɔ gwɛ'ɛ Sataan 'mne'ɛ wɔnyigbeɛɛ "yi a, 'le 'in 'ye 'le popo -lreɛɛ, 'le 'in 'ye 'nynibhlekpi li'ye. Nyu-ɔ -de 'n̩ 'kpi. U-bu nyu 'mnu, -Lago 'nyi -ɔ wɔnkuɛ 'le ɔn 'ke nyɔ'o nyɔ -zidle -tu. -Lago'ɔ wlu-u 'ma-a -ziadı, *Zezii 'ɔwɔn'ɔ "kpi, nyu-ɔ "du'a 'ya 'muzee'ɛ di nyu 'lbha'a, 'le ɔn 'ye'a 'mɛ, 'in 'ye -u li. U-bu nyu 'mnu, ɔn -see nmi -n̩ 'ka -ke 'ɛ gugɔbole bvbɔ. Un -see 'ɛ 'muyibole 'wa "yigbeyi "du, 'le "bhalrɛɛke ɔn -see ε 'wa su li"du. A -gblee, 'in 'ye 'u li a, 'le ɔn 'ye glu

-ss, ᛢ 'ye ti-ni -lreεε 'le ᛢ -ke *-Lago'c 'Bhozayi -c 'puvn'a nyv -kɔ'c le"o le 'le zvvn'a "dui 'son -gwli bue 'li. **V** A -gblee, nyv-v 'ka glu -ss -antanyi, -v 'ka ti-ni -lreεε, 'wa -ne 'ka-a! 'Memvtɔlv -sie'a 'bho, vbu -see glu -ss yi, 'le i-bi zvvn 'mni 'ke -gwe.

VII U-bv nyv-v 'ye'a -kaa glu -ss mu, -v 'ye'a ti-ni mu -lreεε ε, ᛢ 'wa-a ti 'le ᛢ -ce'ε kpo -Lago'c nyv'a kamv. "Kogwlememee se v wɔnyi'bheε. -Lago -ke 'c 'Bhozayi -c 'puvn'a nyv, 'wa bvbomu ᛢ -ye "du mu, 'le, -Lago'c 'Bhozayi 'mnɔ c, ᛢ -ke o 'ke li -ko, zvvn 'mni 'li.

*-Lago'lu-o *Sataan tv wɔn 'mu.*

VIII -Bho i-bi zvvn 'mni zi'a a, -Lago-c 'ye-e *Sataan wɔnyikati -mu. **VIII** -Bho ε -ss -kaa -jie 'mu a, ε-ε 'ye-e 'bhlikpi'a "kete nyiε 'mu -mu -mu, 'le, nyv-v -ke -Lago 'ka "yidede a, -v 'ma-a 'Gogi -ke Magogi, ε 'ke v "maa. -Ka 'tonni kɔ'c -bisi -die'a "yi, 'ka-a ᛢ -ye 'mu-die mu, 'le ε 'ke v "lru'gbvv, ᛢ -ke -Lago 'ke "yidede.

IX A -gblee, ᛢ -ye-e 'bhlikpi 'wee 'kpi tibvba -mu 'le ᛢ 'ke -Lago'c nyv'a "lrugbvvnamu -ke 'c díkmagwlo "gbele "yrili-po. -Bho ᛢ nu -kaa, 'le ne 'ke 'le yaku "yi 'wlu, ε 'ke v "lru'wla 'le ε 'ke v ti-za. **X** "Nyinynidu'a tiyayi "maa 'ka nyv, "kogwlenε -ke 'mu wɔnnyningne-ε 'wlu'a -ε -ke 'mu, nmi -ke Sataan'a wlu'a 'mvitizayi -ni 'ka, ᛢ -ni'a a, 'le -Lago 'ke ε 'le "vuto, 'le ε -ke ᛢ 'kle 'ye "coo-o"coo ti.

-Lago'c gbovwvhcczidle.

XI I zi'a -kaa a, 'le 'in 'ye 'le popo -lreεε. 'In nu'a -kaa, 'in 'ye-e 'nynibhlekpeklagba -lue li. ε

-n̄'e-e "buu, 'le nyɔ -lue -de 'nɛ "kpi. Yaku -ke 'bhlv̄kpa n̄'a -kaa, ı "ma-o'o 'bho 'ɔ "yigbeyi. Nyɔ'ɔ 'ye ı li. **XII** 'In n̄'a -kaa -lr̄εε, 'm̄em̄u 'bhle 'ka 'nyn̄-e, 'm̄em̄u se 'ka 'nyn̄ 'bhle-e, 'in 'ye -v li, 'le v̄n -nyna'a ti 'bho ε-be kpe 'mne'ɛ wɔnyi, 'le nyɔ -lue 'ye "bɔgv̄i "yikati. Nyv̄-v -n̄'a ti 'bho -Lago'ɔ "yigbeyi, 'ɔ "bɔgv̄ -ke 'li 'wa 'nyn̄ 'cni-ɛ'ɛ ε, ɔ kati 'nɛ-ε "yi -lr̄εε. I kati-ε'ɛ -kaa "yi a, 'le -Lago 'ye 'bho 'kpa 'le o-ɔ tu'o v-bv̄ 'm̄em̄u -zigle. Kpli v̄n n̄'a 'tun, -ı 'cni-ɛ'ɛ 'le "bɔgv̄i 'm̄n̄i 'li, 'inn̄i o-ɔ gbv̄o ya 'le o-ɔ tu 'n̄v -zigle. **XIII** Nyv̄ 'tɔnn̄i 'lbha'a, -v -n̄'a 'le ε kɔ ɔ, 'wa 'wee 'wlv̄o 'le-ε. Nyv̄-v -n̄'a 'm̄em̄u'a -denamv̄, 'wa 'wee -sɔ'ɔ 'le 'mv̄-ε, 'le 'wa kpli v̄n n̄'a a, -Lago 'ye ı ya-gbv̄, 'le o 'ye v -zigle -tu. **XIV** A -gblee, -Lago n̄'a -kaa, ɔ -za'a-a 'm̄em̄εε -ke 'm̄em̄u'a -dena ti 'le "kɔgwlenɛ 'mv̄. A 'ye li-ɔ, ε-be 'ya tɔwɔnmulue 'le "kɔgwlenɛ 'mne 'mv̄, 'inne 'mo-o "kɔgwlemeεε. **XV** Nyv̄-v -n̄'a ti 'bho -Lago'ɔ "yigbeyi, 'ɔ "bɔgv̄ -ke 'li 'wa 'nyn̄ 'cni-ɛ'ɛ ε, 'ɛ kamv̄ -yv -ke -n̄i se'a 'le -n̄i, ɔ 'ye v ε-be ne 'mne 'mv̄ "vuto.

XXI

'Bhlv̄kpalre -ke yakulre.

I I zi'a -kaa, 'le 'in 'ye 'le popo -lr̄εε. 'In n̄'a -kaa, 'in 'ye-e 'bhlv̄kpalre -ke yakulre li. -Ekedimaa, 'bhlv̄kpa -ke yaku -Lago -ya 'ka ti -antanyi, ı -ke 'tɔnn̄i -sɔ'ɔ-ɔ ti. **II** A -gblee, 'in n̄'a -kaa -lr̄εε ε, -gwlo -Lago -za'a 'bho, -ε 'ma-a Zelizaleεεmulre, 'in 'ye -ε li. 'Le -Lago gbo ε-ε

'wlu'o 'le ε-be "si'e ti. -Bho nyu -ka 'nynɔkpago-
 ὁ "du, 'nynaakpu-υ "ti'a nyna, -ka υn-υ pa'a 'wa
 "yrilinmɔbanı 'mu 'le υn-υ nmɔ'ɔ 'le "yrilemu ti
 a, 'ka-a 'ε -gwlɔtu -ni'o. **III** A -gblee, 'in 'ye 'ε -kaa
 li a, 'bho -gbaa -lue 'mu, 'le 'in 'ye wluklagba -
 lue 'bu'wɔn. -Da -Lago -ni'a 'bho 'ɔ 'nymibhlekpe
 "kpi, 'bho-o ε-ε so ni'e 'mu 'le ε-ε nu'o: A-a 'ye-e
 li'a, 'traamu 'tɔ ɔ, -dalue -Lago -ke nyunu -ni'o.
 Ω -ke υn-υ 'ye-e -de -mu 'le υn 'ke 'ɔ nyu "du.
 'Innɔ 'ye 'wa -tita "du mu, 'le ɔ -ke υn 'ke ti-de.
IV C-ɔ 'ye -υ "mi "yri 'sra -mu. 'Μεμεε-ε, ngazeε-
 e, "vivia -ke ku'a 'cnacnaa -see ti-ni yi. Lı-ı -ni
 'ka ti -benyi, nyɔ -see 'ya -lue 'tın'a wlu 'bu'wɔn
 yi.

V ε-be wlu 'mne -gwε'ε 'le -loku 'mu ti a, 'le -
 Lago -ni'a 'bho 'ɔ 'nymibhlekpe "kpi na: A -gblee,
 'in -ya le"o le -lre 'mu 'le-ɔ! 'Bho 'ε lemu 'le ɔ 'ye
 'bho wlu -lreεε kɔ 'le ɔ na 'inmɔ 'Zaan -bodi: 'Le
 -a'a "yritiyeεε 'mu, le"o le -a 'ye'a li, 'cnı ε! -
 Ekedımaa, 'an wlu-u 'mo-o -ziadı 'le ε "du'o le
 nyɔ 'ka "gwlide. **VI** C -zı 'ı -kaa 'mu a, 'le ɔ 'ye
 'bho wlu -lreεε "du 'le ɔ na: ε -gwε "yi-ɔ! 'Inmɔ
 'mo-o "Kɔgwlelagı. 'Inmɔ -ya'a le"o le ti, 'inmɔ
 'bhle'ε 'ε tisɔε'ε 'kpu kwa. Nyɔ-ɔ 'bɔ'ɔ 'inmu ti
 'ɔ -polu'a kle ti, tiniezegε-ε se'a "tiinamı 'bhle,
 'inne 'in-ı 'ye ɔ "nyı mu -gblokoo, 'le 'ɔ 'gwlı
 'ke 'wɔn. **VII** Nyɔ-ɔ 'wɔn'ɔ 'an wlu 'bɔ, -ɔ "du 'ε
 'bho, -ɔ ku'a 'kpa "yi 'le -ɔ nu'a 'an 'gwlıdı a,
 ε-be 'je 'mne, 'inne 'in-ı 'ye ɔ "lruli-nı mu. 'In-ı
 'ye-e 'ɔ -tita "du -mu 'le ɔbɔ 'ke 'an "yu "du.
VIII ε -ni'a -kaa 'mu a, nyu-υ ple'a "yri o, nyu-
 υ -see'a -Lago "gwlide o, nyu-υ 'ma-a "wılımu
 o, 'limu'a wɔnnynimu o, "kulbhamu o, gunyu o,

kókuibhlemü o, sínçemü o, "kógwlenę -ke 'mu wónnyningne-ε 'wlu'a a, -ε -ke 'mu -bho nyč mu'a 'le -č -č 'mε'ε "kógwleka, 'le-e vñ-v 'ye "vuto-ε mu.

Zelizaleemvüre.

IX C po'a wlu 'mne ti a, nyv'a 'klekpiyalı -męeson -Lago 'bhoo'č gbo 'mu, "kópı -męeson i "yi'a 'li, -Lago gbo'a -dalbhomü -męeson -č 'bhle 'i kwa, 'le 'wa -lue na 'inmu -bodi: *-Lago'č 'Bhozayi -č 'pvvn'a nyv, -č kč'č *'sragamüzabhlabhlę, yi, 'in 'ke -inmu 'č 'nyny "yi-to! **X-XI** C 'le'č -kaa a, *-Lago'č Lisaazuzu'a -jijri nu'a -kaa, ε 'yi-e 'inmu "kpi 'le -Lago gbo'a -dalbhoysi 'ye 'inmu 'mu'luo, 'le, tri -lue-e -te'ε ya tenyi, č 'ye 'inmu 'le 'ε 'lrugamu kpa. Zelizaleemvugwlę -Lago -za'a 'bho, 'bho-o č -to -ni 'ne 'inmu "yi, 'le -Lago gbo ε-ε sc'č mu 'le ε-ε "si'e ti, 'le 'ε -vlavlı-i 'bhęe'ε -Lago'č 'nynı "yi. "Yrilinmösükpu -lue-e 'bhle'a 'pelv, -ε -ke 'nynı 'ma-a *zasıpv, -ka ε-ε wlan'a "yena'a ka a, 'ka-a ε-be gwłč 'mne -ni'o. **XII** A -gblee, komi vñ -po 'ne "yrili a, ε -te'ε-ε ya tenyi 'le ε 'bhle'e wɔn -bue wɔn 'son. 'Le -Lago gbo'a -dalbhomü -bue 'yo 'son-č -č "du 'i "yrili. 'Bho i-bı wɔn 'mnı'a -kpana "yri, *Izrayeelekomu'a 'ce -bue 'yo 'son'č 'nynı-i 'cnı-ε'ε 'bho. **XIII** ε-be komi 'mne, 'le 'ε 'fɔ -lue gbo, -kpanı tan -ni'e-e 'le: tan -ni 'le 'yrv'a 'wlunamu, tan -ni 'le 'yrv'a -bhlunamu, tan -ni 'le yayi 'le tan -lru -ni'e 'le 'zoti. **XIV** Sıkpı -bue 'yo 'son, 'inni vñ -kč'č 'le 'ε 'zč, 'le, -Lago'č 'Bhozayi -č 'pvvn'a nyv, -č kč'č 'č 'sragamüzabhlabhlę, *'č -dalbhomü -bue 'yo 'son'č 'nynı 'cnı-ε'ε 'bho i 'kpi.

XV A -gblee, -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi -za'a 'inmυ dı 'mnı -bodı 'mυ, lı'a -ybhale -lue-e -nu-ε'ε sanu 'mυ, 'inne ɔ 'bhle'e kwa, 'le ɔ 'ke gwlo-e, 'ε komi -ke 'ε -kpanı -ybha. **XVI** ε-be gwlo 'mne 'bhle-e "kete nyiε, 'le ı 'bhεε'ε 'mυ 'wee. ɔ-bɔ -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi nu'a -kaa, ɔ -ybha ne-o'o: 'Ε titεε 'bhεε'ε-ε kilo'a -gwlı bue'a kpε'ε -bue 'yo 'sɔn. 'Ε -dədvn 'mυ-e, 'ε -kpoo 'mυ -ke 'ε yateε 'bhεε'ε 'mυ-ε. **XVII** -Ka nyv-υ ybha'a ka lı "cıcı, 'le -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi 'ye -kaa ε-be komi 'mne -ybha. ε 'bhεε'ε-ε sv'a -patvı -bue 'yo 'sɔn'c kpε -bue 'yo 'sɔn.

XVIII A -gblee, *zasıpu 'ma-a "yrilinmɔsukpu-υ 'bhle'a 'pεlu, 'inne vn -po -ni ne'o. -Bho a 'ye gwlo 'mne ε, -gba, sanu -yi vn -po -ni 'ne ε, ı -ni'e-e "wlelaa, -ka "yena! **XIX** ε-be komi 'mne ε, "yrilinnmɔsıkpi-ı -ke 'pεlu-υ -kmu'a "yi tenyi, 'innı vn -po -ni ni'e 'ε 'kpu glu, 'le vn 'ye ε ı -be -ni. l-bı sıkpi -bue 'yo 'sɔn 'mnı, -ka vn-υ 'lı 'ı a, 'kla-a 'ka-a:

-Antanyıne 'mo-o *zasıpu,
'sɔnne 'mo-o *safılı,
tanne 'mo-o *agatı
'le nyiene "du'o *emelodi.

XX -Muunę vn-υ 'la'a *onısı,
-meealone vn-υ 'la'a *sadıvanı,
-meesɔnne vn-υ 'la'a *klisoliti
'le -meetanne vn-υ 'la'a *belili.
-Meeenyiene 'mo-o *topası,
-buene 'mo-o *klisopası,
-bue 'yuε -luenę 'mo-o *tuikvası
'le 'ya -bue 'yo 'sɔnne "du'o *ametisıtı.

XXI A 'ye li-ɔ, sıkpı-ı nu'a "wleewle, -ı -ke 'pəlv-
v -kmu'a "yi tenyi -lreεε, 'innı vn nu'o 'ɛ -kpanı
-bue 'yɔ 'sɔn 'mυ: Sıkpıv -lue-e 'mo-o 'ɛ -kpana
-lue. -Bho a -gbv gwlo 'mne'ɛ -jolugblı ya a, -gba,
ɛ -nu-ɛ'ɛ-ɛ sanu 'mυ 'le ε -ni'e ngaa, -ka "yena!

XXII A -gblee, ε-be gwlo 'mne 'mυ a, 'in -see
'bho *-Lagɔ'c bubobhlegbo li'ye. -Ekedımaa, -
a'ba -Kɔyi -Lagɔ ku'a wɔn tenyi, -ɔ -zi'a le"o
lε, ɔ -ke 'ɔ 'Bhozayi -ɔ 'puvn'a nyu, -ɔ kɔɔ'c
'sragamuzabhlabhle, 'innu -zi'e 'bho 'ɛ 'bı 'mυ.

XXIII ε -see 'yrı -ke 'cu'a fanfaan -gwłɔkɔmu-v fuo-
ɔ 'le vn-v 'ye ti 'ni -ko. A -gblee, -vlavlı 'bhεε'ɛ
-Lagɔ'c 'nyu 'yi, 'innı vn-v 'ye ni'e "yiti, 'le, -
Lagɔ'c 'Bhozayi -ɔ 'puvn'a nyu, 'innı kɔɔ'c 'wa
"napε -lreεε. **XXIV** 'Kmu 'mυ'a nyu -Lagɔ zetie'a 'le
'wa "nyinynidi 'mυ, ε-be zo 'mne, 'inne vn-v 'ye
'le "yiti'ye -ni mu, 'le vn 'ke ti-na. -Bho ε -ni 'tɔ
-kaa 'mυ a, 'le 'wa "klumu'a 'bhlikpıyowli "we
-ke 'wa 'nyu 'a "yibhεε 'ke 'le mu. **XXV** A -gblee,
koo ti -ni, ε-be gwlo 'mne'ɛ komi-i 'ye-e wɔn-flo
-mυ. Nyu -see i wɔnyi-ka yi, -ekedımaa, -kuyre
-see 'le -kpvn yi. **XXVI** -Bho ε -ni -kaa 'mυ a, 'le
v-bv 'bhlikpıyowli "we -ke 'wa 'nyu 'a "yibhεε
'ke 'le mu. **XXVII** ε -ni'a -kaa 'mυ a, le"o le-ɛ -
nyu 'a "yili 'bho -Lagɔ'c "yigbeyi, ε -see 'bho -pa
yi. Nyu-v 'ma-a sincemu -ke "nyinynidi 'a nυmu
-lrυv, 'ka-a 'wa dı -ni'o -lreεε. Nyu-v -ni'a ti 'bho
-Lagɔ'c "yigbeyi, ɔ -ke 'ɔ 'Bhozayi -ɔ 'puvn'a nyu,
-ɔ kɔɔ'c 'sragamuzabhlabhle, 'wa "bəgv -ke 'li v-
bu nyu 'mnu'a 'nyu 'cni-ɛ'ɛ, -yu -ke -ni -ni'a 'le
'ɛ 'limv, 'wa "sε-ɛ 'ke 'le pa.

XXII

-Lagɔ'ɔ nyu-n 'ye -ɔ li'ye -mu 'le yaku 'li.

I A -gblee, 'in -ni gwlo 'mne 'yranamu, 'le, "nigblu "nyi'a nyu "kɔgwletiniezegɛ, ɔ-bɔ -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi 'mno 'ye ε 'inmu "yi-to. Sükpu -lue -ke 'pelu-v -kmu'a "yi tenyi, un-v 'la'a klisitalı, -ka ε-ε 'ye'a ti, 'ka-a ε-ε 'ye'e ti 'le ε-ε sɔ'ɔ 'le -Lagɔ -ke *'ɔ 'Bhozayi -ɔ 'pυvn'a nyu'a 'nynubhlekpe'a "trolı, II 'le ε-ε ple'e -jolvgbıl wɔnli ti. ε-be "kɔgwletiniez 'mne, tui-i "nyi 'ε nyɔ, 'ya tɔlv'a 'nynimu ε-ε zi ni'o. I-bı tui 'mni, kpe -bue kpe 'son i-i tro ni'o 'le zvn 'li. 'Le 'cu -lue 'li, kpe -lue i-i tro ni'o, 'le 'ya wvun-i 'pυvn'o 'bhlikpi 'wee'a nyu. III ε-be gwlo 'mne 'mu, le"o le-ε 'bhle'a -Lagɔ'ɔ tutibhlasu "kpi, ε -see 'bho -pa yi. -Lagɔ -ke *'ɔ 'Bhozayi -ɔ 'pυvn'a nyu, -ɔ kɔc'ɔ *'sragamuzabhlahle, 'wa 'nynubhlekpe 'ye 'bho -ni mu 'le -Lagɔ'ɔ lbhvnumu 'ke ɔ 'bho bvbɔ -ni. IV 'nyni-i 'ye-e 'bho 'wa "yigbeyi 'cni-ε -mu, 'le un 'ke ɔ li'ye. Un-v 'ye-e 'ɔ "yigba 'ye -mu -lrεε. V -Kuyre -see 'bho -kpvn yi. 'Le un -see "napε -ke 'yrv'a dı -zi yi, -ekedimaa, -vlavlı 'bhεε'ε -Lagɔ'ɔ 'nyni "yi, 'inni un-v 'ye "yiti'ye -ni mu, 'le un -ke ɔ 'ke lı 'wee -ko "kɔgwlekka. VI 'Le ɔ-bɔ -Lagɔ gbo'a -dalbhoyi 'mno na: 'An 'muzadi 'wee -in 'cni'a a, i-i 'mo-o -ziadi 'le i "du'o wlu -yi nyɔ 'ka "gwlidε -lrεε. -A'ba -Koyi -Lagɔ "nyi'a *'ɔ Lisaazuzu 'ɔ wlu'a 'mutizamu, ɔ 'lbho-o 'le 'ɔ lbhvnumu gbo ɔ gbo'a -dalbhoyi -lue, 'le, le"o le-ε -ni'a yinamu, ɔ 'ke ε u 'tmvı.

*Zezii-i 'ye-e le -yi -mu.

VII -Lago gbo'a -dalbhoyi po'a wlu 'mne ti a, 'le *Zezii na: A po -lokui, 'an leyinco "koo'c'-c' gbo. A -gblee, wlu -Lago -za'a 'mu, -i 'cni-ε'ε 'le "bəgu -nəε 'li, nyu-c'c'w'c'c'w' mu 'mni, -c "du 'i 'bho, c 'wa-a ti, -ekedimaa, -Lago-c 'ye -c "niti-wunna -mu.

VIII A 'ye li-c, wlu 'wee nyu -za'a 'i'mu *'Zaan -bodi 'mu, 'in 'wın -i 'bə, le"o le-ε 'ye'a -zi mu, 'le 'in 'ye ε li'ye. 'In gwe'ε 'ya 'bəwəεen -ke 'ya liyeeε "yi a, -Lago gbo'a -dalbhoyi -tə 'nı 'i'mu "yi, 'le 'in 'ye c 'kolri wənyi glu po, 'in 'ke c bəbə. **IX** 'Le c na 'i'mu -bodi: -A'a nu -kaa -le! -Gblee, -a'a "bhuo-e, -a'a -Lagojeyi'a 'lotu'a "nyuu 'ma-a 'c wlu'a 'mutizamu -ke, wlu-u 'cni-ε'ε 'nəc "bəgu -nəε 'li, nyu -lrəv-v "du 'i 'bho, -ka a "du'a -Lago'c lbhənəmu, 'ka-a 'in -ni'o -lrəε. -In 'ye li-c, -Lago -i'n 'ke bəbə!

X 'Le c 'ye 'bho 'ε lemu wlu -lrəε kə 'le c na: Wlu-u 'wlu'a 'le -Lago'c wən 'mu, -in 'cni'a a, -a'a "muu nı wən -le! -Ekedimaa, -nəc -Lago "du 'i 'le i 'ke yi, i 'ke -nu-ε, ε "koo'c'-c' gbo. **XI** Nyə-c nu'a c -see "nyinynidi'a nuñudi 'bə, c ku 'ε "kpa ti"a! Nyə-c nu'a c -see kpli "yizizia 'le c 'ke *li'saa 'bho -Lago'c "yigbeyi a, c -de 'le 'c -vləεn 'mu ti"a! Nyə-c 'ma-a "yrilinmədı'a nyu a, 'c 'bə 'ε dı -le! Nyə -yo "du'a 'bho -Lago, c "du ε "yrili "kəmu!

XII C po'a wlu 'mne ti a, 'le Zezii na: A po -lokui, 'in -ni'e-e -jeyi, 'in-i 'yi-e le. -Bho 'in yi a, dı nyə"o nyə nu'a a, 'inne 'in-i 'ye ya-gbu mu 'le 'in 'ke c le "lrulinu. **XIII** 'Bho 'ε "kpi c koo'c' wlu -lrəε 'le c na: 'Inmə 'mo-o "Kəgwleyi. 'Inmə -ya'a le"o le ti 'le 'in 'bhle'e 'ε tisəε'ε 'kpu kwa.

XIV Nyu-υ 'ma-a "yisrεεmυ 'bho -Lagɔ'c "yigbeyi, υn 'wa-a ti 'le υn 'bhle'e "yiflɔε, υn 'ke 'bho gwlo'c 'gbewɔn "yi -zi -ni, υn 'ke pa. υbu 'mnυ, tu-u "nyt'a nyu "kɔgwletinιezegε, υn -flo'c-c "yi -lreε 'le υn 'ke 'ε "bhi li. **XV** Nyu-υ 'ma-a "nyinynidi'a nυmu, -υ -see'a 'wɔn -Lagɔ 'ke υ -kɔ, gunyu o, "wiliμu o, "kuilbhamu o, kɔkuibhlemu o, sιncemυ o, υ-bee -mnυυ-υ 'ye-e "piemυ -sie -mu.

XVI 'Inmɔ Zezii, 'in -za'a-a 'le 'inmu gbo 'an -dalbhoyi -lue, 'le 'in 'ye ɔ lbho, 'le, dι -ni'a 'wee, ɔ 'ke i 'an -gligbawɔnyi'a nyu 'tmυυ. 'Bhlukpayowli *Daviidi'a "nayu 'in "du'o. -Bho zo -ka "yri ti-i'wla, 'ε 'cudriε fan'a a, -ka ε-ε tɔ'c nyu na zo-c zι'a a, 'ka-a 'in -ni'o -lreε.

XVII ɔ 'le'ε -kaa a, 'le *-Lagɔ'c Lisaazuzu 'ye Zezii'a -gligbawɔnyi'a nyu "tuu 'le υn 'ye "wɔ 'le υn na: Yι! A-bυ nyu-υ 'wɔn'c wlu -nεε 'bɔ, a-bee -mnυυ na -lreε: Yι! -Ka "nitυ-υ 'lbha'a nyɔ 'le ɔ-c 'bɔ'c "ni ti ɔ 'ke 'na a, nyɔ-c 'bɔ'c ti ɔ 'ke 'inmu gbo yi 'le 'in -ke ɔ 'ke -na, ɔ yi, 'le 'ɔ 'gwlu 'ke 'wɔn!

Wlu'a "lruyijrawlu.

XVIII Wlu-u 'wlu'a 'le -Lagɔ'c wɔn 'mυ, 'cmu 'mυ, *Zaan 'cmi'a 'le "bɔgu -nεε 'li, a-bυ 'wιn 'i 'bɔ, 'in-i 'tmυυ'o amυ-ε, a "du a'ba "bhi "yrili, -bho nyɔ po i "kpi, nyu'a 'klekpiyalı -ke dι -Lagɔ -za'a 'mυ 'le "bɔgu -nεε 'li, 'inni ɔ-c 'ye ɔ "kpi -ya mu. **XIX** -Bho nyɔ -zι i "kpi, tu'a "bhi-i "nyt'a nyu "kɔgwletinιezegε, -Lagɔ -see ɔ 'tɔ 'ε "bhuo -lue 'tun "nyt yi. -Lagɔ'c -gwlo'c ɔ -za'a 'bho, 'ɔ nyɔtu -see 'tɔ 'bι 'ye yi 'le ɔ 'ke 'le pa. A 'ye li-ɔ, ε-be tu

'mne -ke ε-be gwlo 'mne, 'in -za'a-a 'ya dı 'mu 'le
'bcgv -nεε 'li.

XX A -gblee, *Zezii 'wɔn'ɔ wlu 'wee 'mnı ''kpi,
ɔ na: -Ziadı mo'o, 'in -ni'e-e -jeyi, 'in-i 'yi-e le!
Kın, *i -nı -kaa 'mu -ziaka! -A'ba -Köyi Zezii, yi
le!

XXI -A'ba -Köyi Zezii'a "nitiwvnnası -nı amu
'kpi 'wee!

-YBHEYBHETITELRE

**Nyabwa: -YBHEYBHETITELRE New Testament
Nouveau Testament de Nyabwa**

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nyaboa (Nyabwa)

Contributor: International Bible Society

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

7657d3f5-7539-5138-b61f-b1ee280646f9